

10035 T.C.6.

✓

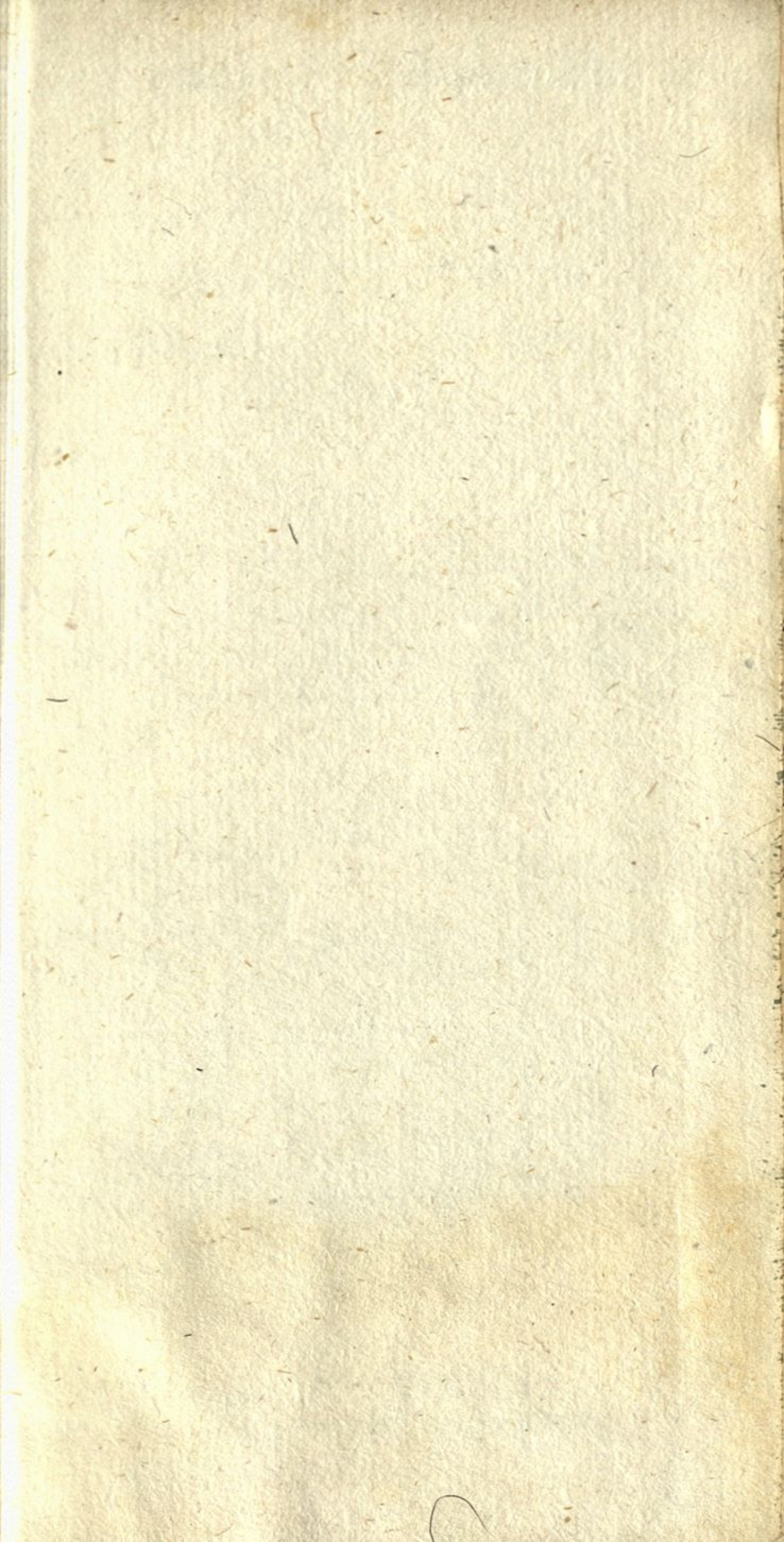

Meditationes S. Bonaventuræ.

To yest

BOGOGLIVBNA

RAZMISCGLIANYA

Od Otaystva Odkupglienya
Coviçanskoga.

S. BONAVENTURAE CARDINALA
Prenesena.

V yezik Slovinski, Trudom

P. O. F. Petra Bogdana Bakfichia Custoda

Bulgariæ Reda Male Bratye S. O.

Franceska Obsluxeva-

yuchijh.

ROMAE. MDCXXXVIII.

Typis Sacrae Congreg. de Propag. Fide.

Superiorum Permissu.

10035

BOGOLIVNA

RAZM SCLAVNYA

Описание

Славянская

Славянская

Славянская

Славянская

Славянская

Славянская

Славянская

49770050

PLEMENITOMV,

I svake časti doštoynomu,

GOSPODINV

FRANCESKV MARKANICHIV,

Poklon, i milo pozdrav-
glienye.

BICAY yest stara, i od
mnoga vrimena megiu
gliudi, à navlasc megiu
drazimi priategli, obslu-
xevana, da otiscavsci rko od doma
svoga, i stavivse tugie zemglie
prohoditi, vazda iscte na zavrat-
ku svomu doneſti sctogod, budi
malo, ali veličko, čimbi mila, i dra-
ga Gospodina, i Priateglia nadario,
za bilig, kako ya sudim, da priategl
moxe ſtanovito darxati, kako, i na
koyi način putnik yoscte, i na da-
leko buduchi ſpomenuoſe yest od
priateglia svoga. I yest toliko op-
chiena rečena obiçay, da yurve, i
zakona mieſto darxi, tako da vra-
tivſciſe putnik doma, ne ſamoga
priategli primu, i pogliube, negoli
† 2 yof-

yo sčter obiçayu i upitatiga, koyu
stvar yestim donio. Tu takovu
obiçay xelechi, i ya obsluxiti, ka-
da Boxyom pomochi budemse k'
vam iz ovih Svetih mestih povra-
titi: za svidoçbu, i beleg dasã imao
V. G. ù dalečnih stranah na pame-
ti, i dasamse od vas ù ovih Svetih
mestih spomenuo, hotejuchi priti-
snuti ove bogogliubne kgnixicze
od Razmiscglianya nascega od-
kupglienya, negda po svetomu
Bonaventuri Kardinalu sloxene, à
prie nekoliko vrimena od mene
ù nasc Slozinski yezik prenesene:
hotih ih, Vascemu Gospostvu za-
pisati, i pod vascim imenom, i sku-
tom na svietlo dati, à zayedno, i
miscgliah nekabi vam ih mogao,
na moy zavratak, çimme upitate,
sčtosam vam donio, za dar vrida n
V. G. pokloniti. To zaišto biasce
moya misao, i odlučeno hotenye.
Ali buduchi da parvo negose do-
spisce pritiskati, morahse ya, za
razlike uzroke, doma potegnuti, i
nemoguchi donesti kgnixicz so-
bom,

bom, kako biah nakanio, oštaviv
ovu svoju, dase na početku od gnih
poštavi, priporučivsci M. P. O.
Frà Raffaelu Levacovichiu momu
negdasognemu, tèt ùvike poseto-
vanomu, i pogliubglienomù Nau-
čitegliu, dabise dostoyao prigle-
dati; à O. Frà Francesku Soimi-
rovichiu nascemu drugu, i mies-
taninu naposè naredivsci, kakose
dovarsce, dajh ima poslati. A yesu,
i drughi mnoghi razloghi, osvini-
yurve rečenih, radi kojih ya imah
ovi moy trud, osobitim načinom
V. G. pokloniti, koye pusctam
na stran, i taknutichiu samo nay-
parvo, jere tako potaçeme razum,
krepost, i bogogliubnost vascia, i
dobrotvorstvo vasce, i vascega
pokoynoga Otcza, koyi doçim xiv
bisce ne samo bioye slava, ovoga
miešta nascega, paçek sve ove zè-
glie; negoli milostiv pomochnik, i
utescitegl Sirotam, i Vdoviczam;
à yaki sctit, i zastupnik svieh Re-
dovnikov, à navlastito Reda Sve-
toga Otcza Franceska, za çiyu
† 3 gliu-

gliubav , i vami nadenu gnegovo
častno ime, i sinovom gnegovim,
(od kojih yesam, i ya yedan ne-
doštoyni) velik bi nastoynik dase
Manastir sagradi: razmisco gliayuchi
on ù tomu vele dobrò, i razum-
no one zlamenite rieči, koye-
chie rescti Isukarst na sudgni dan
pravednim svoim : to yest: Ko-
liko učinili yeste yednomu od o-
ve braye moye male, meniste
učinili; a drugo yere tako uzho-
te duxnost moya, i harnost mo-
ga Reda, i moye Bratye, bu-
duchi oni, i ya mnogo duxni, i
darxani vami, i posctenoy ku-
chi vascoy za rečena, i mnoga
ostala dobrotvorstva priyata, i
koya svaki dan primamo. Pri-
miteye dakle veselim sarczem,
i yasnim obrazom, za sve gore
rečene uzroke; i za sve yer dar
ubog, i malahan yest, dobro-
ta, i milost vascia yest velika,
koyom hochiete moye pomagn-
kanye nadopuniti; i Gospodin
Bog vasce Gospostvo zdravo, i
ve-

veselo mnogo godiseta uzdarxi.
Iz Rima na cetarnayest Iulia Me-
secza, to yest na isti dan Svetoga
Bonaventuræ . 1637.

Vasc. P. Gosp.

Sluga, i Brat

Frà Petar Bogdan Bakſich, Reda Malè
Bratye Obsluxevayuchih, nedostoini
Kustod Bulgariæ .

Impri-

*Imprimatur, si videbitur Reuerendiss. Patri
Sac. Pal. Apost. Mag.*

I. B. Alterius Episc. Camer.

Meditationes haec Seraphici Docto-
ris D. Bonaventurae Cardinalis de
Mysterio Redemptionis humanae, seu de
Passione Domini nuncupatas, atque in
Bulgaram (quae est Dialectis Illyricae) lin-
guam, Opera R. P. F. Petri Deodati Baxij
Ord. Min. Obs. Bulgariae Custodis, trans-
fusas; de mandato Reuerendiss. P. F. Nico-
lai Riccardij Sac. Pal. Apost. Mag. perlegi,
& cum exemplari, vnde translatae sunt
contuli. Quas vti fideliter traductas, ita
pro commodo, & spirituali Nationis Il-
lyricae beneficio, vt in lucem typis datae
exire valeant iudico, & attestor. Nihil
enim in ijs reperi, quod non pietatem
redoleret, & Catholicae Fidei nostrae co-
sentaneum esset. In cuius rei fidem, &c.
In Conuentu Aracelit. die 23. Iunij. 1637.

*Fr. Raphael Lenacovich Croata Ord. Min.
Obs. Theologus, Ord. Pater, atque sac.
librorum Illyricanae Ecclesiae, auctori-
tate Sedis Apostolicae in Vrbe Corrector.*

*Imprimatur, Fr. Nicolaus Riccardius
Sac. Pal. Apost. Mag. Ord. Praed.*

KA-

K A Z A L O

P O G L A V Y I H,

*Koyase uzdarxe ù oveh Kgni-
xiczah.*

RAazmiscglianye , kako Gospodin nasc Isukarst nakon uskrescenyja Lazorova, i vçinivsci Veçeru ù kuchi Scimuna gubavoga , uze prosçtenye od svoye pridraghe Mayke . Pog. I. na listu 1.

Razmiscglianye kako Gospodin nasc Isus ulieze ù Yeruzol;m , ukazavsci veliko ponixenstvo . Pog. II. na listu 7.

Razmiscglianye od povrachienya Isusova ù Yeruzolim , nakon Czvietne Nedi-glie Pog. III. na listu 11.

Yedno priliepo Govorenyje; koye uçini Gospodin nasc Isukarst svooyoy pridragoy Mayczi. Pog. IV. na listu 14.

Razmiscglianye kako Gospodin nasc. Isukarst uçini veçeru svoimi Vçeniczi, umi im noghe , i poslie naredi prisveti Sakramenat . Pog. V. na listu 26.

Od biesede , koyu uçini Isus Vcenikom po veçeri. Pog. VI. na listu 40.

Razmiscglianye kako nasc Gospodin poyde ù varta o çiniti molitvu Otczu svo-mu. Pog. VII. na listu 48.

Razmiscglianye , kako Gospodin nasc bi uhvaten , i od muke koyu podnie do
par-

parvoga časa. Pogl. V I I I. na listu 58.
i, 59.

Razmischglianye kako Gospodin nasc Isu-
karst bi prikazan Pilatu, i od muke ko-
yu podnese tya do trechiega Vriemena.
Pog. I X. na listu 78.

Razmischglianye kako Gospodin nasc pri-
milostivi Isukarst bi biyen, i frustan
pri Stupu. Pog. X. na listu 93.

Razmischglianye od uvredenya Gospodina
nascega Isukarsta okrugnenoga, i od o-
fude koya bi dana od nepravednoga
Pilata, i muke koyu podnese od Treto-
ha časa, do scestoga vremena. Pog. XI.
na listu 102.

Razmischglianye kako Gospodin nasc Isu-
karst nosechi Krix, doveden bi na pla-
ninu Kalvaria za biti propet, i od oneh
stvarih koyese zgodisce u putu. Pog. XII
na listu 111.

Razmischglianye od prigorskoga propetya
nascega Gospodina Isukarsta, koby uči-
gneno na planini Kalvarskoy Pog. XIII
na listu 117.

Razmischglianye kako bi krix uzdignut uz-
goru, i od sedam plameni gliubavi, koi
planusce iz pechi pogliubglienoga Ie-
susa, buduchi postavlien svarh darva
svetoga Krixa. Pog. XIV. na listu 124.

Razmischglianye od plača prislavne die-
vicze Marie, i pogliubglienoga Vče-
nika Ivanna, zayedno z' drughiemi Ma-
riami, i od trechiega plamika, koyi pla-
nu iz prigoruchie pechi gliubezniva

Gospodina nascega Isukarsta. Pog XV.
na listu 132.

Razmischglianye od potavnutyja funcza iz
okolò çala devetoga , i od çetvartoga
plamika , koji iz ide iz farcza gliubez-
nivoga Iesusa. Pog. XV I. na listu 145.

Razmischglianye od petoga , i scestoga
plamena , Koyi planu , i izide iz prigo-
ruchie pechi gliubeznivoga Isukarsta
Gospodina nascega , to yest, *Xedam*, i
Svarsceno yest Pog. XV I I. na listu 161.

Razmischglianye od izdahnutyja nascega
pridobroga , i neumarloga Isukarsta ,
od sedmoga plamena , koji yest, *Otçe u
ruke tvoje pridajem duh moy*, i od stvarì
koyese zgodisce u ças od smarti gne-
gove . Pog. X V I I I. na listu 167.

Razmischglianje od onega sçtole zgodi po
smarti Isusovoy, i od privelikoga plaça
Marijna, i drughieh sestara. Pog. X I X.
na listu 174.

Razmischglianye kakose povratisce Vçe-
niczi k' Mayczi Isusovoy. Pog. X X. na
listu 192.

Razmischglianye kako Xudei postavisce
straxu na Grob, i kako dusca Isukarsto-
va sijde nad limbo, i oslobodi puk svoj.
Pog. X X I. na listu 195.

Razmischglianye kako Marie poydosce
k' grobu , i naydosce daye Gospodin
nasc Isukarst uskarstnuo . Pog. X X I I. na
listu 199.

1787

Received of the Honble the East India Company

the sum of one hundred and fifty pounds

for the purchase of the sum of one hundred and fifty pounds

of the sum of one hundred and fifty pounds

of the sum of one hundred and fifty pounds

of the sum of one hundred and fifty pounds

of the sum of one hundred and fifty pounds

of the sum of one hundred and fifty pounds

of the sum of one hundred and fifty pounds

of the sum of one hundred and fifty pounds

of the sum of one hundred and fifty pounds

of the sum of one hundred and fifty pounds

1

BOGOGLIVNO,
I MILOSTIVO OTAYSTVO
COVIECANSKOGA ODKVP-
GLIENYA.

S. Bonaventure Cardinala.

*Razmischglianye, kako Gospodin nasc
Isukarst nakon uskresceniya Lazaro-
va, i ucini vsci Veceru u kuchi Scimu
na gubavoga, uze prosctenye
od svoye pridraghe Mayke.*

Poglavye. I.

P Riblixavayuchise vrime, u
koye Boxanstveno provi-
denye biasce od vieka odlu-
cilo, providiti covicansko-
mu narodu po xestokoy, i strahovi-
toy Muczi, i smarti svoga yedino-
rodyenoga Sina za nasciu gliubav,
u utrobi pripogliubgliene Dievicze
uputchenoga. V Czvietnu Subbo-
tu, buduchise povratio prislarki I-
sus u Betaniu, koyaye polak Yeru-
zolima dva miglia, i ondi bi zvan

na večeru od Scimuna gubavoga ,
 koga Gospodin ozdravio bisce od
 gube , dali yofete uzdarxasce ovo
 ime od gubavcza . A biasce ovi Sci-
 mun bratučed Marti , i Magdaleni ,
 i buduchi prisflo vrime večere , sta-
 sce Magdalena pò svojoj obiçayi ,
 prostarta nà zemgliu na noghe svo-
 ga prislatkoga , i dragoga Nauçite-
 glija : i videchi Iesus da Mayke ne
 biasce ondi , reče Magdaleni poydi ,
 i dozovi pridragu Mayku moyu .
 Koya buduchi priscla , i uçini vsci
 obiçayno poklognēye , i pozdravglē
 ye , stavise fideti polak svoga pridra-
 goga sinka , koyi niekom slatkom ,
 i sinovgliō gliubavyu pogledavsciu
 ne bez suze reçeyoy . Malo vrime
 imam stati svami , niseta magne radi
 vascega utescenya ù sriedu , parvo
 negoli budem pridan ù ruke xidov-
 ske , statichiu svami . Tada pri-
 draga Mayka zayedno s' Magdalenō
 ragniena neizmiernom bolesty , ne
 govorechi , negli prigorko plaçuchi
 stahu veoma çudechise , dali uffayu-
 chi dachiega umoliti , da nebi çinio

Vazam ù Yeruzolimu, nego ù Beta-
nij, gdi znadihu da Poglavicze nebi
smieli dofaditimu, ni gnemu ondi-
ka isto ućiniti zamuknusce, i ve-
chese ne plakahu, i dignuvscise s'
onoga miesta doydosce na večeru,
na koyoy biasce Lazar, yedan od se-
dechih dozvan od Scimua, (ovo
skazuye Ivan Evangelista) za isto-
maćenye znamenya od uskarsnut-
ya; ćudnovata, i velika stvar bia-
sce videti yednoga koyie bio mar-
tav, i pogreben ćetiri dana, i na-
kon toga blagovati, i piti. Skupi-
se mnosctvo od xudiov, za upi-
tatiga od bitya drugoga xivota, i
od mukaa osugenih, radi kojih stra-
ha, govoriše, dase veche nikada nie
nasmiao. I stoyechi ù ovomu govo-
renyu gliubezniva Magdalena vi-
dechi svoga Mescetra sasvime zlo-
voglna, i tuxna, uze yedan veoma
liep suud, od kamena, koise zove
Alabastrar, koi biasce pun mnogo-
czénom pomastyu, koiasc zove nar-
di pistici, i proliga stvarhu one naki-
chiene, i ćastne glavę slatkoga,

i dobrostivoga Iesusa . Ova pomast
 biasce ohladgliva , i pokriepgliva ,
 i vechma negolise moxe riet i od
 neproczegnienoga mirisa , i toliko-
 ye biasce , da sayde od glave do no-
 gu; ali time nebiasce zadovoglieno
 xeglkogliubstvo Magdaleni , koya
 gorasce, i pomagnkavasce dabi uči-
 nila po svomu običayu , to yest
 darxati ù krilu one mnogoczienne ,
 i raskoscne noghe, koye davahu to
 liko neprimiernu slatkost, da gnie
 farcze biasce rastopgleno, kako vo-
 sak na oggniu . O dusco bogogliub-
 na , i razmischgliayuchia učise po
 priliczi od Marie , lexati na noghe
 prislatkoga Isusa , ako xudisc dase
 ispunisc ovoga prislatkoga mlieka
 boxanstvenoga razmischglianya. Bu-
 duchi udrio miris po svooy kuchi,
 neharni Iuda pun lakomosti , pod
 slikom od milosardya reče. Zasto
 se ne proda ova pomast tristotine
 penez , i dase da ubozim ? biasce
 bijan yakno pàs , i sckripasce zu-
 bami , takoger i ostaliem svetiem
 Včenikó biasce mučno podnestiyu;

biaſce Iuda ganut zlobom, i poxu-
dom, à oſtali ſveti Vçeniczi biahu
privareni niekõ mahnitom miłoſt-
yu, i karvavim okom gledahu
gniu. I od onega hipa ù napried od-
luçi yur Iuda temeglito, cziechia-
yere on nie mogao ukraſti ono tri-
ſtotine penez, prodati onu mnogo-
cziẽnu karv onoga umiglienoga ya-
gagncza; à bolezniva Maria, malo
ſe od tega hayafce, ni ſcto govora-
ſce, nitife od ſlatkieh, i miłoſtivieh
nogah digafce. I ovo nam daye pri-
liku, da oni koyiſu okuſili vieçnu
ſlatkoſt, ne mareſe pogargenya, ni
oſtavgliayu dobro çiniti, radi zloga
govorenja gliudskoga. Tada Iſus,
radi gliubavi koyu noſcaſce Mag-
dalenii ſlatko i mirno odgovori za
gniu, i ogovoriſci yu, recçe :
priategliu, koi yeſt uzrok, daſe to-
liko ſmuchiuyeſc radi ovega ohla-
genja ko meni uçini ova moya vçe-
vicza? nemoyti biti doſadno ukra-
tko od mene biticheſc ſlobodan, i za-
to imay malahno uſtarpglienye bar-
zochec oſtati ſ' ubozi koyem mo-

resc učiniti dobro ako hotiet bu-
 desc, takoyer ostalem učenikom re-
 çe, zasctošte toliko dosadni marm-
 gliuchi od dobro dielo? ostaviteyu
 yurve, ovo nie poghi bio kako hczie
 nite, negolye dielo od milofardya,
 iod velikoga bogogliubstva, i yest
 pilika moga pogrebēya koyese pri-
 blixia. A unedegliu ū yutro pripravise
 poiti ū Yeruzolī iznova kako od gnie-
 ga prorokovano biasce. I hoteyu-
 chise dieliti, i poyti, Mati gniego-
 va nekom milostivom xegliom reče
 gniemu, sinko moy, kamo hochesc ti
 poyti? ti znadesc izdavstva, koya-
 su pripravljena suproch tebi, ka-
 ko mislisc ti poyti k' gnini? Radi
 togate molim sinko moy, da imasc
 milofardye svarh mene, i nemoy
 poyti. Takoger i učeniczi moglia-
 huga veoma da nebi hodio, i biasce
 gnima vele mučno, takoger i Mag-
 dalena govorasce. O Mestre, ako-
 tye drago ne hodi, ti dobro znasc,
 da sveger xude smart tuoyu, akopoy-
 desc onite uhititi tebe danas, i ima-
 ti hote svoyu odluku, i ono scto xu-
 de.

de . O koliko on gnima nolasce ve-
 liku gliubav , ali xudechi spasenye
 nasce ne prighibascese na molbe
 gnihove , pačekim reče . Nemore
 biti tasčta voglia Otcza moga , ko-
 ya yest , da ya poydem , nemoytese
 boyati , yereche on braniti nas , i
 ovu večer povratiti chemose k' vã
 zdravi , i uzamsci put s'onom ubo-
 gom druxbom Maykom , i ostalim
 xenami , i svoimi učeniczi , doydo-
 sce ù yedan Kastel koyise zove Bet-
 sague koyi biasce polak Yerusolima ,
 i buduchi ondi , posla dva od svo-
 yeh učeuikov drazih ù Grad , govo-
 rechi , poydite privedite Tovariczu ,
 i Tovarichia , koyeh naydete pri-
 vezane na miestu oçitu prid vra-
 tih , koyi stoye na sluxbu Vbozih .

*Razmiscglianye kako Gospodin nasc
 Isus ulieze ù Yeruzolim , uka-
 zavsci veliko ponixenstvo .*

Poglavye 11.

Buduchi priveli xivine , tada
 Vçeniczi gnegovi uzesce ode-

che svoje, načinišce na način sedla,
 i buduchi ovo učinili ponixeni Isus
 syede prie svarh Tovaricze, a paka
 svarh Tovarichia. Razmischglay ov-
 di, kakose pogargiuye tasceta slava
 svieta, kada Kragl slave yahafce ta-
 ko ponixno, i buduchi polak onoga
 myesta, sve mnoštvo, veliki, i
 mali izidosce prema gniemu izvan
 grada Yeruzolima velikom xe-
 gliom videtiga, radi velike stvari
 nove, koju biasce učinio us kresiv-
 sci lazara, i hodechi pievahu s'
 veselyem, Osanna Sinu Davidovu,
 doštoynu velikoga posćenya, gra-
 nami maslinskimi u rukah, a dieči-
 cza metahu po putu prid gnime
 gnihoze odeche, i granye od stabla
 gevorechi: Blagosovglien oni koji
 pride u ime Gospodina od Izraela,
 ali ovym velicziem veselyem, i
 posćenym smiescase velik plač,
 i bolešt, yere kakose priblixisce k'
 vratom od grada, videchi Gospo-
 din vas puuk tolikim veselyem, ras-
 mislivsci rasutyje, koye imahu pri-
 miti radi gniegoze smarti, pokaza

xaloſt , i boleſt , i gledayuchi grad
 proplaka gorko , govorechi ; Dabi
 ti poznao ofugenyje tvoje , koye
 ima doyti ſvarhu tebe , plakaobi ſa-
 mnom . Nenahodimo u ſvem ſveto
 piſmu, daſeye Iſukarſt igda naſmiao,
 ali nahodimo daye trikrat plakao ,
 yednokrat na ſmarti Lazarovoy , to
 yeſt, nevogliu ſovieçanskju: drugov-
 ya ſvarh grada Yeruzolima , to yeſt
 ſlipoſt ſovieçanskju , i neznantvo :
 trechiom na Kriſtu , to yeſt , grieh
 ſovieçanski , i zlobu . Videchi
 da gniegova ſmart , koya biaſce
 zadovoglna odkupiti vas ſovie-
 çanski narod , nechie biti koriſtna
 griescnikom otvardnutim u grie-
 ſih , yereſe ne hotiyahu pokoriti .
 A yoſte imaje znati , da plaçuchi
 Iſus plakahu ſvi Vçeniczi , koy igah
 hu ſveger polak gniega ſvi velikim
 ſtrahom , i boyaznoſtyu . Promiſc-
 gliay dobro gniegova çignienya ,
 kakofu ponizna , i puna gliubavi .
 Miſti takoger da Mati, i Magdalena,
 i oſtale bogogliubne xene , koyega
 ſliegahu , nehoteyuchi plakati , ne-

mogahuse uzdarxati , da nebi plakale veoma gorko .

I uliezavsci Isus u grad s'toliczim posctenyem , valse grad pobuci rad tolike novine , netko cudechise , netko rad glubavi i veselya , a yedni radi nenavidosti , i zlovoglstva , i uliezavsci Isus u Czarkvu , svieh onieh koyi targovahu , izagna vanka iz Czarkve . I vas oni dan sta pripovidayuchi oçito , i odgovarayuchi na pitanya , i prigovaranya Poglavicã i Fariseom tya do nochi , i premda bi on toliko posctovan , nebi nikoga , vas oni dan tkobiga zazvao blagovati , ili napitise . Radi cesa bi usilovã vratitise oni veçer u Bethaniu u kascielu Marthe gdi obicavasce cestokrat stanovati . Promisli koye veselye imasce Magdalena svom obitegli cziechia velike çasti , koyu biasce primio Isus , i da bez poghibili , kakoim obechiao biasce vratise k' gnimi doma .

Razmischglianye od povrachenya Isu-
sova ù Yeruzolim, nakon
Czvietne Nedigle.

Poglav. 111.

RAzmischgliayuchi prikrotki, i
blaghi Isus svarhu prigorke
smarti koyase priblixašce. I prem-
da sveger biasce od nascega spasen-
ya pomgniv, ništa magnie navlasti-
to ovu nediegliu, buduchise zazo-
rilo ù ponedelnik, uxexen slatki
Isus gliubavyu, i miloŝtyu, uleze ù
Czarkvu prislatkim i vefelim glasom
i rasciruyuchi plemenite ruke zvašce
dušce svoje govorechi. *Ako tko xe-
gya, da dojde k'meni i da pie; O ŝtu-
denče ŝlatkoŝti, tkote okuŝcia sar-
czem bogogliubnim, i poniznim,
svaka druga ŝlaŝt ovega xivota
umarloga yeŝtmu neugodna. I on
čas veliko mnoŝtvo Puka ulieze ù
Czarkvu: nekoyi potegnuti kalami-
tom ŝlatkoga, i proŝtreglivoga pripo-
vidanya, i miloŝtivoga i goŝpodskoi
ga pogleda: à neki napoŝtovatiga,
A 6 ruga*

rugatise gniegovim naukom : a neki dabiga uhitili u govorenju, hoteyuchiga poslie osvaditi, i radi toga vzroka prodigli besiedu tya do noch. Ne biasce yoscter imao toliki trud Isus u nauku, i odgovaranju Farizeom, i u ova dva dni bi pridani vechi diel nauka Evangeliskoga; takoger u ovi dni Isus naviesti očitovanie rafutye Czarkve, i razorenje grada, koye poslie ucini Tito, i Vespasian govorechi. *Jeruzolime, Jeruzolime, koi ubyasc Proroke, i kamenuyesc onieb koi k'tebi poslani yesu, evochie ostatici vam kuchia vascia pusta, to yest Tempal, koyche biti rafut, i nikada ne uffay dachie biti ponovglien, i zavarsciuyuchi svoyu besidu reče. Od sada u napried nebudeteme vidieti, to yest od dnevi muke tya do dne napokogniega odsuda, kada pridem suditi, i vratiti svakomu po diela gniegova.*

Dovarsci vsci ovo govorenje, i buduchi blizu k'zapadu sunčianomu, iziscavsci iz Tempa tuxan, i trudan dojde u Bethaniu, zayedno s'Vše-

s'Vçeniczi, ù kuchi Marthe i Marie,
 gdi milostivo i gliubeznivo bi prim-
 gliē, i uliezavsci ù kuchiu, i buduchi
 mu došla ù srechiu Mati gnego-
 va slatkoyu pozdravi, koyamu suza-
 mi odgovori. Sinko moy prislarki,
 ko pzdravglenye ya mogu imati zna-
 iuchi, dase do malo ima uzeti od me-
 ne moye veselye, i zdavye, i tako
 razumyem da poglavicze Popovski
 nenavide tvoy nauk radi gnihove
 zlobe, i da za tolika dobrotvorya, i
 çudesu koyasi uçinio nechie ošta-
 viti dati nebi bili došadni. Pristani
 dakle sinko moy prislarki, na molbe
 xalostne, i tuxne mayke, i ne vra-
 chiayse vech ù Yeruzolim. Na koye
 rieçi buduchise Isus omilostio çie-
 chia materine gliubavi, odgovori.
 Mayko moyu day mir sarczu tvo-
 mu, yere prorokovano yest od
 mene, *Damesu nenavideli bez uzroka,*
 i yest od potrebe da tako tarpim.
 A ona slatko zagarlivsciga, nemo-
 gascese uzdarxati od suza, i gledati
 ù liepi obraz svoga prislatkoga sina
 i buduchi pripravna svaka, Isus
 svoi-

svoima Vçeniczi fiede zà tarpezom. O koliko gorka bi ova večera prislavnoy Dieviczi Marij. I videchi Isus , dase slatka Mati nemogasce ni po yedan naçin utiesciti od plaça, obechiayoyse stati scgniom zayutrascgni dan. Tada dobrostiva i razborita mati utiescise, usiluyuchi sama sebe, nekabi slatki sinak mogao blagovati . I svarscivscise večera nakon dughe molitve poçinu .

*Yedno priliepo Govorenje, koye učini
Gospodin našc Isukarst svooy
pridragoy Mayczi.*

Poglav. IIII.

VSriedu , buduchi Dievicza Maria ù tolikoy xaloſti, da vechie puta oni dan pade na zemgliu kako martva , i buduchi dobrostivi Isus ù Kamari , zazva Magdalenu pò svooy običayi , govorechi , Magdalena? à onase oni ças usta buduchi çiula ovi slatki i blaghi glas i poniznose poklonivsci, reçe , scto
zapo-

zapoviedašc slatki i draghi Meščere?
 A on odgovori reče. Draga
 moya Včenicze, poydi dozovi mo-
 yu prislatku Mayku govorechi, dra-
 ga moya Mayko, vašč pridraghi Sin
 vas zove. I uliezavšci Mati ù kama-
 ru, igledayuchi niekom materinom
 gliubavyu ù milostivi obraz prighiz-
 davoga Sina, koyi białce po običayi
 svieta i laskati, i videchiga svega
 blieda, i promegniena, bi ragniena
 smartnom boleštyu, i pade na zem-
 gliu prid noghe svoga pridragoga, i
 prislatkoga Sina, a on posčtenim na-
 činom uzdixeyu od zemglie, i činyyu
 siešti polak sebe, i hotiyuchi gniu
 slatko utiešciti rečeyoy. Draga i do-
 broštiva Mayko moya, sadaye pris-
 clo vrieme od vieka odregeno, da
 po doštoyanstvu moye smarti čovie-
 čanski narod od smarti na xivot ima
 biti uzdignut, i za dat početak ove-
 ga moga dela spašonosnoga, saydoh
 s'pristolyya kraglievskoga, i ù tebi
 ponizno dievicze imenita obrazom
 čistochie Dievičanske ù svetoy utro-
 bi tvoyoy po dielovanyu Duha

sveto-

svetoga bih začet, hotihse poroditi, kakono istini druxbenik naravi čoviečanskoy, paka moye dietignstvo nebi slobodno od nemilieh progorniteglia malahno staya vsi na okufsenye slatkoga mlieka pripravlienoga od gorgnie milosti, i sise tvoje pridraga Mayko, i potrebno bi da biexisc i Egipat, posli kada bih od dvanadeste godisća s'trudom i bole styu naydeme i Czarkvi fedechi pofriedi Naučitegli i sniscadsci s'tobom tya do tridestoga godisća, bihti podloxan, dosca vsi paka na vrieme podpuno, od Ivanna ponixeno, na priliku griešnika hotiah biti karšćen, nakon toga poydoh i tavnu pustigniu postechi četardestdana, pridobih napastnika. Poslie iziscavsci iz pustignie, izabrah ove moye draghe Včenike, i zayedno s'ostaliem mnoštvom pripoviedah im kragievstvo nebesko, a sadaye potrebno svaršciti ovo sveto dielo prolityem Karvi moye, i rad toga slatka Mayko, postavš sarcze tvoje i miru, yere yest potrebno dafe

proro-

proročanstva yur mnogo godišta od Prorokov rečena, izvaršce. Ya yesam xivot, i potrebaye da ya umrem, dase čoviečanski narod vrati na xivot. Ya yesam istina, bitchiu osvagen, i osugen mnozima laxami, da moyom istinom čoviek bude oslobogien. Yasam nayvechi mir, i pokoy, bitchiu mučen, da čoviek nayde pokoy, i mir. Vtiescise dakle, Mayko moya, yere velika tuga, i xalošt moya, hochie biti neizmierno veselye narodu čoviečanskomu.

Na ove rieči, nemoguchise odarxati tuxna Mati, plačnem glasom odgovori. Sinko moy, dobro znam ya, dasi na ovy sviet dolcao za spafenye naroda čoviečanskoga, ni scta magnie yest drughi način tomu, bez smarti tvoje. Tvoya rieč yest dielo, i tvoyom riečyu morešc učititi, i ponoviti svaku stvar. Pristani dakle sinko moy na molbe draghe Mayke, koyu vidisc u tolikoy bolești. Na koye rieči odgovori Isus: pristatka Mayko nemogute uslifciati, yere-

pisma

pisma nebise ispunila, koya govore,
 da ima umrieti za odkupglienye
 čovečansko. Nespominašclife od
 Iſaije da govori. *Kako ovca na pogu-
 benye poveden bude: Griebe naſee on
 uze, i bolieſti naſce on podneſe.* Nie
 iskati način uzmožni, negli priklad-
 ni, i tako kako Adam povede narod
 čoviečanski od života na ſmart,
 pruxivſci ruku na darvo odkle izide
 ſmart; takoye potrebno, da bude
 yedan čoviek, koi odkupi narod pru-
 xivſci ruke na darvo od Krixa, i ta-
 kogier bi potrebno, da ovi čoviek
 bude Bog. O ſlatka Mayko, yaſam
 oni od koga govori piſmo. Odgo-
 vori ſlatka Mati, ſpaſi ſinko narod
 da ne ſmartyu tvoyom. Odgovori
 Iſus: Pokripiſe Mayko, dobro znā
 ya, da ū ſarczu tvomu biti hochie
 boleſt bez miere, kadame vidieti
 budesc ū tolikoy nevožli. Sliscia-
 ſci ove rieči, ſnebita od boleſti, ne-
 mogu chi odgovoriti na rieči gnie-
 gove, niſta magnie miloſtivom
 ſlatkoſtyu ovako reče. Spomeniſe
 pridraghi ſinko, daſi ti rekao, po-
 ſtuy

ſctuy tvoga Otcza , i tvoyu Mater .
Molimte dakle rad onega ſctofi
moy , akoye uzmožno , ſahrani na-
rod çovieçanski bez ſmarti tvoye .
Neznaſcli , da umarvſci ti , ya ne-
mogu xivieti , tiſi moy xivot , i mo-
ye uſſanye . Tada Isus hotiuchi gniu
utieſciti ſlatkim naçinom odgovori :
Draga Mayko darxanſam uſliſciati ,
dali vechma Otcza moga . Videchi
Mayka da nemoxe iſproſiti , da dra-
ghi gnie ſinak ne umre , pomisli da
utieſci kolikogod bolieſt ſvoyu , ter
ſuzami i uzdiſanyem reçe . Neka day
bude prineſena ova tvoya muka do-
kle ya poparvo priminem , i da moye
oçi nevide toliku muku , yere kako-
ſamte s'v'eſelyem porodila , toliko-
chie biti vechie moye bolieſti .
Odgovori Isus , Mayko priſlatka ,
ya znam , dachie vechia xaloſt biti u
ſarczu tvomu u dan muke moye ,
imayuchi xaloſt çiechia mukah
moyh tielesnih , nego dabi ti iſta
bila pribiena na Krixu , kako od Sci-
muna bi prorokovano , laſcgniebi
da nebo , i zemgla poghinu , i raz-
çineſe ,

çine, negoli dase pisma u svaku stvar
ne ispune, i rad toga nemoxese yur
kafnieti. Tada tresuchise Mayka yed
nim veliczim strahom, i gorechi
neizmiernom gliubavyu, reçe. Pri-
slatki moy sinko çini da ya prie tebe
umriem, à nemoy çiniti da tvoya
smart bude pogardna, i gliuta, yerefe
farcze moye smagnkava, mislechi
dachiesc od mene biti uzet. Reczi-
mi sinko moy, dali budi voglia tvo-
ya. Odgovori Isus, draga Mayko
moya ne pristoise da ti umresc, yere
yofete niesu otvorena vrata od Ra-
ya, à yasam oni, po çigovoy smarti
imayuse otvoriti, à da smart moya
ne bude pogardna, nemoxe biti, yere
po mieri od grieha, ima biti i muka,
i zato kakono grieh çovieçanskoga
naroda bi texak, takoye potreбно
da bolest moye muke bude naytexak,
koyachie biti liekaria onega grieha.

Do oviezih rieçi bi sama Die-
vicza Maria, i poçamsci ona visokim
glasom plakati i tuxiti, doteçe Mag-
dalena, sumgniechi scto ovo biesce,
to yest, da Gospa biasce odumarla,
i vide-

i vıdechıyu kako martvu, reče. Pri-
draghi Mesctre, ne vıdıscli da Mayka
tvoja pomagnkava od bolesti? imay
milofardye. I prem da Dievicza Ma-
ria veoma xudyasce spasenye ço-
vieçanskomu narodu, toliko biasce
gorusctá gliubav, da nemogasce mi-
sliti, da yedinorodyeni sin gne ima-
sce umrieti. Odgovori Isus Materi,
i Magdaleni: nemoyte vechiè pla-
kati, yere potrebno yest da ispunim
vogliu Otcza moga, i da dozarscim
dielo odkupglienya, radi kogasam
priscao na sviet; pokriepite se, ye-
rechıuse barzò k'vam povratiti, i či-
nitchiu vas utiesciti, pokole uskar-
snem od martvih. Koyemi rieçmi
tuxna Mayka nekoliko utiescena, iz
novamu reče. Ovo uçini, sctote
prosim, to yest, da tvoya smart ne
bude muçna, i da mala tuga, i bolest
bude tvomu tielu, i ne dopusti da
tvooy priliepi obraz nemilostivò bu-
de biyen. Odgovori Gospodin:
Prislatka Mayo, postavı sarcze tvo-
ye ù miru, yere niyedán çoviek nie
umro tolikom mukom, i pogardom,
koli-

koliko yest potrebno da ya umrem .
 I tako kako gliudi imayu potrebu od
 milosti , takoye potrebno da sve ko-
 sti moye svaka na pose primi svoyu
 muku i bolest , radi toga Mayko
 moya pridraga od sada ù napredak
 postavil farcze tvoye ù mieru , i mi-
 sli da ya yesam sin tvoy . Reksci ove
 rieçi , Maria kako dayoy pomagnka
 duh, zaziwayuchiga govorasce; Imay
 milosardye od mene sinko moy pri-
 slatki : koyesu to rieçi koye ya çuh
 od ufta tvoya ? i nemoguchise vech
 darxati nasloni glav na parsi pridra-
 goga sinka , i materinom gliubavyu
 garlechiga govorasce . O veselye,
 i spasenye moye , o studentçe svake
 slatkosti iugodnosti ; tkochieme
 pomochi, da mogu umrieti rad tebe
 prislarki sinu moy ? Sada kako mox
 dati toliki uzrok od bolesti tvoyoy
 Mayczi pridragoy , i miloy ? Tada
 Isus radi posledgnie sinovglie gliu-
 bavi proglievayuchi potoczi od su-
 za, nemogasce vech govoriti, à tux-
 na Mati iznova poče vapiti. O sinko
 moy prislarki ò pokrepghienye , i
 spa-

spasenyé moye , xivote dusce moye ,
utescenyé , i razgovore tuxne may-
ke . Na ovi tuxan plač dotekosce ,
svi Apostoli pokrep gliuyuchi gniu
i govorcchi , Sctoye to gospyo na-
fca? koya gledayuchijh velikom bo-
lestyu rečeim : Sinovi moyi , molim
vas da zayedno samnō molite moga
sina , dabime činio učiniti scgnime
Vazam ù Yeruzolimu , neka ya vidim
ono scto od gniega ima biti , i plaču-
chi Apostoli govorahu , Mescetre
na sc , nemoy zatayati takove milo-
stive molbe , i profcgnie tvoyoy pri-
dragoy Mayczi . Tada Isus odgo-
vori Mariæ Magdalenæ , i Mariæ Kle-
ofæ , i Mariæ Salomæ , koye biahu
prisclie zayedno s' Vçeniczi . Pripo-
ruçam vami moyu pridragu Mayku
dragomiye da vi učinite scgniom Va-
zam ù Yeruzolimu alibi bilo gnioy
ovo veoma gorko . Svarscivsci
ovo govorenje , i plačuchi dielife
svojima Vçeniczi od Mayke ; i oni
isti dan skupicese Poglavicze Po-
povski , i stariescine puka zayedno
s' Farizeyi , isctuchi dabi uhiitili Isu-

sa, i buduchi on ostao u Betanij, daim miesto nekase zgovore. Hczeniahu Poglavicze Popovski daye pobigao, i dase vechie nechie povratiti u Yeruzolim, i rad togase skupisce govorechi. Ne cinimo ovo u dan blagdana, dase nebi ucinila buka, boyechise, da puk nebijmga oteo iz ruke gnihove, radi viere, i milosti koyumu nosciahu, ter nebi chiechia toga mogli uciniti svoyu zlu odluku; a to znaduchi Iuda, yedan od dvanadeste Vcenikov, koyi biasce providialacz Isusov, koyi cesto radi gniegova providenya odhodyasce u Yeruzolim, a sada kakonoti himbeni targovacz, nekabi lascgnie mogao prodati svoga Mestra, i Gospodina, uliezavsci u skup, to yest u zbor xidovski, velikom naglostyu vychi reche. Sctomi hochiete dati, i ya skrovitim nacinom vam pridati hochiu gniega u ruke? O'Iuda izdaicze prokleti, tko tebe ucini takovoga targovcza, negoli poxuda prokleta? Tkote nauçi postaviti czienu u vogli onoga koyi
 kupu-

kupuye, negoli Diavao; čigovfise
 učeník učinio? V istinu činisc kako-
 no ostali, koise tako izbavgliayu od
 stvari kradene postavgliayuchi dzie-
 nu ù vogli onoga koyi kupuye. O iz-
 davniče nepravedni, ò neharni uče-
 niče, ò svetokradni izdaicze, sčto-
 ye učinio suproch tebi pridobri Go-
 spodin Isukarst; ù čemuteye uvrie-
 dio, ili dosadan bio? On te izabra
 za svoga učeníka, nekabi i ti bio ù
 broyu gniegovih izabranih. Ove-
 selivscise tada xudei veomase uz-
 viscevalu promiscgliayuchi da ovo
 biasce naybogli načín imati Isusa,
 to yest izdavayuchiga gniegov Uče-
 ník. I učinivsci vichie obechiasce-
 mu triest srebargniakov, koyi svaki
 od gnih vagliasce deset dinara obi-
 čajnih. I tako imavsci ono, sčto
 čiasce isčtuchi, temeglito im obe-
 chia izdati Isusa, kada bude imati
 prigodu vriemena, i mesta, i izi-
 scavsci van skupsčtine vasse oveseli.
 Sčto hczienisc ti dasu govorili veliki
 Popovi, videchi učeníka tako za-
 nisčta izdati svoga Mesčtra, i do-
 broči-

bročiničza, i za toliko malu czienu
 prodatiga? Buduchise učinio večer,
 vratise Iuda iz Yeruzolima ù Beta-
 niu, i milostivo bi primglien od
 slavne Dievicze Mariæ, koyamu
 reče. Sinko moy Iudo, priporuču-
 yemti moga prislatkoga sina, damu
 ti budesc proskarbniik kod Poglavi-
 czá, koyisuti priategli. Koyoy Iuda
 odgovori; Včinitichiu ono sčto uz-
 mogu. Takoger i Isus, komu bia-
 sce svaka stvar očita, ukazamu ve-
 liku gliubav, ne očituyuchi gnie-
 govu zlobu, yedabise pokorio, i na
 onoy nayposledgnioy večeri bi po-
 stavglien Iuda na tarpezi po sriedi
 megiu Diviczô Mariom, i Isusom.

*Razmischlianye kako Gospodin nasc
 Isukarst učini večeru svoimi Včeni-
 czi, umyjm noghe, i poslie naredi
 prisveti Sakramenat.*

Pogla. V.

BVduchi prislo vrieme boxan-
 stvenoga milofardya, ù koye
 boxa-

boxanstvena mudrost biasce odlučila
odkupiti čovečanski narod, ne
čienom pogubnom zlata, ali srebra
nego mnogocziennom karvyu po-
gliubglienoga sina, nascega odku-
pitegla. Isus hote večerati, i uči-
niti Vazam svoimi Včeniczi popar-
vo negose dieli od gnih, na smart,
za zlamen, i viečnu spomenu gnie-
govu, i za ispuniti sva pisma, i sva
otaystva nascega spasenya; i na
ovoy gospodskoy večeri veoma mi-
lostivoy, i punoy gliubavi, i milo-
sće, četiri stvari bisce znamenite,
i velikoga otaystva. Parva bi po-
kriepglienye, to yest, blagovanye
tielefno. Druga, kako umi noghe
svojem Včenikom. Trechia, kako
naredi ostaviti isti Sakramenat mno-
goczienni Tiela, i Karvi svoye, na
svoju uspomenu. Cetvarta, milo-
stiva, i slatka besieda koyu učini
buduchi večerali. I koliko od par-
ve, razmiscgliay, kako posla Petra,
i Ivanna u Yeruzolim k' niekomu
svomu priategliu, koji imasce yedno
svoye pribivalisće na gori Sionskoy

ù Yeruzolimu , profechiga , dabimu
 pripravio za učiniti Vazam s' Vçe-
 niczi svoima , kakono ù miestu mir-
 nomu . Priscavsci četvartak , i ulie-
 zavsci ù grad svoima Vçeniczi ù vrie-
 me večergnie , i posciavsci ù ono
 miesto , gdi biasce pripravno , bu-
 duchi ondi , povede na stranu do-
 brostivi Otacz, svoje draghe sinove,
 i učenike , i pripoviedasce im, i uça-
 sce ih na ustarp glienye , na mier,
 na napredovanye ù xivotu spasenya
 i obštoyanye ù vieri gniegovoy :
 A meyu to vrijeme Ivan , kakono
 pomgniv , i posluscan Vçenik , od-
 hodyasce , i dohodyasce naregiuyu-
 chi one stvari koye za pokrep glien-
 ye biahu potrebne . I prisciaavsci
 vrijeme blagovanya , buduchi pri-
 pravna večera , umi ruke ponizni
 Gospodin , i blagosovi tarpezu .
 Razbiray dobro svaku stvar , yere
 na ovoy večeri bisce bielexita zna-
 menya od gliubavi . Blagosovivsci
 tarpezu, Isukarst s' Vçeniczi svoimi
 siedosce na naçin stari redom ù oko-
 lo . A sveti Ivan sieđe polak gniega,
 er

er niedan od Včenikov nebi gniemu
toliko blixgni, i obiteglni, ni toliko
gliubglien od Isukarsta koliko on .
O večera pribloxena, i čestita gozba;
blaxeni oni koyi na tvoyoy tarpezi
pichiu primayu. O primilostivi Isu-
se, blaxeni oni koyisu bili dostoini
takove gozbe. Stasce slatki Isus na
tarpezi, po običayu xudioskomu,
to yest na zemgli, i imayuchi ob-
desnu pogliubglienoga učenika Pe-
tra, koga on hotiasce postaviti Po-
glaviczom svarh svih ostalih Apo-
stolov, à ob lievu stasce pridraghi
učenik Ivan. O drusctvo prisveto:
o slavna druxino, siedi prikrotko
yagnience po sriedi blaghih ovči-
cza, meyu koyemi biasce izmiešcan
oni vuk darpglivi, i pas pribiesni
Iuda. Siede ò dobri Isuse ovi tvoyi
sinovi ù okolo tebe, ò blaxeno svra-
tisctē, ò blaxena gostionicze, ò pri-
slatki, i pridraghi Isuse, koliko slat-
ke, i blaghe bisce one besiede spaso-
nosne, koyemisi utiescio tvoye
pridraghe Včenike. Koyu besiedu
poče, ò dobri Isuse, siedechi ti za

tarpezom ? Xegliomsam xelio, to
 yest, mnogo vechma nego mogu
 izrieti, govorasce dobri Isus. Xu-
 diosam blagovati ovi Vazam svami
 draghi, i pogliubglieni Vçeniczi
 moyi. Znaduchi dobri Isus, da bia-
 sce priselo vrieme poyti k' Otczu,
 i buduchi sveger gliubio svoye Vçe
 nike, na svarsi izvarfnitiye hote to
 ukazati. Buduchi dakle itao za tar-
 pezom nieko vrieme, i poslie kako
 blagovasce yagagncza vazmenoga.
 Znaduchi Isus, daye gniemu svaka
 dao Otacz ù ruke, i daye od Boga
 iziscao, i da k' Bogu ide. Dignuse
 od veçere, i svuçe s' sebe haglinu,
 i pripafase ubrusom, i vlastitemi ru-
 kami ulij vodu ù miedeniczu, i po-
 nizno pokleknufci na zemgliu po-
 çe umivati noghe Vçenikom, i oti-
 rati ubrusom koyem biasce pripafã ;
 à nayparvo poçe umivati Iudi, vi-
 dechi Petar dase on ne bragniasce,
 veomasce oxalofti : à nakon Iude
 doyde k' Scimunu Petru, koyi sto-
 yechi vas zaçugen, i kako izvan
 sebe videchi toliko neizmierno po-
 nixen-

nixenstvo, nemogafce podnesti vi-
 diti Isusa ponixenoga prid svoima
 nogama, prem da biasce vidio usi-
 pati vodu u sud, i pripasatise ubru-
 som bielim, i velese cugiasce tomu
 sto on hotiasce ciniti. Ali poslie
 kakoga vidi nositi sud s' vodom, i
 pokleknuti na zemgliu, pripraviv-
 fcise umivati, vele vechie negose
 moxe rieti stasce cudechise, i pora-
 xen velikim strahom, suzami poce
 vapiti, govorechi. *Gospodine ti me-
 ni umivasc noghe?* Stvoritegl stvo-
 renyu, Bog covieku, Gospodin
 slughi, Meshtar uceniku. Dighnise
 Gospodine moy, dignise Boxe moy
 sto chiesc ti ciniti? Nemogu podne-
 sti oci moyi vidieti tebe tako poni-
 xena, prignuta, i padzca na moye
 nedostoyne noghe. Dighnise stvori-
 tegliu moy, dignise Boxe moy,
 svietlost svieta, xivote moy, slavo
 moya, ne ucini tega. Radi cesa od-
 govorimu Gospodin. *Sto ya cinim
 ti nezna sc sada, ali znati hochiesc po-
 slie.* Nemoyse boyati, i ne strascise;
 istinom Petre ovoye veliko poni-
 xenstvo,

xenstvo, alichesc barzo vechiu stvar vidieti ; pustime çinici , yere yest potrebno, da tako çinim ; i prem dati sada neznašc otaystvo ovega çignienya , aligachiesc znati poslie . Odgovori Petar , ne umiyesc meni noghe ù vieke . Odgovori Isus : ako ne umiyē tebi noghe, ne budesc imati diela samnom . Videchi Petar ovi odgovor , valse uzboya, i vechiemu ne smie odgovoriti suprotiva : nego reçe : Cini od mene ono sctoye tebi drago, umiyimi noghe , i ne samo noghe, nego i ruke, i glavu . Odgovori Isus : Onomu koiye çist , niemu potrebno umiti samo noghe , viste çisti , da ne svi . To reçe, yere dobro znašce Isus , koyi biasce izdaynik . Darxim da Petar videchi toliko ponixenstvo nemoga'ce obdarxati suze za ne plakati : paçekse govori , da po Vziscastyu Gospodinovu , malo magnie sveger plakašce . Buduchi Petar upitan od svoga Vçenika Klementa , dabimu poviedao uzrok od tolikoga plaça , odgovori . Kadmi pride na pamet veliko poni-

xenstvo moga slatkoga Mesetra, i kadase spomenem daga vidih prignuta k' zemgli, gdie darxi moye przloceste noghe u krilu, i gdie ih otira, i slatko czeliva, igda nebi bilo uzimoxno dase mogu udarxati od plaça. Kako umi noghe Petru doge k' družiem Vçenikom, i radi pokaranyya koye uçini Petru, cziechia straha niedanmuse vech ne smie ogovoriti. Buduchijm umio noghe, uze odechju, i povratise na tarpezu, i reçe: Znateli ovo sçtosam uçinio? Vi mene zovete Mesetrom, i Gospodinom, i dobro govorite. *Yesam do isline.* Ako dakle vasec Mesetar, i Gospodin umi noghe vasece, koliko vechma imate vi yedan drugomu umivati noghe. Yasam vam dao ovu priliku od gliubavi, i ponixenstva. I kakosam uçinio ya, tako imate i vi çiniti. I tako stoyechi na parvomu miestu, gdi biahu blagovali yagagncza Vazmenoga, stuxivscise Ihus cziechia dosciafne muke, i bolechise za izgubglienye Iudino, velikiem ozdahom oçitova ono sçto

biasce skrovito, govorechi. V istinu, u istinu govorim vam, da yedan od vas, koiste moyi Vçeniczi, izdati hocihe mene. O koliko yest tvar-da, i muçna ova besieda Isuse Karste, ah koliko gorke, i gliute yestoy-ske sahranio yesi na svarhu od veçe-re tvoyem Vçenikom! Meed, i mlieko daoim yesi u početak, a sahra-niosi na svarhu xuç, i prigorki pelin. Biasceim zaisto vele tescko da gnih Mesctar, i Vladalacz milostivi Isus imasce biti izdan na smart: Ali bisce veoma nepodnosçljivo, da yedan od uçenikov to hotisce uçiniti. Gle-dahuse yedan drugoga, i yedva mo-gahu govoriti, tere boyaznivim glasom, govorahu. Koiye to ne-harni izdaicza od nas, koyichie uçi-niti toliko veliko zlo? i svi govorahu to niesmo ikada mislili, i svi u yedno obrativscise k' Isusu, govorahu. *Yedali ya yesam Mesctre?* Na koye rie-çi odgovori dobrostivi Isus: Yedan od vas dvanadeste moyeh Vçenikov koyi omaçete samnom ruku u zdieli. Tada Iuda reçe. *Yedali ya yesam*

Mes Etre? Odgovori dobri Isus. *Tisi rekao*, kako da reče. Ya to negovorim, dali ti yesi. Xudechi svi čuti, tko yest on koji hotiesce toliko nepodobstvo učiniti, Petar nayvruchij oda svih poyde k'yednomu od Včenikov, to yest k' pogliubglienomu Ivannu, koji cziehia velike bolesti počivašce svarh onih prisvetih parfi. O čestiti Včenik, koji toliko biašce obitegljik početku xivota. Vele posćtovan yest ovi Včenik, koji ima za naslonišće one posćtene parfi: O Ivanne priblaxeni, koji si bio doštoyann nazvan bit i pogliubglienik Gospodinov, i svoya skrovita priategljski tebi očitova. Znašce Petar, da Isus nekim ofobitim načinom gliubgliašce Ivanna, i ne sakrivažcemu skrovisća Boxanstva i radi toga poyde k' gniemu dabiga upitao. *Gospodine koiye, koichie izdati tebe*, i neuzboyafe Ivan upitati svoga dragoga Mesćtra od izdaynika, yeremu yurve biašce očitovao otaystva boxanstva svoga, i ponizno poklonivšcise reče: *Gospodine*

moy , i draghi Mesčre , koyiche
 biti oni zločesti, i prokleti, i nehar-
 ni izdaicza ? molimte nemoymiga
 sakriti , buduchise doštoyao očito-
 vatimi tolika druga otaystva ; komu
 milostivi Isus slatko odgovori . Oni
 komu ya dam kruha omačena moi-
 ma rukama, onchie mene izdati: i o-
 močivsci Isus kruha, podadega Iudi:
 i poznavsci to Iva po rečenomu zna-
 menyu , osta tuxan , i čziechia xa-
 losti nasloni slabahnu glavu , svarh
 onieh plemenitieh parsi : Alise ne-
 mogasce sakriti oni izdaynik nehar-
 ni, i prem da niedan od družih ne
 blagovasce radi velike bolesti, nisčta
 magnie on ne pristayasce blagovati.
 Buduchi svarscena večera, i hotiu-
 chi dobrostivi Isus narediti Sakra-
 menat na uspomenu muke svoye ,
 uze kruh svoima rukami prisvetima,
 i uzdignuvsci oči k' viscgniemu Ot-
 czu , blagosoviga , i razlomiga ,
 govorechi rieči posvečienya, koimi
 krepostyu svega Božanstva obrati
 ono sčhianstvo , koye prie biasce
 kruh ū pravo tielo svoye , dayuchi
 pri-

priliku, da primayuchiga imamo uzdignuti nasciu pamet k' Bogu, uzdatimu hvalu od tolikoga dobrotvorstva, i s' velikim bogogliubstvom, i posctenyem imamoga primati. Potleih priçesti sveh svoimi svetimi rukami, poçamsci od lude, govorechi; Primate bogogliubno, ovoye moye tielo dano na smart radi vascega spasenya. Itadase ispuni ono govorenje. *Kruba Angelskoga blagovaçoviek.* Nakon toga uzamsci çasciu, to yest yedan sud u komu biasce vino s' vodom izmiescano naposeye posveti, yere na gniegovoy muczi, karv bi razdiegliena od tiela. A kake moye posveti, reçe gnimi. Vzmite, i pijte ovoye çasca Karvi moye koyachiese proliti za vas, i za mnozih viernih Karstyanov na odpusctenye griehov, primiteyu s' gliubavyu na moyu vieçnu uspomenu. I u ovomu Sakramentu dospisce sva posvetiliscta staroga zakona, i tadase poçe nova Czarkva. Ova bi parva Missa, na koyoy Yagagniacz neoskvargnieni Isukarst Gospodin nasc

pri-

prikaza samoga sebe Bogu Otcu za
griješnike, i ovo prikazanje bi ispu-
gnjeno, potvargeno, i dovarsceno
na drevu prisvetoga Krixa, i prolit-
yem Karvi gniegove prisvete; onda
kadno reče: *Svarsceno jest*. I zato
ovdi bi zadanje od Krixa, i plachia,
otvorivscise, i prosvietlivscise ono
mnogocziенno blago svojih prisve-
tih parsij. a yere biasce Iuda u grie-
hu smartnomu, buduchi uliezao dia-
vao u gniegovo farcze, uze vechiu
oblast, i od onega časa posli nemo-
gasce stati s' mirom, negose često di-
zasce, i idyasce ovamo, i onamo,
kakono pas biefan, i nenahodyasce
pokoya, niti mogasce gledati obraz
Isukarstov, vasse u febi grizasce, i
čigniascemuse tifuchia godisča da
izide iz onega miesta. Tada dobro-
stivi Isus reče. Ono sčto imasc čini-
ti, čini barzo. Niyedan od Včeni-
kov ne razumie, nego samo Ivan; a
Iuda s' naglostyu, i farxbom izide na
dvor, yurve biasce noch, i poyde
k' Poglaviczam Popovskim, i toliko
biasce razggnieven, da yedva moga-
sce

ſce govoriti, i reče. Stoyte priprav-
ni, i prigotovite mnoghe ſwiechie,
neka ſvietlo bude, daſe moxe vidieti
da nebi gdi mieſto, gdibiſe ſakrio,
pripravite oruxye, i konope, i mno-
ghe verighe, da nam nebi utekao.
Meyu to vrieme ponukovaſce Iſus
ſvoye Včenike, dabi imali gliubav,
i miloſt meyu ſobom, i da nasliedu-
yu put ſvetoga ponixenſtva po prili-
czy, kako im on biaſce dao, i zato im
govoraſce. Ya vam dah priliku, da
i vi budete činiti, kakofam ya činio,
i radi tega vam oſta vgliam ovi pre-
plemeniti Sakramenat moga priſve-
toga Tiela. Primitega na moyu uſpo-
menu, i otayſtviy, koyafam dielo-
vao ù vrieme moye muke za vaſce,
ſpaſenye. O duſcio bogogliubna,
povratife k'tebi, i miſli ovi dar, ko-
yiti oſtavi tvoy Gospodin Iſukarſt-
ovoye ona uſpomena, koyaye do-
ſtoyna ſpominanya, koyu tko prim-
doſtoyno priproſtom vierom imao-
biſe opoiti, i uxechi gniegovom
gliubavyu, i vaſe priobratiti ù gnie-
ga. Nemoxe nam oſta viti blago

vredniye , i od vechie- cziene, ni lie-
kariu koristniyu, ni stvari vechie na-
sladyuyushte , ni slagie , ni gliube-
znivie , nego samoga sebe .

*Od biesede , koyu učini Isus Vçeni-
kom po večeri .*

Poglavye VI.

NArediŭsci Isus çudnovati Sa-
kramenat , i Vçenike ſvoye
bogogliubno priçestiŭsci ; ù ono ma-
lo vrieme , ù koye imasce izdan bi-
ti , i uhvachien , učini Vçenikom
yednu prebogogliubnu , i miloſtiŭ
biesedu , vaskolik uxexen ù gliubavi
i miloſcchie . A meyu to vrieme
oni zalı , i neharni izdaynik Iuda, du-
govasce , i naredyivasce s'Poglavi-
czami Popovskimi , kakomu imahu
dati gliude za uhvatitiga . I ù oſvoy
miloſtiŭoy biesedi govori Isus Vçe-
nikom ſvoyem mnoghe miloſtive
rieçi za gnihoſo pokriepglienye , i
videchiıh veoma oxaloſtenieh , i tu-
xneh , miſlechi da oſtayahu kakono
ſiero-

fierote bez Otcza, i bez Pastira : na-
viestiim nayparvo svoye razdielen-
ye, pokrep gliuyuchi ih sa svom xe-
gliom, govorechi. Yosťe namye,
ostalo yedno malo vriemena, da ya
mogu stayati s'vami, ali ya vas ne-
chii ostaviti fierote, yere prem da
idem, povratitichuse k'vam, i dru-
govya chii viditi vas, s' velikim ve-
selyem sarcza vascieh. Govorasce i
drughe gliubeznive, i utiescglive,
rieči, koye prohodyahu sarcze, ali
nisťta magnie stahu zlovoglni, nitise
mogahu utiesciti cziechia gniegova
rastavglienya : paka ih nauči, kako
imahu vazda imati gliubav, i dra-
gost meyu sobom, i govorasce. Po-
tomu chiese očitovati, da vi yeste
moi Včeniczi, akose uzgliubite ye-
dan drugoga. Promiscgliay takoyer
da kadno Isus govorasce s' svoymi
Včeniczi, oni stahu xalostni, i tuxni,
glavami k' zemgli prignutimi, pri-
gorko plačuchi, i uzdisciuchi. Czie-
chia česa imayuchi Isus xalost svar-
hu gnih, govorasce. Sinovi moi, ya
dobro vidim, da buduchi vam ya
rekao

rekao ove novine, vascia sarcza napuniscefe xalosti, dali neboytese, yere kako sam vam rekao, drugovyase hochiu povratiti k'vam, i ovefelitese sarcza vascia. Razgleday malahno duscio moya svetoga Ivanna, koi biasce naypriaznivij, i naypogliubglienij Isukarstu, nada svieh inieh naymiliyè oxaloschiena, i razczvigliena, pogledayga, govoru, s'kolikom tugom, i bolestyu pogledasce gliubglienoga Mesetra svoga, i kako pomgnivo kupglasce rieçi gniegove. Yere samo on i upisa ovu besiedu, i mi Karstyani od gniegayu imali yesmo. V prie rečenoy biesedi pokriepi ih Isus na obsluxenye svoih zapoviedi, govorechi im. Ako vi mene gliubite, obsluxite sve zapoviedi moye, obsluxuyuchi ih napriedovatchiete ù gliubavi moyoy; gdi govori sveti Gargur. Iskuscenye yest sud, ili izaznanye gliubavi, koya ne stoyi ù rieçah, nego ù dieleh. Takoyer ù toy biesedi ponukovasce ih, i krepglasce da podnose ustarpiglivo progonstva gnihova, i suprotivstine

ne o Vega svjeta, govorechi im. Sinovi moyi, znayte, da chiete imati na ovomu svietu mnoghe nevoglie i suprotivstine. Alife ufayte, yere sam ya pridobio, i primogao sviet, radi koye stvari, sviet chie vas nena viditi. Znayte, da prie mene nena vidio yest, yere dabilste vi bili od svjeta, onbi vas gliubio, ali ne buduchi vi od svjeta, on vas radi tega nenavidi. Nie vechi sluga od Gospodina, zato yere sviet, to yest gniegovi gragiani, yesu progonili mene, imayte ustarp glienye ako i vas usprogone: niscta magnie nemoytese boyati, yere prem da gliudi sega svita smute vas, i oxaloste, svarha valce xalosti obratichiese u veselye, i u radost viecnu. A na svarhu ove besiede uzdixe Isus oci k' nebu, i priporuci svoye Vcenike Otczu svomu sasvom xegliom, i rece. Otce moy imay pomgniu od Vcenikov koyehsini dao, buduchi voglia tvo ya dase ya dielim od gnih, i doydem k' tebi: do sada sam ya imao pomgniu od gnih, a od sada ih pazi ti: i nemo-

nemolimte samo za gnih Otçe moy, nego za svieh onieh, koyi budu vie rovatì ù mene po gnihovoy priliczi i nauku: hochiu takoger, da i oni budu ù onomu miestu, gdi ya yefam neka vide svietlost, zraku, i slavu moyu. Potvardi dakle Otçe moy, ove moye sinove ù vieri, i ù gliubavi tvojoy. Yere kakomesi ti poslao na ovi sviet pripoviedati, i arvatife, i umrieti radi viere, i spasenya naroda gliudskoga, tako Otçe moy sadaye vrieme dame proslavisc, i da očituyesc svietu, da ya yefam tvooy Sin, i dame ti yesi poslao, da budem očitovatì tebe, Otcza moga i da podam tvoim viernim život viečni, da oni budu poznati tebe Otcza moga, i mene Isusa Sina tvo ga pogliubglienoga. Do varsciosam Otçe moy putovanye, koyemisi zapoviedao. A sada idem na Krix izvarsciti posluh. I kako svarsci ove rieçi, reçe Vçenikom. Vstani te gori, i dielimose odovle. Biasce obiçayan Gospodin Isukarst çesto odhoditi na planinu Maslinsku, koya

bia

biasce daleko od Yeruzolima yedan
 migl, à blizu ondi biasce yeno Selo
 imenom Getsemani, i ondi biasce
 yedan vartao ù planini, gdi milosti-
 vi Isus biasce obiçayan ulaziti s'
 Vçeniczi, kada skrovito obnoch
 hotiasce moliti. Buduchise dovar-
 fcila i posvetila, slavna večera, i
 svarscivsci prislátku besiedu, izi-
 scavsci iz Gostionicze, buduchi yur-
 noch markla, i nasliedovan od svieh
 Vçenikov, uze put k' reçenoy pla-
 nini. Razmiscgliay dusco bogoliub-
 gliena; kolikom slatkoštyu, i blago-
 štyu nauka, uçasce svoye draghe
 sino ve po putu. O kolike gorke su-
 ze proglievahu; niese çuditi ako
 biahu zlovoglni, yere yurve znahu
 koliko slatko, i ugodno biasce, pri-
 bivati s'prislátkim Isusom, i koliko
 biasce gliubko gniegovo drusctvo.
 O twarda rastavo, kolike tuxbe, i
 plaçne glase çigniahu, govorechi;
 O slatki Mesctre nasc, ò Pastiru, i
 utefcitegliu nasc, komu chiemo mi
 poyti? tkochie biti vodya tvoyem
 ovçiczam? radi koyeh plaçnieh rie-

či pridobri, i primilostivi Isus czie-
 chia xalosti Včenikov poče plakati,
 à kako pridofce k' potoku Czedron-
 skomu, priveikom gliubavyu za-
 garli, i pogliubi svoje draghe Vče-
 nike, govorechi. Siedite ovdi, do
 kle dovarscim molitva. Znadiſce
 dobro Iuda, gdi biaſce ono mieſto,
 yere vechie puta biaſce ondi bio s'
 milostivim Isusom. I uliezavſci Isus
 ù Vartao, zva Petra, Iakova, i Ivan
 na, i povede ih na ſtranu, i buduchi
 tuxan, i xaloſtan, vas blied, kako
 napol martav, yedva moguchi go-
 voriti, ſuzami, i glaſom darhtavim
 reče: Sinovi moyi pogliubglieni,
 budivam me milo, yere duſca mo-
 ya yeſt oxaloſtena dori do ſmarti, i
 ovoſe moxe razumeti, utezglivim,
 i raſtezglivim naçinom, to yeſt, da
 ona duſca biaſce tuxna od ſvetoga
 zaçeya ſvoga ù Vtrobi Dieviçan-
 skoy, tya do onoga çasa, i do one
 nochi, ù koyu reče ove rieçi, i tya
 do ſmarti, za ukazati koliko biaſce
 etſcka ona boleſt gniegova ù oni
 ças, kako rekſci, da na ovom ſvie-
 tu

tu nie vechie boleſti, od ove koyu
 chiuti ſada duſca moya, i hoteyuchi
 ſe oddalečiti nekoliko od gnih,
 reče im: Bdite, i molite, da ne
 budete pridobiveni, i premoxeni
 od napasti. I odtide od gnih koli-
 kobi kamik hitio s' velikom boleſtyu
 yerese yedva mogasce oddiliti,
 i oddalečiti od gnih, toliko iz-
 varſtitu gliubav, i veliku
 miloſt gnim nosca-
 ſce, imasce veli-
 ko uteſcenyje
 pribivati
 ſc'gni
 mi,
 i u ovo-
 mu da priliku
 iskati pokoy, i ſa-
 mochiu na mo-
 litvi, ali kada
 molitvu tko
 hochie
 čini-
 ti.

Razmischglianye kako nase Gospodin
 poyde u vartao činiti molitvu
 Otczu svomu.

Poglavye . VII.

Tako u vartlu poklieknuvsci go-
 liemi kolieni na zemgliu za uka-
 zati ponixenstvo dusce drughiem
 znameniyem, i načinom prignu mno-
 gocziennu glavu k'zemgli uzdignuv-
 sci ruke k'nebu . Smotrite, i promi-
 slite ovu stvar strahovitu dusce bo-
 gogliubne . Mogliasce gliubitegli
 Isus u dugo, prolievayuchi suze, i
 govorechi . Otče moy, molimte
 goruchiè, koliko ya sada mogu s'po-
 nixenstvom, da ti uslisciasc molitvu
 moyu, yeresam tuxan, i duh moy yest
 xalostan, à sarcze moye smuchieno,
 i strah smartni dosciao yest svarhu
 mene . Otče moy, tebi drago bij
 poslati me na sviet za čoviečansko
 odkupglienye, učini osam svaku stvar
 koyumisi zapoviedio, i yesam pri-
 pravan ispuniti yosče sčto ostaye:
 Ti vidisc kolilka zla ustasce nada-
 me,

me, i postavisce suproch mene. Prodalime yesu za triyest dinara. Buditi drago Otče moy, odneti mi toliku gorkost. I tuxan stasce prostart na zemgli suzechi, i plačuchi vele grozno, à ne biasce ikoga, tko biga utiescio. Poslie dignuvscise reče: Otče moy, akoye uzmoxn, dame mine ova časčia, toy est ove velike bolesti, i muke, koye imam podniti, to yest, učini da ne umaru sci ya, vas narod čovječanski spasen bude, i odkupglien, i dase nebo otvori. Nisća magnie nemoy činiti kako ya hochiu, po xegli gliudskoy, ukazuyuchi da vazda voglia čovječanska imase pogoditi z'boxyom, kako dabi rekao. Nemoy da bude učigniena voglia moya, nego tvoya. I ustavscise dojde k' Včenikom svojem slatko ih pohodišci. Naydeih spechi čiechia velike xalošti, i plača i karasce ih, à navlastito Petru reče, Scimune ti spisc, toyest, ti ne kaxe sc toliku slobod ũ dielih, koliko ũ rieči. Nemoxesc bditi yedan čas samnom, à govorisc dabi umro sa

mnom. Bdite, i moletese da ne budete pridobiti od napasti, duh vasc (vidim) prignut yest dame ne zatayite, irad toga obechivate, ali put vascia yest toliko slaba, da ako vam Bog po kreposti molitve ne da koye pokrepghienye, upastichiete u nast. Ne viditeli Iudu, da ne spi, negolise potexi, i harli izdatime u ruke xidovske? I opet drugovya poyde na ono isto miesto, i takose pomoli govorechi: *Otce moy, ako ne moxe ova chascia momoiti, neg' dayu popiyem, budi voglia tvoya*, to yest ako nemoxesc sahraniti choviechanfkoga naroda drughiem nachinom, negoli po moyoy smarti; budi uchigniena voglia tvoya.

Bielexi ctioce, da u Isukarstu bisce cetiri voglie. Parva, i poglavita voglia biasce put, ili tielo, i ova po niyedan nachin ne hotiasce tarpeti. Druga biasce chiuchienye, i ovase boyasce, i marmghiasce: Trechia biasce razlog, ili razbor, i ova naregiuyesce, i pristayasce: четвртa biasce boxanstvo, i ova zapoviedasce

dasce, i povegliavasce.

I dignuvscise s' molitve, pride k' Včenikom drugovya, i nayde ih yosctc spavayuchi, oči gnihovi biahu oteličali cziechia velike xalosti, i dugoga bdenya, da nemogahu odoliet i velikomu snu; i drugovya pokarav ih, kako zgara rekoh, povratise molitise trechiom govorechi parvagnie rieči: *Otče moy, ako nemoxe mimoiti časčia ova, nego dayu popiyem*, to yest. Akosi ti tako nareidio, da ya popiyem časciu prigorke, i strascne smarti svetoga Krixa, budivoglia tvoya. Draghi, i dobrotivi moy otče, priporuçuyem ti xalostnu, i prislátku Mayku moyu, i moye pridraghe Včenike. I promiscgliayuchi ù sebi samomu strah od varle, i prigorke muke, počese strasciti, i boyati, i stasce s'neizmier-nom, i velikom bolesty. Chiu-chienye sasviema ne hotiasce, ali boxanstvo primagasce; i arvuchise meyu sobom ova dva, mokrine tiela sasmase ganusce, i smutisce, tako dasce počc nasc obedeni i oxaloschie-

ni ISVS znoiti od velike muke, i file iznutargnie: tako dase oni znoy obrati u kapglie od karvi koyi kapgliuchi namakasce i natapasce zemgliu, kaxuchi neizmiernu boleſt, koyu on tarpglasce u dufci. O Gospodine viečni, od kle izhodi toliko gliuta tuga u dufci tvojoj? Nieli povoglnoto neoskvargneno posvetilisce, koye ti prikazuyesc otczu? Toſi ti ućinio za dva razloga. Parviye, dase ukaxe slabosti neviernikov, kolkotise vide oſetra, i prigorka muka. Drughi razlog ye, nekabi nas vechma uxegao u gliubavi, i dobrohotinstvu prema tebi, gliubeznivi Spasitegliu, poznayuchi, dafi istinõ uzeo nasciu umarlu narav. Buduchi dakle pao, i proſtraqse vas karvav, na zemgliu vapiyasce ſarćanimi uzdiſi, i tuxnemi xegliami, da biſe ozdrazile rane nasce. O velićanstvo od gliubavi, priplemeniti Isukarſte u koyoy ne vogli ti biaſce poſtavglien? õ obraze mnogoczienni, kakofi okarvavglien. õ dobroſtivi Iezuse, ſcto chiamo ućiniti? drugo ne oſtaye nam

mi, nego umrieti, i padnuti k' nogam medotočnoga i dobrostivoga Iezusa.

Naprieduyuchi tako u bolezhli-
voy molitvi svooy, prislatici Isu-
karst sijde s'neba poglavicza voy-
stva nebeskoga, toyest Mihail Ar-
changel uzamsi sliku tielesnu, i po-
klonnò ter ponizno poklieknuvsi,
s' velikim strahom reče: Gospodi-
ne moy Iezuse, vasciu molitvu, to-
yest znoy karzavi, ya yesam prika-
zao prid obrazom dvora nebeskoga,
i svi stoyechi klečechi prid pristol-
yem boxanstvenoga veličanstva, mo-
lismo za vas vascega Otcza nebes-
koga, a onye odgovorio: znade moy
sin pogliubglieni: da odkupglienye
čoviečanskoga naroda po pravdi
nemoxese učiniti bez prolitya karvi
gniebove, i da ako on hochie spasen-
ye čoviečanskoga naroda, potre-
bno yest da umre. A vi Gospodine
Isuse, što kanite i odlučuyete uči-
niti? Odgovori prislatici ISVS: po
svaki način ya hochiu spasenye od
duščiah, i dobrozvoglnò hochiu

Barvo od krixa, neka budu shragne-
ne. Odgovori Angeo: Mili Gospo-
dine nase odtierayte strah: od sebe.
velikomui visokomu potribno yest
çiniti stvari velike, a veleduscnu i
sarçanomu podniti stvari trudne i
muçne, rad togaste uzeli put çovie-
çansku, nekabise proz smart vasciu
postavio mier meyu Bogom, i çovie-
kom, i prem da smart vascia ima
biti veoma pogardna, pokriepitese
niseta magnie, yerechie biti odkup-
glienie priizvariceno naroda çovie-
çanskoga, à barvo prosciauscii tre-
chi dan imate uskarsnuti slavan, i
neumarli Bog, i vrata od raya hote-
se otvoriti. Vascia mayka, i vçenici
yesu mu priporuçeni, i pozdraviv
sciga ponizno ter poklonivse, die-
lise.

Pokrepivscise dobrostivi Iezus,
chiechia pohodjenja Angeoskoga, i
dignuvscise s' zemglie, i hotiyuchise
povratiti k' svoim draghiem Vçeni-
kom umi oni Angeoski obraz u po-
toku, i dofciauscii k' Vçenikom, svo-
im, ter nasciauscii ih spavayuchi,
reçe:

reče : *Spite yur , i počivajte* : kako da
 reče , malo moxete spavati ove no-
 tchi . O dobri Pastir , i milostivi od-
 kupitegl , koji nahodechise u smar-
 tnoy tuzi , pokrepglivašce i nukasce
 učenike svoje da počivayu , à on tuxã
 i pečalan , tèt poznavayuchi ù duhu
 da grede Iuda s' družimi protivniczi ,
 reče , *Zadošti yest* : i probudivšci ih ,
 reče : *Vstanite hodimo* , to yest k' dru-
 žiem učenikom , i buduchi ih nasciao ,
 slatko ih pozdravi . Dighniteše si-
 novu moi prislatici , yereye yur pri-
 šclo vrieme od moye smarti , hodimo
 prot Iudi izdayniku , yere Adam bi
 privaren od diavla ù vartlu . Govo-
 rechi dobrostivi mesčtar s' drazimi
 učeniczi , eto Iuda gdi ide izdaleka ,
 timayuchi s' sobom svu mnox od slu-
 ga . I govori Evangelista Ivan , da oni
 hudobni izdaicza imasce ù družbi
 vas dvor , to yest svu četu , i čegliad
 od petfat kognikov oruxanih , izvagn
 drugoga mnoštva pesciakov svi-
 oruxani , koji bisce poslani od Pogla-
 vicza popovskih ; i prie negose die-
 li iz grada hudobni , i vragometni Iu-
 da ,

da, bisce ih činio pripraviti vele stvar-
 ri, govorechi: Pripravite konopi i
 verighe, nosite oruxya bezbroyna
 za pobiti Včenike gniegove, akobi
 oni uzeli i stavilise branitiga, pri-
 pravite sviechie mnoghe, da nebi gdi
 mesto u komubise mogao sakriti.
 i yere bisce poveo sobom mnoštvo
 Rimglianov, koi yosete ne poznayu-
 chi Isusa yer lakov magni brat Iva-
 nov, bisce veoma prilican Isusu u
 obrazu, i rad tega bisce zvan brat
 Gospodinov: uzboyase oni prihudi
 izdaicza, dziechia velika pohlepa,
 i xelenya ko imasce osvetitife na Isu-
 su, da nebi uhvatili onoga, koyi-
 bi im prie dofciao pod ruke, to yest
 da nebi uhitili yednoga Včenika mie-
 sde Isusa, i radi toga dase nebi
 privarili, kako izdaicza da im zna-
 menye, govorechi: *Kogagod pogliz-
 biti budem on yest, darxite gnega, i
 vodite pomgnivo, yere on yest hudo-
 ban i mnogoznan, i lasnochie ute-
 chi; znascebo on da vechie puta
 biasce im utekao iz ruk. Tada krot-
 ki yagniacz videchi dohodechiega*

Vuka,

Vuka, ne pobiexe, negoli gredisce daga susriete, i upravivsci svoye govorenje k' Iudi, reče: *Priategliu nasčtosi doščiao?* Tada oni izdaicza nepravedni, činechimuse priategl, reče: ya niesam s'oviem i oruxniczi, negoli po običayu vrachiayuchise k' tebi pozdravgliamte, i pozdravgliayuchiga reče: *Zdrav Mescetre.* i zagarlivsciga czelovaga. Komu odgouori Isus. *Iudo czelovomli sina čoviečanskoga izdayesc?* i Iuda veomase uzboya, yere vidyasce, da niyedā nesmiyasce postaviti ruke na gniega za uhititiga, nego svi biahu od boxāstva zaslepglieni tako daga nemogahu poznati.

Tada xudechi muku hotiyuchi ukazati, da od svoye voglie na smart idiasce, sarčeno ipovoglnom yakostyu poyde suproch gnim, i reče: *Koga isčete?* à oni od govorisce: *Isusa Nazaranina.* Reče Isus: *Yasam.* i toliko velika bi moch onieh rieči, da ū tay čas padosce na zemgliu, i neimahu nikakovo chiuchienye, ni slobod, nego biahu kako martvi. I

Opet drugovya upita ih, govorechi: *Koga isctete?* A oni uftavfcise, reko-
sce, drughi put: *Isusa Nazaranina.*
Odgovori Isus; *Yasam.* i opet pado-
fce na zemgliu. A Isus miloftivo
gledasce ih sarçanom boleſtyu, xa-
lechi gniho vo pomagnkanye. I upi-
ta ih trechiom, govorechi: *Koga is-
ctete?* i da im oblaſt da çine ono ſcto
htiahu, à oni odgovoriſce: *Isusa
Nazaranina,* à dobri Isus reçe: *Yasā*
oni, ako mene isctete, oſtavite ſta-
timoye Vçenike, neka da neizreçe-
na iſtina ne budese çiniti laxa, koya-
ye rekla po proroku: *Yere onih ko-
yebſimi dao, ne izgubih od gnih niyedi-
noga.*

Mieſciasceſe Iuda i popotarkava-
ſce po onomu mnoſctvu, yakno pās
bieſan, govorechi: *Vhvatega,* ne-
moyteſe boyati, onye oni, ſvexite-
ga, i ſtavitega ù verighe, da ne ute-
çe, i ukazaimga parſtom.

*Razmischglianye kako Gospodin naſe
bi ubraten, i od muke koyu podnie
do parvoga çasa.*

Poglavye . VIII .

Koyi bogogliuban razmiscglialacz moxe çuti bez suza, i plaça, kako oni nemilostivi buduchi imdana oblast svarhu nascega pridobrostivoga Isusa pruxisce karvniçke ruke, stexuchi twardimi uzami, i yacziemi uzli yagagncza krotkoga, i svukoscega iz plasçta, kako lupexa nevoglnoga. Tada vçeniczi pristrasceni izgubivsci svu yakost rekosce : *Gospodine, hochiemoli biti maçem ?* to yest govorahu : Buditi drago dase branimo silom oruxya ; à Petar pun sarçanošti i vas uxgavscise ne çekavsci odgovora iztarxe nox, i udri slugu Biskupova, komu ime bisce Malk. Voglia zaisto petrova bisce ranitiga britko i veoma, ali po boxanstvenoy vogli, ne odsieçe nego samo uho reçenomuslughi biskupovu. Onda dobrostivi Isus gliubkoga pokaravsci, reçe mu *Postavi maç twoy ù noxniczu* . kako da reçe : sada nie vrieme branitise

oruxyem, nego ustarpoglienyem. Yedali nechiesc ti da ya popiyem çasciu, koyumiye dao moy Otacz? Hczienisc ti da ya nemogu moliti Otcza moga nebeskoga, i sadbimi dao dvanaest fastave Angelov, koi-bime obranili? Oviem načinom potrebno yest da umrie sin çovieçanski.

Hotiyuchi oni nevierni slughe uhvati Petra radi velike vike, koyu çigniasce Malk, milostivi Isus reçe: çinitega priti do vle, i taknuvscima uho bi ozdrauglien. I videchi Isus da stahu zablenuci i çudechise, i da neimahu sarcza svezatiga, reçe: *Kakono na razboynika izidoste ubititi mene s' maçi, i paliczami.* to yest bez uzroka doscli yeste ovdi, toli ne stah ya u Czarkvi pripoviedayuchi, i uçechi, i niyedan od vas ne uhvati mene, a sadaste priscli svi oruxani kako da bih ya bio yedan lupex: ne biasce vam potrebno nositi tolika oruxya, yere ya pripravuglien yefam tarpeti. Ali ovo vrieme yest vasce, i oblast koyufam vam ya dao;
maha-

malahnochie tarpeti . Tada oni psi xudei podbodenii potaknuti od diavla cziechia rieči Isusovih vechma rafarçivscise, kakono psi biesni postavilce na gnega yednu verigu , i metnuvsciga na zemgliu , mnoghi mi konopi veoma tvaro svezascega. I prem da Evangelista Ivan ù kratko skazuye , govorechi : Svezasce gniega: Nishta magnie çinimise stvar mila i bogogliubna ù dugo razmiscgliati , kako pogardno od onieh i neharnieh xudiov bij vuçen , i potezan . Oprislatki Iezuse , oni te prem obstirahu okolo i okolo , kakono çine pscele oblituyuch. Razmiscgliay-ò duscio bogogliubna , i ne bez prolivanya fuza razmiscgliay dobrostivoga Iezusa , obkogliena od onieh biesnih pasa . nebiasce im zadosti daga svezasce , negoga yosçte darxahu yedni za skute od odechie , à neki za ruke , druziga darxahu za verigu koyamu biasce na garlu , à druziga potezahu za kose. o yagagn çe prikrotki, o ovçiczo priuftarpgliva koliko nemilostivo yesi voge-

na . I prohodechi potok metnushce-
 ga ugn , nekase ispuni govorenje ,
 koye govori : *Od potoka na putu py .*
 i izvukavsciga vanka za verigu scta-
 pi i toyagami porivahuga , i biya-
 huga neki yabuçiczami koyesu na
 ruçiczah od maça , neki nogami uda-
 rayuchi , à neki kamenye nagn hita-
 yuchi . Buduchi veden tako svezan
 milostivi Isus , Vçeniczi pristrasce-
 ni , i boyechise smarti pobiegosce ,
 i ostavisce svoga gliubglienoga
 Mesetra . Vistinu mogasce onda rie-
 ti , ò prislarki Isuse : *Koyi vidyahu*
menene vanka biexahu . Bياهو pobighli
 vçeniczi , greduchi tuxni , i razczvi-
 glieni . O kolike uzdahe , i plaçe , ò
 kolike suze i yaukanya çigniahu .
 Dali yedan nekoyi mladacz , koyi
 opchienim naçinom darxanbi da bi-
 sce pogliubglieni vçenik Ivan Evā-
 gelista , moxebiti radi grozna i mi-
 loga plaça koga çigniasce , bi poznā
 daye vçenik Isukarstov , radi koye
 stvaru nemili slughe za uçiniti vechiu
 pogardu gliubeznivomu Isusu , ho-
 tiahuga uhvatiti ; à on imasce svar-
 hu

Ihu gole puti samo yednu haglinu ,
to yest yedan plasct , po obicayu
xudioskomu , i tako ostavivsci on
plasct u rukah slughe , gol utece .
Svarhu ovieh rieci , koye rece Marko
Evangelista , idu isctuchi Razmi-
scgliavczi gliubavyu Iezusovom ka-
kono ogagn goruchi , i pitayu , ka-
mo poyde Ivan tako gol , ter govo-
re da tarçuchi , i plaçuchi poyde u
Betaniu u kuchiu Marte , i Magda-
lene , koye xivgliahu u yedno s' pri-
flavnom Maykom Iesusovom , sum-
gniechi da bimuse koye zlo ne zgo-
dilo , yere veçerayuchi prie toga ye-
dan dan scgnimi rece yoy : Stoy z'
Bogom mayko , yere ya idem na po-
svetiliscte , koyese ima uciniti od
moye karvi na krixu : koya rieç to-
liko bisce ranila sarcze gnioyno , da
ne nahodyasce miesto , gdibise ob-
darxala : svako malo ganutye , svak
mali triesak ili scium kadbi çula ,
hçziegniasce da çuye glas od smarti
svoga fina : i padayuchi toliko puta
po kuchi , Marta , i Magdalena , i one
tuxne , pomagahu gniu . I stoyechi
ova-

Ovako u takomu tuxnom plaču doge
 Ivan s' velikom nagloštyu, i po kucz
 na vratih . Maria zaboravivsci i ne-
 spominayuchise od svoga bitya ,
 kakono yedan mahnitacz tarçi ot-
 voriti vrata , i buduchi otvorila vra-
 ta eto ul ieze Ivan , koyi nescto yer
 vidyasce svoyu Gospu u tolikoy
 gorçini , a nescto yere yoy imasce
 naviestiti toliko tuxan glas , takobi
 oxalosten , da od tughe pade prid
 noghe Dievicze Marie, koya domi-
 slivscise cno scto bisce istino, bi pora-
 xena yednem noxem od gorkosti. I u
 tay čas skinu s' sebe gorgniu haglinu,
 i pokri golu put svomu neputu Ivanu,
 paka nemoguchise darxati , kako
 martva pade razpostarvsci ruke na
 Ivana ; koyu stvar videchi Marta , i
 Magdalena , i drughe sestre marij-
 ne , i kuchiani Lazarovi , svi koliczi
 ganuti neizreçenim plaçom prihva-
 tisce Deviczu Mariu , i Ivanna , i s'
 velikiem trudom çinisce ih dase os-
 veste: i buduchise yedno malo osve-
 stili , poçe Dievicza Maria govoriti:
 O moy Ivanne draghi, moy nepu-
 tu,

tu, gdiye moy finak Iezus? i tako ona govorechi stiskasce ruke Ivanove, miesciayuchi svoye suze s'omie mi Ivanna neputa svoga. Reczimi, nepustime umrieti od bolesti, scto-ye od moga sinka? Nemoguchi odolieti Ivan tiem plačgliviem molbam i xalostnomu upirovanyu s' velikiē trudom reče ove rieči. Mayko moya vascega fina, a moga pridragoga Mesčtra, i moye pokrepglienyje ludaga proda za trijest dinara xudiom. Mi večerasmo na planini sionskoy, i ondi moy Mesčtar vas oxalosten, reče rieči, koye nam farce prohodyahu. Paka poydohmo na planinu maslinsku, i ondi molechise moy Mesčtar vase priobrachiasce i rastayasce ù znoy karvavi, toliko obilat, dase zemglia natapasce i opiyasce karvyu. o mayko, dafi ti ondi bila hczienilabi da nebo, i zemglia, planine, i poglia, i svako stvorenyje da yakno diečicza plaču, i sva kamenya dase xalostesce. dafi vidila one slughe, hudobne, kakono pse biesne gdi uhitisce tvo-

ga prislatkoga fina, pokliga czeli
 va izdaynik Iuda, sctobi bila ucini
 la? yaga vidih svezati rukama na
 trag, i metnutimu na garlo yednu
 verigu, varchiga na zamgliu, i gdi-
 ga povukosce s' velikom naglostyu
 niz oni potok pun kamenya, koye
 biasce toliko osctro, damu odkida-
 sce nokti s' nogu. O mayko s' koliki-
 mi nemilostivimi pogardami bi na-
 ruxen i poraxen oni yagagniacz pri-
 krotki, yase cudyah, kakose planine
 ne razorisce cziechia tolike neiz-
 mierne bolesti. Nekiga biyahu sulic-
 szami po prisvetomu tielu, nekiga
 pogogniahu kamenyem, a neki ga-
 xahu nogami po gniemu. O mayko,
 tolika bi karv, koyu on proli, da
 od planine tya do tavnicze karv pro-
 lita put mi kazasce. poydi barzo tux-
 na Mayko, i vech ne kar-smay, ako xu-
 disc viditi xiva tvoga prislatkoga
 sinka. I kako on rece ove prigorke
 rieci: toliko bi velik, i osctar nox,
 koyi probode tuxno i nevoglno far-
 eze prislavne divicze Marie, da ka-
 konoti yedna daye izvagn pameti,
 i raz-

i razloga, xalostivo prigorkim pla-
čem vapiyasce. Barzo, barzo hodi-
mo k' momu sinku. O Magdaleno,
ne kasnimo. I ù tomu tuxnomu pla-
ču stayasce tya do zore.

A sadse povratimo k' gliubglieno-
mu Isusu, koyi biasce tako pote-
zan od onih neharnih xudiov, i bu-
duchi dosli ù grad povedoscega
nayparvo h' kuchi Annæ, koi biasce
starej od svake zlobe i opačine, i bi-
sce bio poglavicza godisčta proscia-
stoga, i bisce tašt Kaifin, i ulizavsci
ù kuchiu s' velikom naglostyu, i tric-
skom, izide Anna s' velikom drux-
bom, i siede na miesto Biskupglie,
i çini privesti Isusa prid sebe, i psu-
yuchiga, govorasce: Razruscite-
gliu puoka, koi yest toy nauk, koga
ti pripoviedasc? koyali ye toy skup-
sčtina od vçenikov, koyu çinisc? s'
koyom oblastyu çinisc toliku smet-
gniu ù puku? sčto idesc ti pripovie-
dayuchi, i uçechi? sčto hczienisc
dasi ti? yedaliti nie zadosti nauk
Moyfiov? Ovo ne govorasce dabi
poznao istinu, nego dabi nasciao
ko-

koyi uzrok osuditiga na smart: i fa-
 ditim glasō dvignuvscise; yere kro-
 ki Isus mučasce, rečemū. Danash-
 yest vrie me, atese poznati tvoy
 diela, i dachiesc primiti plachiu
 Komu dobrostivi Isus neda nikako
 odgovor od včenikov, yere svi bia-
 hu pobieghli, i mogasce rieti: *Ta-
 gin učignien yesam bratyam moyim*
 Dali na drugo upitanye slatkim,
 blaghim glasommu odgovori. Ya
 sam vazda očitō govorio po uli-
 czah, i sviem sam pripoviedao posre-
 Czarqve glasom veliczim, nekab
 svaki mogao razumieti: yerme
 upituyesc od tega, koyi ne vieru-
 yesc? Vpitay ovieh koisu ovdi, i ost-
 leh, koimesu slisciali: I govorech-
 ove slatke rieči, on čas yedan o-
 sluga, koi bisce ondi, komu biasc
 ozdrazio uho, rukami oruxnimi,
 s' naglom biesnostyu da yednu zau-
 scniczu dobrostivomu Isusu, veli-
 kim glasom govorechi: *Takoli odgo-
 varasc Biskupu?* Gdiye posčtenye
 i časť koyu nosisc Biskupu, komu
 ponizno i krotahno imasce odgovo-
 riti?

iti? O prokleta ruko, koyase ne uz-
ooya udrity oni xegleni obraz, u koyo
zude Angeli ghledati, a u kolo stoye-
hi hvagliahu Malkuscia govorechi:
Hay kakosi dobro ucinio ofvetiti
ogardu Biskupa . Tada prikrotki
esus tihim glasom odgovori . *Ako*
zlo govorio yesam, izvedi svedočan-
stvo oda zla, pripravvan yesam na po-
karanye . Da akolisam dobro reko za-
što me biješc? kako da reče , ovoliye
plachia .

A yere Isus stoyasce muče, i remo-
gasce Anna po istini nayti stvar, za
koyubiga mogao ofuditi, poslaga
vezana h' Kaifi, koi vladasce puok
ono godiscte, i tay čas skupiscese
Biskupi, i Farisei, kakono psi lačni,
kudechi nasititise mesa prikrot-
koga yagagnicza Iezusa, i posla of-
ga priko Grada uzdixese yedna ve-
lika buka u puku, tako da netko go-
vorasce: On ye čoviek dobar, a dru-
zi govorahu, onye zal, i higniacz .
Bisce velik nesklad, i rastava meyu
gnimi, i dosciaofci k' kuchi Kaife,
koi čekasce da mu bude prikazan
Isus,

Isus, kakono čeka pas lovu, koi sva
 ki čas posilasce posle, koi idyah
 i donasciahumu glase od tega, scto
 se prigayasce Isusu. Buduchi dakl
 na stolu Biskupskomu, zapovieda
 da mu prikaxu Isusa, i bi dovede
 yagagniacz prikrotki Isus, koi sta
 sce meyu gnimi kakono yagnie umi
 glieno, svezan, i okovan, kako da
 bi bio yedan lav prigliuti, i svi go
 vorahtu, dovelismoti ovega zločin
 cza, koise čini kragl, i zabragniu
 ye, ter pripovieda dati danak Ce
 saru. Hini mnoštvo, podvrachia
 nase zakon, pripovieda novi nauk
 činise sin Boxyi, i mnoga druga of
 vadenya, i kriva sviedočanstva, go
 vorechi. Mismo čuli gniega govo
 rechega. *Mogu razoriti czarqvu*
Boxyu, i nakon tri dni opet yu sagra
diti. Koi zao čoviek yest ovo, i
 nenavidgliv, i tasctoslavacz. Yof
 cterga osvagiamo od velikieh laxa
 tako da nemoxe učiniti ono scto go
 vori, i svi revahu glasom, kakono
 lavi svarhu ovčice. O čudnovato
 usta: pglিয়ে prikrotkoga yagagn-

cza, stalce kako niem, i gluh, za
 coga mučanye rasardiuscise veliki
 Pop, i dignuscise s' velikom naglo-
 tyu reče: *Nisčtali ne odgovarasc na
 ova koya suproch tebi ovi govore? à pri
 krotki Isus glavom prignutom, i ne
 odgovarasc. Tada oni prigliuti psi
 radi mučanye Ifusovo krenuti na ve-
 chiu zlochiu, i sarditoft, naghlini
 glasi bez pristanka, govorahu: Y-
 dali neimasc yezik, lupexu narni?
 ecasi onimio? Kamye veliko go-
 vorenje, kadate nastiedovahu mno-
 štva, i hvagliahu, i kadate puok
 tiedyascu gradu nich, i Kasctie-
 h, i pustigniah? Ti biesce običa-
 zan veoma govoriti, i vapiti. Nie-
 ili ti oni koi u Czarqvi čigniasce
 koliko dughe biesede nami Pogla-
 viczam, i Farizeom, i Naučitegliē
 zakona, i čestokrat nas zvalce
 liczomiercze? ter bez straha ikakova
 arčeno karasce, hignče nepravi?
 to za svaku plachiu hochiemoti
 obratiti što dostoyisc. sada niesu
 vdi nenaučna mnosčta, i pripro-
 ti gliudi, u koyeh ti biasce posta-
 via*

vio tvoje ufanye, varayuchi i
tvoymilaxami.

Videchi Kaifa da Isus stasce kak
niem, vele naglo poče vapiti, go
vorechi. Zaklinam te Bogom xivim
danam rečesc, akosi ti sin Boga xivo-
ga. Tada Isus radi posčtenya za
zvanya imena Boxyega, od govori
Ako vam rečem, ne vieruyete meni
da uhlivas upitati budem, ne biete
mi odgovoriti. Ali da neimate ogo-
vora, odgovaram vam. V istinu va-
govorim. Od sada chiete videti sine
čoviečanskoga sedečega ob desnu kri-
posti boxye, i prihodetivuju do oblaka
cib nebeskih. Odgovorišce tada on
vuczi razdarpglivi. Dakle ti sin Bo-
xij yesi? Koyem odgovori pridobri
Isus: Vi govornite, to yest, istinaye
da ya yesam sin Boxij. Tada vapi-
yuchi rekosce: što vechie isčemo
svedočbu, ovye rekao; da yest sin
Boxyi. A Kaifa s' velikom naglostyu
razdre svitte svoje, yere tako bisce
običaj xudeyska, kadabi čulipfova-
ti za znamenye velike bolesti, i va-
piyuchi visokiem glasom reče: Op-
lova,

psova, scto vechie imamo potribu
 od svedokov? Evoste sada çuli psošt,
 sctose vami vidi? Odgovorisce svi,
 kako psi biesni, dostoyanye smarti.
 Tada pgliuvahu po obrazu gniego-
 vu kako çovieku dostoynu smarti; i
 oni xegliateglni obraz, ù koga xu-
 de Angeli ghledati, bi oczqvar-
 gnien smardechimi pgliuvkami, oni
 sveti vrat, bi poraxen i biyen nemi-
 llimi rukami, à gliubeznive oçi za-
 pogardu pokriscce, kako slughi kri-
 vomu; i govore neki, da biasce to-
 lika svietlost, koya izhodyasce iz
 oçiyu Isusovih, da nemogahu pod-
 nieti uçiniti-mu zlo, à yere da gni-
 hova nemilost nebi bila pridobita,
 i primoxena od slatkosti, i svietluyu-
 sctese zrake oçiyu Isusovih, pokri-
 scega, à paka udarayuchiga govora-
 hu. Prorokuy Karste, tko-te-ye u-
 drio? Muçechi umiglieni Isus hcze-
 gniahu da on neznasce tkoga udara-
 sce, i rugayuchise gnim, govorahu.
 Sctotse sada çini himbeni proroçe,
 kada neznasc tkoye, koiteye udrio?
 Nieki napastovani od diazla pote-

zahuga po zemgli, à pakaga dizahu vleçuchi-ga na zemgliu. A druživchma nemilostivi gaxahuga nogami, i rukamiga udarahu, toliko da čestokrat čiechia velikieh udoracz izhodyalcemu mnogoczienna karv iz usta, i takoyer iz nosa kapayuchi teciesce po onieh prisvetieh parfah. Kadgodga postavgliahu siedeti na stol, pokrivscimu oči, i udarayuchiga govorahu: O Karšte, koyisi prozvan Prorok, prorokuy sada tkoye, koite udri, i metahuga niz stola. Yedniga potezahu za kose, à neki za verighe, toliko damu biesce vas vrat izragnien.

Stahu meyu ovo vrieme slughe polak oggnia; yere zima bisce. Petar, kako nepoznan nemoguchi uliesti, liepo moli vratariczu, koya parvo zabragniuyuchimu, i nehotechu, naposlie stisnuta, i usigliena slatkimi molbami Ivannovimi otvorimu, ipo gledavsciga sardito reče: *Yedali i ti yesi V čenik čovieka ovega?* Koyoy od govori tresuchise: Xeno, neznã sčto govoriš: i buduchise vas pristrascio
siede

fiede polak oggnia s'druziemi, i do-
 fciadsci yedan sluga velikoga Bisku-
 pa, reče ù okolo stoyechim. V istinu
 ovi čoviek yest od Včenikov ovega,
 koiye uhvachien. Odgovori Petar.
 Ciovieče, neznam sčto govorisc. I
 poslie n kon yednoga časa do fciad-
 sci yedan od sluga rodyak Malkusa,
 komu Petar bisce odsiekao uho, re-
 če: *V istinu od gnih yesi: yere i rieč
 tvoya očituye tebe.* Niesamlite ya vi-
 dio ù vartlu sc'gnime, i istino ti yesi
 oni, koi usieče uho rodyaku momu.
 Vzboyavcise Petar odgovori tre-
 fuchise, i zaklinayuchise: Po Boga
 xiva, ne poznavam gnega, i dasam
 proklet akogafam igda poznao. Ta-
 da zapeva Petal trechi put, i po-
 gledavsci mili isus Petra, koga oči
 probiyahu sarcze svakomu koibiga
 poghledao, taknut boleštyu izide
 na dvor, i proplaka veoma gorko
 za svooy grieh: A pogliubglieni Vče-
 nik stasce gori ù polači, i vele milo-
 tere gliubeznivo razmiscgliasce igle-
 dasce svoga pridragoga Mesčtra,
 koi stasce obkoglien od onoga hu-

dobnoga mnoštva . Buduchi yur
 trudni Poglavice oda sna, i nasichie-
 ni mesom prikrotkoga yagagncza
 Isusa, rekosce meyu sobom . Scto-
 chiemo ućiniti od ovoga ćovieka :
 Yosće nam ostaye vechi dio od no-
 chi, i dogovarayuchise meyu sobõ,
 govorahu : Svakise povrati doma
 dokle svane, à paka chiemo pomi-
 fliti, koyu muku imamo dati ovemu
 ćovieku prokletomu ; à meyu to ne
 hotiyuchi da Isus stoyi nemučen ,
 buduchise yur oni nasitili mućitiga ,
 dozvasce nekeh od sluga , i kuchia-
 na , i voynikov , i dasce im Iezusa
 na straxu , govorechi : ćinite vasciu
 osvetu , da nie muka, nevoglia , po-
 garda, ni psoft koyase moxe izmisli-
 ti, koyemu ne date, i kolikoga vech-
 ma pogardite i ozlobite, toliko vech-
 ma biti hochiete plachieni . Odgo-
 vorisce oni vuczi gladni . Poyte vi
 spati, à ostavite gniega ù nascieh ru-
 kah , yere yest vele vriemena , da
 xudimo razdrietiga . Oveselivscise
 Pop veliki , zayedno s' Poglavicza-
 mi ostaliemi otide, ostavivsci Isusa
 meyu

meyu oniemi pfi , koyi kako vuczi
gladni uhvatifce yagnencze prikrot-
ko, i vleçehuga po zemgli, ki za no-
ghe , à ki za kofe , dokle doydosce
k'yednoy pritavnoy tauniczi , i uda-
rayuchiga nogami , metnuscega ù
nutra , i svukfciga gola pritvardoga
privezaſce k'yednomu ſtupu , i ra-
ſtegnuſci ruke prigliubkomu Isusu
poçehuga veoma nemiloſtivo fru-
ſtati , i govorahu : Ti hcziegniaſce
daſi mudrij , i bogli od naſceh Poglav-
vicza , nu ſada oçituy tu tvoyu mu-
droſt , iſtinnoſi doſtoyan ſmarti , ko-
yu nemoxeſc utechi , dati ne bude
dana , yereſi bio toliko ſmich , i slo-
bodan karati Poglavicze , i pogar-
duyuchiga na ti naçin bez pri-
ſtankaga biyahu od çasa
Yutargniega , tya do
çasa Parvoga
oda dne .

* *
*

Razmiscglianye kako Gospodin nase
 Isukarst bi prikazan Pilatu,
 i od muke koyu podnese
 tya do trechiega
 Vriemena.

Poglavye IX.

B Vduchi yur zora skupisce se za-
 yedno Anna, i Popovi, i Pihczi,
 i Farizei u kuchiu Kaifinu, i govo-
 rahu. Scto chiamo uciniti od ovega
 himbenika zlocestoga, nie kasniti
 vechie, povedimoga k'Pilatu, ne-
 kaga propne, yere yest bio oni od
 kogaye prorokovano: *Proklet covek
 koi visina darvu*. I tay cas zapo-
 vieda Kaifa tavcinaru, damu prikaxe
 Isusa: i odrescivsciga oni psi pribie-
 fni od stupa, pade prislutki Isus na
 zemgliu, chiechia muke i slabosti.
 O duscio bogogliubna, i milostiva,
 sarcze gvozdeno, i otvargeno, yerse
 ne razsedesc i ne razpadesc, razmi-
 scgliayuchi slatkoga Isusa obrazom
 na zemgli otopgliena vlastitom kar-
 vyu, a oni gliuti psi vapiyahu. Di-
 ghnise

ghnise, dighnise izdayniçe : i uzam-
 sciga neki za verigu , digofce od zē-
 glie prikrotko Yagnencze govore-
 chi : Hodi s'nami lupexu k'sudczu,
 yerechiefc danaska primiti plachiu
 za tvoje zlobe, i nepravde ; ali toli-
 ko prigorko bisce bio izbiyen, i ob-
 nevoglien , da ne samo nemogafce
 hoditi , negoli po niyedan naçin
 mogafcese ganuti ner s'velikom
 bolstyu . I cziech tega oni nemilo-
 stivniczi , vechma razgliuti vscife, s'
 velikom naglostyu istegnufcega iz
 tavnicze: i vukuchiga gori ù Polaçu,
 bi prikazan prid skupstinu od Po-
 glavicz, koyi videchiga tako bez ob-
 liçya , ruxna , i karvava , uçinifce
 velik smieh govorechi . Hey ako ti
 biasce Prorok , yer niesi providio
 oviem stvarém prie negfufe zgodi-
 le ; i tolika bisce vika , koyafe çì-
 gniasce ù Polaçi , dafce çigniasce ka-
 ko da svaka stvar glasom govorasce.
 A Kaifa, i Anna dignu vscife s'ostalim
 mnosctvom, i dofcia vsci ù sudniczu
 Pilatovu , zapoviedasce , da prove-
 du Isusa priko grada , neka bude od

svakoga viden . Biske yur poscia
glas po Yerusalimu , da Prorok
zvan Karst , biske uhvachien , i radi
toga svaki tarçasce viditi ovo veliko
čudo .

Buduchi dakle vogen tako fra-
motno i pogardno , videchiga iz
daleka prislataka Mayka xalostna , i
tuxna , nemogascega poznati , toli-
ko biske ogrubglien p gliunkami , i
kalom koga toliko naglo bihu nagn
nahitali , i yere biasce vas karvav .
Dali mila Mayka nemoguchise pri-
blixiti dziechia mnoštva i tiske ,
govorasce . Molim vas za milost
reczitemi koyem putem ima biti pro-
veden ovi čoviek , koga sumgnim
da nie moy mili sinak , neka prisclad-
sci blixie , moglabih poznati , da
nebi on bio oni , yere kako čuyem
i razumiem , da on yest uhvachien .
A ona li hczenechi da on yest , poya-
sarcze , i odluči uliefti , meyu mno-
štvo , gdi od yedneh za milost bi uz-
darxana ; ali ona vele milo vapiyasce
govorechi : Istino ovoye moy sin ,
pustite me poyti , yere drugo ne isče
nego

nego dusciu moyu . I posli istinomse
 boyechi , daye gnie sin, tuxnim gla-
 som uzdisciuchi govorasce. O slat-
 ki sinko , gdisi ti sada , date nemogu
 viditi ? I stoyechi ona ù ovakieh xa-
 losnieh tuxbah , eto , oni biesni psi
 pogardno vodyahu prikrotkoga Isu-
 sa . I videchiga ona drugovya iz da-
 leka , i boyechise bez sumgnie daye
 on oni , bi poraxena neizmernom
 bolesty . Ali tolika biasce naglost-
 onieh pafa biesnih , i prokletih , da
 odtiskuyuchiyu nemilostivo i po-
 gardno , nemoxese toliko priblixiti ,
 dabiga mogla viditi , i taknuti , i ta-
 ko prikrotki Isus potezan od onieh
 pafa vele hitnò , i harlo bi doveden
 k'kuchi Pilatovoy . Ne uzhotiesce
 onada Xudei uliesti s'Isusom ù Pola-
 çu Pilatovu , yere on biasce poga-
 nin , à to dase nebi oczqvarnili , i da-
 bi moghli blagovati Vazam çisti , i
 neosquargneni . O sliepo dvobraz-
 stvo , boyahuse oczqvarnitise ulie-
 zavsci ù kuchiu pogansku , à nevie-
 rovahu oczqvarnitise prolievayu-
 chi karu pravednu ; i uliezavsci Isus

ū Polaču, poklagniahuse tya do zē-
 glie dvanadeste horugve, koye pa-
 zehu Sudniczu, i ne od svoye voglie,
 negoli radi straha bisce stisnuti klek-
 nuti, i poklonitise gniemu, koyu stvar
 videchi Pilat vase pristrascivsci
 izide na dvor, i videchi Isusa sveza-
 na tako pogardno, znaduchi da bisce
 pravedan, i daga Xudei za nenavi-
 dost izdavahu, pozna dagasu prive-
 lik'gnemu, damu smart zadade; i
 radi toga ne reče: scto isctete, nego-
 li reče: Koye osvagenye dayete su-
 proch čovieku ovomu, kogainiste
 priveli tako svezana? komu oholo
 odgovorisce Poglavicze. *Dà nebi
 bio zločinacz, nebi smoga pridali tebi.*
 Ali znaduchi Pilat, da radi otrovne
 nenavidosti biahumuga priveli, od-
 govori. Akose vami čini zločinacz,
 uzmitega, i suditega po zakonu va-
 scemu. Odgovorisce oni. Namise ne
 pristoyi ubiti ikogare, samose nami
 pristoyi ispugnenye tvoga osvagenya.
 Odgovori Pilat. Koyem pomagnkan
 yem osvagate ovega čovika? Oni
 odgovorisce naglo, od tri stvariga
 osv-

osvogliamo . Parvo, yere vara puk
nasc . Drugo, yere zabragniuye,
dase neima dati danak Cefaru . Tre-
chie, yerefe on çini Kragl, i Sin bo-
xij . Stasce prikrotki Yagagniacz
meyu oniemi vuczi razdarp gli vimi,
i muçasce . A Pilat osçtriem glasom-
mu reçe: Neçuyescli ti kolika svedo-
çanstva izhode suproch tebi? Vigi ù
koliko stvari osvagen yesi. Ali dobro
stivi Isus derxechi glavu prignutu,
nisçta ne odgovori, radi sçto stasce
çudechise Pilat . I uvedsci ga unu-
tra radi buke velike, i malose hayu-
chi za parva dva osvagenya, ner sa-
mo za trechiu koyase pristoyasce ças-
sti Cefarskoy, ohologa upita, go-
vorechi: *Tilis kragl Xudioski?* Ko-
mu krotki Iezus milostivo odgo-
vori. *Od samogali sebe to govoriše,*
alitisu druzi rekli od mene? Odgovo-
ri Pilat *Yedalifam ya Xudijn . Puk*
tvoy, i Biskupi tvoji pridalite yesu
meni ù ruke: Sçto si uçinio? Odgo-
vori Isus. *Kraglievstvo moye nie od*
ovega svieta . Dabih ya bio od ovo-
ga svieta, slughe moye branilibi

mene , i arvalibise za mene , tēr ne-
 bih bio izdan ū ruke xidovske. Reče
 Pilat. Daklet i kragl yesi? Odgovori
 Isus. *Ti govoriš, da ya Kragl yesam*
 A ya na to pridoh na sviet , da uka-
 xem sviedočanstvo od istine .

Ovdise vidi da Pilat bij doštoyari
 za niešto malo pravde koya u gnie-
 biasce , yerega iskasce osloboditi,
 dabimu Gospodin Isukarst odgovo-
 rio . A što reče Isukarst , da ukaxē
 sviedočanstvo od istine: iskasce do-
 brostivi Gospodin prosvietliti sar-
 cze gnegovo , i datimu razumieti
 svoye Kraglievstvo, i da pozna gne-
 gova viečna Otcza , koyi nie drugo,
 nego Istina, i nayvechia Pravda ; ye-
 re stvar i svietovne yesu svekolike
 laxglive, buduchi da ū početak kaxu
 radošt , à gnihova svarha paka yest
 prigorka , i izvagn toga barzo po-
 magnkayu , dali Bog yest istiniti , i
 pribivayuscti ū veselyu, i neima ni-
 kada svarhu : i radi toga reče . *Da*
sviedočanstvo izvedem od istine . to
 yest rechi , nekabih ya bio sviedok ,
 da nie drugo veselye pravo, ni drugo
 pra-

pravo pribivalisšte , nego ono mo-
ga neumarloga Otcza , i svaka stvar
koya nie koristna za dobiti ovo lve-
to Kraglievstvo , imase pogarditi
kakonoti stvar niyedne koristi . Ali
yere Pilat dopustise pridobiti stra-
hom gliudskim za učiniti suproch
pravdi , radi tega nebi dostoyan çe-
kati odgovora , i zato kako Isus re-
če : *Da sviedočanstvo izvedem od
istine , ne čekavsci odgovora Pilat
izide na dvor , govorechi Xudiom ,
ya nenahodim niyednoga uzroka od
smarti u ovemu čovieku . Biasce usi-
glien Pilat za prikrotkoga Gospo-
dina nascega Isukarsta , i za ponizno
ustarpglienye gnegovo , koye kaza-
sce , iskat način , i put osloboditiga ,
ali oni psi bielni , revahu vičuchi , i
govorechi . Onye pobunio vas nasc
puk , i smutio , učechi po svoy Xudei ,
počamsci od Galileæ dori dozle .
Ciuyuchi Pilat imenovati Galileyu ,
upita ako ovi čovik biasce Galileya-
nin , i poznavsci da bisce pod oblast ,
i vladanye Iruda kraglia , vas ovse-
livscise , razmislil razpartitise smarti*
gne-

gnegove, i reče. Voditega k' Irudu, yerye on podloxan gnegovomu vladanyu. I prigovarayuchise cziech toga Xudei, daga nebi Irud oslobodio, po niyedan put, ni način nehotiyahu, da rečeni Pilat kasni datim smart: ali on buduchi Namiestnik velikoga Cefara učini na svoyu, i poslaga k' Irudu Kragliu, koj u to doba bisce i on u velikom Gradu Yeruzolimu. Kako vidi Irud Gospodina nascega Isukarsta, veomase oveseli, yerega xudyasce viditi, buduchi razumio stvar gnegove, i tako čekasce viditi koye čudo, i upitovascega, à Isus mučasce.

Ne pristayuchi Poglavicze Popovski osvagiatiga, à Irud videchi, damu Isus ne odgovarasce, narugavscise gnime, kako mahnita, i luda činiga obuchi u svitu bielu, i damu yednu tarst u ruke, i takoga oda sla k' Pilatu, i harlechi ter potexuchise oni himbeni slughe, cestokratga çigniahu padati po putu, i metahu na gnega kal, kamenye, i svaki gnus, govorechi: O himbeni i laxivi Pro-
roče,

roče, dobrofi zaplachien rad tvoyeh
kaxij. O du scio vierna razmisli, ko-
ve ustarp glienye podni, i nasčtoye
hosćiao oni, polak kogaye znanye
kvieta; promisli malahno koyom
gliubavyu gliubgliasce Isus narod
çovieçanski, i tebe neharna, i neu-
starp gliiva. Evo gdi Gospodin tvoy
nisčto nehotie učiniti, ni odgovori-
ti Irudu, yerebiga on bio oslobo-
dio, dali krotki Gospodin goruch,
xeglian čiechia tvoga spafenya,
notie poyti na Krix dobroçoglnu, i
rad toga nisčto ne hotie odgovori-
ti, neka bude opeta o daslan k'Pilatu,
koibimu dao smart. Misli çovieçe,
ti koi malu hčenu činisc od dušce
tvoye, da niefi odkup glien zlatom,
ali srebnom, negoli mnogoczennom
karvyu, i gliubavyu Boxyom. Misli
da ti niefi tvoy, negoli Boxij, yerefi
odkup glien veoma skupom čienó.
Day, nemoy biexati onoga, koi ide
za tobom s'krixem na ramenu date
Tahrani na tvoyu malu har: Počekay
malahno o vega Gospodina, yere te
on hochie zagarliti, a ne ofuditi. Oh
dabi

dabi ti znao koliko vefelye hochiesc-
mu dati, i kolikomu hochesc ugo-
diti, akomu se dopustisc malahno za-
garliti. Spoznay da on neima potre-
bu od tebe, dali dobro ti imasc po-
trebu od gnegu. Evote hochie pove-
sti na razgovor, i scetgniu u perivoyi
puni czvietya, i svakoga naslagen-
ya.

Kako dojde Isus u Sudniczu prid Pi-
lata, oveselivscife Xudei cziechia
pogarde, koyamu bisce ucinena on o
odechiom od mahnitcza, vapiyahu,
i revahu govorechi: Vzmite toga
zloçincza, i propnitega. Odgovo-
ri Pilat. Nenahodim u gnemu u-
zrok od smarti. Vidite dagaye Irud
poslao bez ine zapreke, yere nie
nasciao, daye doftoyan smarti. Ali
Popovi xudioski ne pristayahu os-
vagiatiga, govorechi. Onye privario
vas Grad, hvalise, da moxe razoriti
Czarqvu Boxyu, i opet u tri dni sa-
graditiyu. Ne buduchi im Pilat vie-
rovao parvo osvagenye, to yest da-
se çini kragl, ne vierova ni ovo dru-
go, to yest daye on podvratio na-
rod,

rod, i narugase tiem. Tada oni nemilostivi s' vechiom naglostyu, i vikom, nego parvo, uzdignuvsci glas kako vuczi razdarpglivi, govorahu. Csin umoriti toga zločescgniaka, propniga, yere istinom dostoyanest smarti. Tada Pilat uglavglien i potaknut gnihovom biesnostyu, smisli se drughi način za osloboditi ga, kako biasce učini o parvo, kadaga posla k' Irudu, ali nisčta magniesvi načini biahu vraxya iznahodēya, i nepravedna yere videchiga prava i bezgriescna imascega osloboditi, a ne poslatiga, da bude fugen od Iru- da, i tako istim načinom ovo izna- scialtye bi himbeno, i hudo, ter zlo.

Bisce obiçay Xudiom, da na Va- zam, radi svetkovine, oproste xi- vot yednomu Zločinczu. Hotiyu- chi dakle Pilat osloboditi Isusa, mislechi da ako im on stavi naprid Barabana koi bisce toliko zao, i hu- doban, nete po niyedan način iskari smart Iesusu, za oprostiti Barabana, i reče Xudiom koga hochiete, da vā pustim, Barabanali, ili Isusa, koise

zove

zove Karst? Bielexi da ne reče u op-
 chieno od svieh zločinacz koi bijhu
 u tavnici, nego od Barabana nay-
 gorega oda svieh, Itisnuvsci ih, da
 hotiyasce po svaki način, da yedno-
 mu od ovieh dviju imase darovati
 xivot, to yest ali Isusu, ali Baraba-
 nu, hczienechi da po niyedan put
 nete hoteti da Baraban bude pustit.
 Ali neharni Xudei poparvobi bili
 ostavili, i pustili sve naygore od svie-
 ta, negoli prislitkoga Iesusa, i ra-
 di to odgovorisce Pilatu visokiem
 glasom. *Ne ovega, nego Barabana:*
 to yest. Nechiemo pustiti Isusa, ne-
 go hochiemo da pustisc Barabana, i
 damu prostisc xivot. O nevoglina
 promieno, o nepravedno izabranye,
 ostavgliayuchi Zlato za kal, a yagne
 za vuka. Onda reče, Scto hochiete
 da ucinim od Isusa, koise zove Karst.
 I svi uzdignuvsci glas govorahu,
Propniga, Propni. Odgovori Pilat,
 O gliudi neharni, i prokleti, vi pri-
 vedohte meni ovega covika, kakono
 podvrachialcza svega vascega naro-
 da, i ya buduchiga prid vami upitao

nena-

enahodim ù gnemu uzroka, za koi-
i imao umrieti, i to reksci dignuse
z stola, i uleze unutra ostavivsci Isu
a s' onimi psi gliutimi, à u oni čas
osla xena Pilatova k'gnemu govo-
echi. Yah pazi Pilate, dase po niye-
an naçin neukladesc ù tega pripra-
vednoga çovika, kogasuti pridali ù
buke, yere cziechia gneg a yasam ovu
loch prosciastu vele tarpuela. Dali
arditi, i nevierni Xudei skupiscese
yedno, i s' velikom naglostyu po-
ekofce k'onomu miestu gdi bisce Pi-
at, ter s' velikom vikom govorahu,
a propne zloçincza. Stoyechi Pilat
i Polaçi çuyasce velike buke koye
oni çignahu, i potaknut velikim
ggnievom smetascese ù pameti, i
govorasce, Sçto chiu ya uçiniti, vi-
tim da ovi Iesus yest pravedan; i ta-
to izisciad na dvor dojde k'gnimi, i
oduchi sveger ogovorao Isusa (ka-
kono bisce itina) da on biasce pra-
vedan, i daga on nehotiasce çiniti
amrieti, oçito reçe: Zloye uçinio
sus, uçinivsci suproch vascioy vogli-
cinechi se Kragl, i branechi dayati
dar-

darxani harač Cefaru , i zato za te
 takove stvari hochiuga pedepfa
 pokaravsci, à pakagachiu pufti-
 ti. A ona pſia nepravedna
 videchi Pilata da obra-
 ti oči ſuproch Ifusu
 za mučitiga ,
 ovefeli-
 ſceſe.

Razmischlianye kako Gospodin nase
primilostivi Isukarst bi
biyen, i frustan pri
Stupu.

Poglavye X.

VIdechi tada Pilat, da im to
bisce drago, i ugodno, nasiti
h, i zato u tay čas ućini uhvatiti slat
oga Isusa, i ćiniga gola privezati k'
ednomu Stupu u dvoru prid svemi,
ere se tuda prohodyasce z' pazara u
udniczu, a iz sudnicze u duor Po-
aće, i dozvavsci naynemilostivnie
roynike, zapovieda im da Isusa ve-
oma izbiyu, nekabi biesna, i neu-
gasna xegia Xudioska pristala, i da
nebi vech iskali smart gnegovu, ye-
ega Pilat ne hotiasce osuditi na
mart. Tada voyniczi zapoviedyu Pi-
atovom s' velikom naglostiu, i silo
zleksciga kako vuczi razdarpglivi
zvukofce Isusa iz dvora. O pregre
no puna pomagnkanya, on koi bia-
ce nayliepsci oda svieh sinova glud
skih, stoyi sada gol prid poganskim

narodom, na proscenye, i ugogenye
 hudobnih Xudiov. Buduchi odkri-
 vena ona ramena blagoslovgliena
 izute noghe one premille, kaxuch
 ogoglieno sve svoye tielo mnogo
 czenno, i sveto. Nayparvo uzamsci
 mu ruke, i izvrativsci ih na opakok
 stupu, s'konopi debelimi, i tvardim
 privezasce ruke one plemenite, pa-
 ka svezasce noghe stisnuvsci ih vel-
 xestoko, i sillom k'stupu kamenitu
 yedali hczienisc ti da on govorasce
 Ne cinite to, nestiskayte toliko ya-
 ko? yedali hczienisc dase fargiasce
 na gnih? negovorasce niyednu stvar
 neg' kadgodi oniemi oçima svietle-
 mi pogledasce ih hoteyuchi prosvi-
 tliti sarcza gnihova, nekase neb-
 izgubili: Znay to, damu vechma bi-
 sce tescko gnihovo zgubglienye
 nego mukagnegova. O dobri Isuse
 hczienim da ti mogasce druga ve-
 chia znamenya gliubavi ukazati, to
 yest da ti gliubglasce stvorenje, ti
 bi to bia ucinio. O dobri Isuse,
 gliubglienice nasc, yefili mogao iz-
 misliti mucniyu, i pogardniyu smar-

Il tvoje? Ah premtibi mahnit, i
nemolostiv tkote nebi gliubio, a
nepchie biti istinom oni, koise od-
nepi, i oddvoj, ter oddieli od tvo-
milosardya. Dopustivscise dakle
neposlusni Iesus u nogte oniem
nom, i lavom gliutim da cine od
tega scto hote, i u tay cas kako bi
vezan, dignuvscise nieki koyi bi-
yaci, pripravisce bice nemilosti-
, i pruxivsci ruke sa svom silom
Isusa, vele nagloga biyahu, da-
chi neki po plemenitih misckah,
ki po svieteh parseh, a neki po
ugliudnomu vratu. Ah yioh,
e yezika toliko govorgliiva, dabi
ogao skazati tolike muke. A kto-
yoscte nepravda, i nemilosardye
gorko od bica bi neproczienna.
prislarki Isuse, ona put prisveta
eta od priciste karvi devicanske,
va obicayasce syati nekom zrakom
leyom od sniega, kakoye sada
posignela, pomodriela, i otekla.
chahu iz ponovglienih rana poto-
od karvi, i od pet do glave vas bi
karvav, izragnen, i modar, i ona
cla

tla puna biahu karvi, i na sve strane
 biasce karv, a sveger stasce ondi oni
 nemilli sudacz Pilat. O duscio bog
 gliubna, sada nechiesc mochi rieti
 da ye tvoy pogliubglienik bel, i ru-
 men, negochiesc rieti, moy pogliub-
 glienik pomodren yest, i izragnen.
 Koye yest ono sarcze kameno, koye-
 se ne umekca da placa, razmischgia-
 yuchi primiloga, prislatkoga, i pri-
 krotkoga nascega blagoslovglienc
 ga Gospodina Isukarsta tako pogar-
 dena i izobraxena; sadase ispugniu-
 ye govorenje Ixaye Proroka. Evc
 vidihmoga bez niyedne lepote, i po-
 xegli nascioy naypogardnije ga varh
 svieh sinov gliudskih. Hczienihmo
 gnega kako gubavca poraxena o
 Boga, i ponixena. I koliko on biasce
 vechma slab, i plemenit, tolikoga
 vechma gorko biyahu, i muçahu bi-
 ci. Vzdisasce prislarki i milostiv
 Gospodin nasc Isukarst, i muçe pla-
 kasce boleznivo, i potihim glasom
 tuxechise ne samo radi svoje bolesti
 i tughe, prem da biasce neizmierna
 nego yosca radi slatke i sinovgli
 gliu-

gliubavi koyu nosciasce svooy pri-
 dragoy mayczi, koya stasce van Po-
 tace, nemoguchi uliesti dziechia ve-
 likoga mnoštva, i čuyasce gorčinu
 udarcze od bičaa, kojyoy kakono
 striele oggniene prohodyahu dori-
 do dusce, i velicim, ter tuxnim i mi-
 nim glasom vapiyasce. O sinko moy
 prislatki: O Iesuse moy priliepi. O
 Iesuse koi biasce prislatka utiho, i
 razgovor moya. I ù ovakoviem mi-
 nim tugovanyu, čigniasce glase toli-
 ko visoke, da idyahu tya do nebesah.

Buka, i vikanye od puka, nebise
 moglo izrieti, ni skazati, dali bolešt
 devicze Marie, i gne plač i tugovan-
 nye nadhodyasce, i pridobivasce
 gniho ve glase. Bolešt mile Mayke
 udarasce ù sarcze gne pridragoga, i
 gliubglienoga Sinka, tako, da oni
 tuxni glasi prohogyahu i probiyahu
 sarcze gnegovo, i stisnut izvarsno-
 štiju sinov glie gliubavi s'neizbroyni-
 mi uzdifi teczihu kladenczi od suza
 iz gnegovieh pribistrih očiyu. Ghib
 gliasce glavu veoma oslabglienu dzie-
 chia velike bolešti, isčtuchi gdibiyu.

mogao nasloniti ; ali yaoh ne imasce
 mesto , negoli pritvardi stup kame-
 niti, pri komu bisce privezan . A oni
 razhustani voyniczi i muçitegli, ne
 buduchise ganuli na niyednu milost,
 negoli to vechma s' velikim nemilo-
 sardiem, mesciayuchi zayedno i veli-
 ke psofci ter pogarde, biyahu primi-
 loga Isusa, rukami, i yezikom , i bu-
 duchise tako utrudili, da padosce po
 zemgli, i nemogahuse ganuti . nakó
 tega pak odrescivsciga s' velikom
 naglostyu, i sarditom biesnostyu, ta-
 ko gola vleçahu po kuchi, isçuchi
 gnegove prisvete hagline , koye bia-
 hu razmetnute . O duscio gliubezni-
 va, razmischgliay slatkoga Isusa tako
 izbiyena , gola, i darhtayuchia od
 zime, razgleday takoger unutargnió
 i gliubeznivom milinom priplemeni-
 toga , ghizdavoga, i pripravednoga
 Isusa, svega izbiyena, i karvava, i ta-
 ko nemilostivo potezana . O pogliub-
 glieni mladichiu, sçofsi ti uçinio!
 ah, ah , tko nebi imao podniti svake
 muke za gliubav prikrotkoga Isusa.
 Iskupi vsi Isus tako gol razmetnute
 svitte ,

twitte, à oni iznova potexuchiga,
badscia na zemgliu, obukofcega, i
twiemi temi stvarami nebi i nafichie-
na gliutoft, i zloba onieh biesnih
pafà, i videvfciga tako razdarta, i
kazkinuta poslascega Pilatu, i reko-
te, Ovise çini Kragl, day daga okru-
iimo, i obuçemo kako Kraglia. A
Pilata hczienechi da po temu hochie
kadofti uçiniti nepravednim Xudiõ,
koi ftahu zgara, dopufti voynikom
daga obuçu, i yedva bi obuçen, ç-
iifcega opeta s' velikom nagloftyu
izvuchi, i opet iznova bi pogargen i
kastidyen, kako govori pismo Evan-
gelsko. V tay ças skupifcese oni kar-
niczi, i kako bi opet svuçen iz sve-
tih haglinà, odiscega yednom hagli-
nom çarglienom starom za vechiu
pogardu, koyafe tay ças safiri, i okre-
tjene za yedno s' karvyom terfe pri-
tepi i pritisnu k' ragnenomiu tielu,
zakono yedna koxa. A ozgormu ft-
iifce yedan plasçt xut, koife zovia-
te skerletnik, koi biasce slug gne-
vovih; i ovo uçinifce za pogardu
negova imena kraglievskoga. Na

boxastvenu glavu postaviscemu bodlivu, i kraglievsku krunu, to yest krunu od drake morske, koyesu ofstre, a tvarde veoma kako gvozde: i biasce toliko velika, damu pokrivasce sve celo, i svu glavu tya do vrata. Inekabi vechma ona plemenita glava bila izbodena, udarahumu po glavu tarstmi, i sctapi, a poslie davscimu yednu tarst u ruku s' velikom pogardom kleczayuchi na koliena pozdravgliahuga govorechi; Zdrav kragliu Xidovski, to yest, tisi hotio kraglievati, ali niesi mogao: i biyahuga po boxanstvenomu obrazu zauscniczami, osqvargniuyuchiga smardechiami pgliugnkami, i podruxevahu udorcze tarstyu po tarnovoy kruni na glavi prisvetoy. O priçudnovato milovanye, prohodyahu one priostre drake svu onu mnogocziennu, i plemenitu glavu, koya biasce pokrivena, i svakolika poglita karoyu pridragom, bihu oni rusi vlasti posuti i poscprihani tekuchiom karoyu, koya izhodyasce zayedno s' moxdani, tekuchi nizdolu

po onomu svietlomu i gospodsko-
mu obrazu, yurvese vechie ne hczie
gniasce da ye obraz prislatkoga i pri-
lepoga Isusa, negolise mgniasce ka-
ko da ye obraz yednoga covieka od-
rana, oni oci neumarli, koyi proho-
dyahu sarcza gnegoviem slatkiem, i
milostivim pogledom biahu pokri-
veni, i zatvoreni karvyu nasiednu-
tom, tako da ih nemogasce otvoriti
chiechia osctrine od draçya, i ra-
di karvi stisnute. Zato o du-
scio milovateglna razmi-
sli, kako, i koliko sla-
getise hczieni,

Scto tarpì

za

tebe milostivi

Gospodin

nasc

Isukarst.

*Razmischglianye od uvredenya Gospodi
na nascega Isukarsta okrugnenoga, i
od osude, koya bi dana od nepravedno-
ga Pilata, i muke koyu podnese od
Tretoga časa do Scestoga
vremena.*

Poglavye X I.

BVduchi Xudei ogladneli kako
vukovi razdart glivi, xudechi
poxdrieti yagagnicza Iesusa, poteko
sce s' velikom naglostyu k' polači Pi-
latovoy vapiyuchi, dase smart Iesu-
fova ne prodigliuye, i videchi Pilat
dosadu sarditofti gnihove, i daga
vech ne ostavgliahu, izide na dvor,
činivsci da izvedu za gnim Isusa iz
dvora Polače na sudniczu, gdi biahu
blizu Anna i Kaifa; Popovi, Pihczi,
i Farizej, i sve ostalo mnosctvo xi-
dovsko, toliko da vas Pazar, i Vli-
cze bihu pune; i hzenechi Pilat da
sechie nasititi velik ggniev xidovski
videchi Isusa tako zlo spravna, i po-
gargena čini privesti k' sebi Isusa za
verigu prid Polačom prid svimi; i
kako

kako dojde Isus k' Pilatu, reče Pilat
 Kudiom. *Evo izvodim gnegana dvor*
la poznate, da nenahodim u gne-
mu uzroka nijednoga, i akoye prem
koye pomagnkanye ucinio, otoyem
pokaran zadošti, i vele tescko pede
ofan; i ufilovase Pilat izvesti van
Isusa s' nayvechiom pogardom i fra-
motom, koyase igda moxe uciniti,
svučenana iz vlastite hagline, karvava,
modra, obučenana odechiom čarle-
nom starom za pogardu, okrugnena
stargnem, tielo svekoliko razdrieno i
izragneno, tako da od svieh strana
kapasce karv; i yere biahu rekli su-
broch gnemu, dase on čigniasce sin
poxi, ukazaga svemu puku tako na-
ruxena, i pogardyena, i za porugan
*ve Isusa, reče: *Evo čoviek, kako**
labi rekao, evo nie nikakova prilika
od kraglievstva, nego yednoga čo-
vieka od niscta, povarxena i zločesta
čuna svake nevoglie i bolešti: ni-
cta magne rad toga iscta nepomagn
ta sarditošt, i naglošt onieh bie-
nih, i nepravednih pasà, negoli to
vechma razggnevani i razsarčeni va

piyahu: *Vzmi, uzmi, propni gneg.*
 Onda Pilat ganut sarditoſtyu, yere-
 hcziegniaſce da ih yur biſce naſitio
 reče im. *Vzmitęga vi, i propnite gne-*
ga. O narode prokleti, ya nenaho-
 dim ù gnemu uzroka niyednoga, za
 koibi imao umrieti, izato ya nechiu
 biti ſudacz. Ali boyechiſe oni psii
 nepriyategli iſtine, dagachie Pilat o-
 sloboditi, ſvi s' velikom nagloſtyu po-
 çeſce vapiti. *Mi imamo Zakon, i po*
zakonu on ima umrieti, yereſi çini
ſin boxij; çuyuchi Pilat ove rieçi vech-
 maſe uzboya, i uvede Iuſa trechiõ
 ù nutra, i upitaga, govorechi: *Od-*
kleſi ti? Ali prikrotki Iuſus darxechi
 glavu prignutu, ne damu nikakova
 odgovora. Reče Pilat, *Tili meni ne*
odgovaraſc? Ne znaſcli ti da ya imam
oblaſt propeti, i osloboditi tebe? Onda
 Goſpodin Iuſkarſt za ne oſtavitiga ù
 tomu zabludenyu, odgovori. *Nika-*
kovu oblaſt nebi imao ſvarh mene, da
ti nebi bilo dano zgara, to yeſt od Bo-
ga, i vechi grieh imayu oni koime pri-
daſce ù tvoye ruke. Yaſam priſciao na
ovi ſviet za ukazati ſviedoçanſtvo
 od

od istine. I rece Pilat. *Sęto yest istina?*
 ali nečekayuchi odgovora ne počeka,
 ka, dabimu Isus rekao, koya stvar
 białce istina, i videchi nevierni Xi-
 dovi da Pilat veoma kańisce s'pri-
 slatkiem Isusom, boyechise da on či-
 ni to za ućinitiga pobiegnut, neka-
 ga nebi ofudio na smart, bez pristan-
 ka potarćasce k'mieřtu gdi biľce Isus
 s'Pilatom, i s'tolikom naglořtyu na-
 valisce na Pilata, da filom drugovya
 izide vani, i iznova reće, daga ne
 hotiasce ćiniti umrieti bez uzroka:
 Odgovorisce Xudei. Ako ti puřtisc
 tega zloćincza, ti nech biti priyategl
 Cefaru, yere řvaki koife ćini kraglię
 suprotivise Cefaru. Tada Pilat prido-
 bit i primoxen řtrahom gliudskim,
 boyechise damu nebi ćinili izgubiti
 Gospodřtvo, koye imasce od Cefara,
 vechmasce boyechi nepriyateglřtva
 Cefarova, nego Boxyega siede na Pri-
 řtolye na onomu mieřtu od Suda, ko-
 yese zoviasce *Licořtrato*, to yest Stol
 kamenni gdise řudyasce, i boyechise
 puka, terga hotechi utieřciti, poka-
 za im Isusa, govorechi: *Evo Kragl*

vasc, s'otaynom biesedom. O Pila-
 te tisi prorokovao ovu rieč govore-
 chi istinu, prem daye niesi razumio.
 Vistinu on nosi krunu svieh pogar-
 dá, i framotá. I razlogomse moga-
 sce rieti Kragl pogarde i poruganya.
Izidite kcbiere Sionske, i vidite Kra-
glia Salomona ù kruni, koyomga o-
kruni Mati gnegova, to yest Skup-
 sčtina Xudioska, glava Angelskim
 duhovō strascna, osčtrinom targnia
 gusto yest izbodena, obraz čoviečã-
 ski liepsci od svieh sinova gliudskih
 pgliunkami Xudioskimi yest iska-
 glian. Oči svietlij od sunca potav-
 neli yesu, uho koye ču Angelske pe-
 sne, ču griescnikov pfovãya. Promi-
 slete, jesuli takovi druzi kragli, hczie
 niteli, da ovi kragl hochie vam uzeti
vafce Kraglievstvo? Nu mi reczite,
 o neznayuchie Xudei, koye znamen-
 ye kraglia yest ù gnemu? gdiye kru-
 na kraglievska, i scibika Cefarska?
 gdiye ureha i svita pozlachiena? gdi
 su oruxani, i ghizdavi kogni? gdiye
 velik broy sluga? gdisu visoke pola-
 če? Dakle vigite ovega čoveka, ye-

re niyedna od oveh stvarij ne vidise
u gnemu. Ne presta radi toga bie-
snoft Xudioska, nego potaknuti od
diavla, vapiyuchi i revuchi kakono
lavi, govorahu, *Vzmi, uzmi propn i
gnega.* odgovori Pilat rugayuchise,
i reče: *Tedalichiu Kraglia vascega
propeti?* Odgovorisce Biskupi. *Ne
imamo mi Kraglia, nego Cefara.* Va-
piyahu privifokiem glasom Pilatu go-
vorechi, daga propne; hotiyuchi is-
profiti od Pilata privelikom bukom
ono, Scto po razlogu imati nemo-
gahu; i gledayuchi Pilat prikrotko-
ga Yagagnicza, toyest Gospodina na-
scega Isukarsta, koyi stasce prignut
tya do zemglie, buduchi yur kako
martav. I videchi da niyedan ne go-
vorasce, ni odgovorasce za gnega;
pacckmu bihu svi suprotivni; budu-
chi stao sve yutro prigovarayuchise
s'Xudei, bivscimu vechie dosaditi,
i prisciavschi na zaboravglienye po-
boxanstvenomu sudu, svieh stvari
krepostnih, koye biasce razumio od
Isukarsta, s'velikom tugom reče:
Ya chiu propeti kraglia vascega: ma

vichiete videti, s to vamse chie pri
goditi; i videchi dase to vechia bu
ka uzdigasce, kolikose usiluyesce
utesciti ih, reče: Ya čist yefam od prav
vedne karvi ovega čovieka, i umi ru
ke prid pukom, govorechi na ovi
način. *Csist ya yefam od karvi praved
noga ovega.* Ali ne darxasce pravdu i
stinu buduchi on sudacz, niti rad tega
umivena bi gnegova dusca. I videchi
puk takove reci, koye Pilat govora
sce, velikō bukom, vas puk odgova
rasce, govorechi. *Karv gnegova budi
svarbu nas, i svarb sinove nasci.* Tada
Pil at za ugoditi puku, koi nepristaya
sce vapiyuch, buduchi kako vrieme
Scesto, siede za stolom suda, buduchi
ondi Barabā, dade osudu, da Isus ima
biti bijen, i propet kako oni hote, ali
yedva bisce izrekao neharni sudacz
osudu, da oni psi silno ugrabisce do
broga Isusa, i povedoscega kognikō
u dvor, neka prie nego umre moghli
biga framotiti, i psovati. Meyu to
učinisce ličbu po Gradu, daye yur
ofugen, da svaki čoviek tarči viditi
to čudo. Stahu na dvoru prid Pola
čom

çom nerazumna mnoſtva, i Biskupi
s'Pihczy hlepechi, i gorechi od xe-
glie dabi izveli vanka Yefusa, nayma
gne vrieme çigniaſce imſe yedna du-
gglina od mnogo godiſtva, neki poy-
doſce pripraviti prigorki krix, neki
çavli, neki oruxye, à neki ſulicze, i za-
to ſvaki çovek biſce hitar, i prignut
çiniti, i provideti, nekabiſe barxe
vidila prigorka ſmart gnegova. Me-
yu to ſtaſce pridobroſtivi Iſus obko-
glien od nepravedna i hudobnoga
mnoſtva, i odluçiſce ſvuchi ſcgne-
ga one mnogoczienne ſvite, à obu-
chiga opeta ù gnegove, nekabi bil
od ſvakoga poznan, i da radi toga
budemu vechia framota, i tako di-
xuchi mu onu çarglienu, i xutu ſvi-
tu, ochiuti Iſus veliku boleſt, ponav-
gliayuchi mu tiem ſve ſmartne
rane, yere one ſvite bihuſe ſtiſle ù
yedno s'karvyu, i bihuſe pririſle k'
ragnienomu tielu kakono koxa, i
kakoga ſvukoſe, pogardyahuga ſva-
kom framotom, koyafe moxe izmi-
sliti, i hczegniahu daſe nemogahu na-
ſititi. O mili Ieſuſe, kolikote ima-
mo

mo xaliti. Buduchi Iuda vane s'mno-
 stvom , videchi Isusa ofudena na
 smart, poznavsci daye sagrescio, i po-
 vrativsci dinare Poglaviczam Popov
 skim reče : Yasam sagrescio, pri-
 davsci karu pravednu ; a oni odgo-
 vorisce : Akosi sgrescio , budi tvo-
 ya scteta : radi scta on izgubi vsice
 poyde i obesise za garlo ; i puknuv-
 sci po poli , dusciamu izide tarbuhō,
 yere nebi dostoyna iziti na usta, s'

koyemi bisce pogliubio Gof

podina Isukarsta

izdayuchi

ga.

Razmischglianye kako Gospodin nase
 Isukarst noschi Krix, doveden bi na
 planinu Kalvarie za biti propet,
 i od oneb stvarij koyese zgo-
 disce u putu.

Poglavye XII.

BV duchiga toliko izmučili, obu-
 koscega u vlastite hagline, i pri-
 pravivsci krix visok (kako govori
 Meshtar od sentencia) tri sexgnia s'
 onim scto po preko bisce tegotno,
 i nepodnosno, neimayuchi oni hu-
 dobgniaczi niyedno milosardye vi-
 dechiga tako naruxena, i prignuta
 tya do zemglie, dase nemogasce ga-
 nuti, s' velikó naglostyu metnuscemu
 oni teschki krix na ramena, i izbiye-
 na plechia, a prikrotki yagagniacz
 prignuvsci tarnovu glavu; (koyu
 nemoxe nikako podignuti od onega
 çasa kakomu bi postavgliena tarno-
 va kr una) poniznoga primi, govo-
 rechi. Hodi k'meni krixu boxanstve
 ni, yur toliko tifuch tifuchia godi-
 scta minusctih meni od Oczamoga
 odre-

odregen. Hodi k'meni ò Krixu pogli ubglieni, triyest i tri godiscta od mene na ovomu svietu s'velikim trudom i smartnim znoyem iskani. Hodi k'meni dobitye viečnoga Otca, hodi k'meni slavo rayska. Hodi k'meni Horugvo moyeh nasliednikov. Hodi k'meni pristolye boxãstveno, na tebi hochiu svarsciti dieło moye. O ponizni posluh Iesufov, istinom, Isufe, uçignen yesi posluscian dori do smarti. O dobrostivi Isufe Kruno svieh svetih, i slavo blaxenih. Sadasi nazvan Kragl od mahnitieh, i nepravedneh. O medeni Isufe, kolikosi dostoyan da te xalimo. O dusce bogogliubne razmischgliayte spasonosnom bolestyuu xalostechife, odmetnite nepomgniu, i lenost, razmischgliayte ovoga xalostivna, i krotkoga Isufa. Razgledayte kako izide iz sudnicze Pilatove okrugnen tergnem, i da priosctre bodglike tar nove krune probole yesu onu mnogoczennu glavu: gledaytega svega karvava, i izragnena: Dakle ò duscio milostiva, poydi malo susrest i gnegafada,

sada, i vigi tvoga gliubovnika, tvoga Gospodina, gdi nosi krix za tebe, i ide na smart, hoteyuchi očistiti svojemi mukami tvoje grieh. Raz misli nekoliko tvoga Iesusa, vig kako gliubav ide poduosechi tegochiu krixa, i veoma umoren yedva moxe odifati, i podrieti uzdah. Sctosi igda ty ućinio ò mladichiu? Sctosi ti ućinio ò pogliubglieni dietichiu? koi ye grieh tvoy? koi uzrok od ofugē ya? ù istinu yafam oni prineharni, koi sam uzrok svieh tvoyeh bolestitij, ono scto sluga pripravio yest, prido bri Gospodin yest odrescio, i razorio: ono sctoye ućinio nepravedan, pripravedan yest platio. O priveliko, i ćudnovato ćudo puno snebitya, ò dobri Isuse prikrotki, igrayuse tobom nevireni Xudei, i smiyuchi se govore: *Evo Kragl.* Za sctap kraglievski dascemu krix. Promiscgliay duscio pogliubglienoga nascega Gospodina, i odkupiteglia, kako radi tegote, i velicine neizmiernoga bremena, ćestokrat padašce na zemgliu, à oni neharni voyniczi vechma

nemilostivi, potexuchiga konopi-
ma, porivayuchiga setapi, udarayuchiga yabuçiczami maçniemi, filomga çigniahu hoditi; Bihu yosçter pripravili oni hudobgniaczi Pilatovi dva lupexa, da ih propnu zayedno s Isusom, neka nebi rekao daye osugen nepravedno buduchi sam; i postavisçega po sriedi, nekabi bio hcze gnen kakono glava nayvechia od lupexij.

Veliko mnoštvo muxi, i xene koji nasledovahu Isusa, plakahu se, i xalovahu miluyuchi Isusa. H'koyem obratiščise Isus s'Krixem na rame-
nu, reçe: Kchiere Yeruzolimske, ne plaçite svarh mene, nego svarh vas samih, i sinova vascih, yerechie priti vrieme, da chiete rieti planinã, padnite svarhu nas, i bardam, da vas pokriyu kakono grobovi, yere ako çine ovako meni, koisam darvo siçerovo od kreposti, sçtochie biti uçigneno vam, koiste suhi od nepravde? I govo rechi dobrostivi Isus ove rieçi, buduchi yur blizu vrat od grada, eto xalostna mayka, susretega,
bu-

buduchi sdruxena s'pogliubglienim
Vçenikom Ivanom, i dragom Mag-
dalienom . Bياهو yosçte scgniome
mnoghe drughe xene , koye xaluyu-
chi prislatkoga Isusa , i milu Mayku
plakahu veoma gorko : A prislavna
Mayka ondi bisce , kada gne ghizda-
vi sinak bi ukazan puku okrugnera
targnem, obuçen odechiom çarglic-
nom , i çu vapiti : Propni ; i kakobi
osugen çuyasce puk vapiti , ali ne
mogasce viditi sinka cziechia veliko
gamnosçva ko bisce u okolo gnega ;
i stoyechi tako vidi puk hoditi k'pla-
nini kalvarskoy , i reçe Ivannu : Dra-
ghi moy sestrichiu , çini da ya vidim
sinka moga prie nego on umre . I ni-
sçto ne odgovori Ivan, negoyu uhva-
ti za ruku , i doydosce yednim krat-
kim putem na vrata od Grada , i on-
di doydosce ona dva lupexa , koi bi-
hu osugeni s'Isusom za vechiu po-
gardu , i dignuv mayka oçi vidi sina
s'krixem prignuta tya do zemglie .
Hoteyuchi progovoriti mayka sin-
ku , gorkost boleznivayoy ne dopu-
sti , nego pade prid noghe sinovglie,
à Isus

à Isus hotiyuchi ukazati, da imasce
 upiyenu boleſt maykinu ù ſarcze,
 ſtiſnut ſinovgliom gliubavyu, pade
 i on na zemgliu s'krixem; O velika
 gorčina, à oni pſi nemilli dignuſci-
 ga konopi metnuſcega ſvarh yedno-
 ga kamena, i k'tomu boyechiſe, da
 nebi Pilat razbio oſudu, digoſce-
 mu krix z'ramena, yereſe vech ne-
 mogasce ganuti, i poſtaſcega na
 Scimuna Cireneanina, koyi uſilovan
 noſiga tya do planine kalvarske, i
 uhvatiſci Iſuſa nekoj za noghe, à
 nekoj za koſe potezahuga po plani-
 ni, puſtayuchiga padati ſvarh ono
 oſtro kamenye, ko biſce ſve poçar
 venilo od karvi, koyamu izhodyaſce
 na dvor ſa ſvih ſtrana za radi ſile ko
 yomga potezahu. A ſada moxeſc le
 xati ò duſcio namoçena ſuzami, i
 gledati tvoje yedino dobro yur na
 planinu Kalvarie privedeno. O pri-
 dobri i miſtoſtivi Iſuſe, kokofi darxã,
 i obnevoglien. Na ti naçin pridofce
 ſvarh planine od Kalvarie, koya ſne-
 biſce vele daleko od Grada Yeruzo-
 lima.

Razmischglianye od prigorkoga propetya nascega Gospodina Isukarsta, ko bi ućigneno na planini Kalvariskoy.

Poglavye XIII.

BVduchi priscli on i nemilostivi slughe, i hudobni voyniczi na planinu Kalvarie, koyaye puna smrada, nećista, i pogardna, puna glava, i kostih od zloćinacz osugenih. Pripravisce datimu piti. Bisce naredba Salomonova, dasce ima dati piti osugenim dobro vino, a to neka uhvareni vinom lascgne smart podnesu. Nevierni Xidovi dasce dvama lupetom, koi imahu biti propeti s' Isusom, maybogle vino piti, a dobromu Isusu dasce vino miesciano s' mirrom, kako okusi, nehti piti, radi gorkosti od mirra: tada oni neharni slughe sedni, i gladni smarti gnegove, xubechi izbavitiseye pobarxe, i koliko parvo smaknutiga, s' velikom naglostyu uhitićsciga metnuse u yeda
kla-

kladenacz suhi doklebi krix pripravili : à oni vuczi razdartglivi kruto radise trudyahu , yedni kopahu kamij , gdi chie krix usaditi , drughi pripravogliahu çavle , i bate , à druzi konope çimchiega potezati na krix , à neki lieštve . Buduchi dakle ù yedan ças svekoliko pripravno , yere biahu mnozi koj pripravogliahu veoma'hitro , uzefce oni slughe diavolski Isusa za verighe , i izvlekoscega van iz kladencza s' velikome boleznì , yere bisce svezan , nitise mogafce ganuti . i buduchiga izvuklivele harlo trechiomga svukofce , i ponoviscemu opeta sve rane , tako da onako gol çigniascese kakono yedan çovek od ran . O plemeniti Isuse , ò dobri Isuse , ò priliepi Isuse , kakav bisce ù oni ças tvoy obraz priliepi ? O pride brostivi Isuse , ò priugodni Iesuse , koliko bi pogardna tvoya muka , buduchi postavglien gol na krix , s' tolikom pogardom , i poruganyem oda svih . Vzdighni pamet tvoyu ò du scio bogogliubna , i gleday milostivom gliubavyu , damu bi uzeta o-
 mera

mera duxine ruku, i viscine od glave
do nog : i buduchi izvartali krix, i
učinili, dubke oni himbeni slughe
uhvatisce krotko yagnencze, tko za
noghe, à tko za blagoslovglieau gla-
vu, i nemilò metnuscega svar darva
od krixa : a prikrotki Isus sam bez ni
kakove opreke otvorì ruke, pruxiv-
sci ih s'neizmiernom slatkoštyu
svarh krixa, i gledayuch k'nebu, reče :
Evo pridobri, i prigliubglieni Otče,
da za ispuniti kolikose pristoyasce
posluhu tvomu boxanstvenomu, na
hodimse s'moyom mnogom rado-
štyu, i dobrom vogliom da doydoh
na konak, i svarhu od smarti za un-
reti na ovomu pritvardomu krixu :
Evo tise sada istinom posvechiuye
tvooy istiniti sin Isak, Divicza, i ne os-
qvargnena kchi Yeptova, istiniti Ya-
gagniacz neosqvargneni, toliko od
tebe xudeni, i gliubglieni, à sve to
za nayti, i odkupiti onu tvooyu ov-
czu izgublienu dusciu razloxitu ço-
weçansku. Primi, molimte, Otče,
moy milostivi ovo prikazalisçe, ko-
lyeti tolikò dobrovoglno prikazuyé ;

ute-

utescise sada, smarfi one smardechie griehe, koyi stayahu kakono zijd meyu tobom, i çoviekom, i dostoyse molimte, dase zadoçogli velikoy pravdi tvoyoy, uçini vsci tako, da slobodno moxu dochi prid obraz tvoy.

Reksci ove, ili tezim prilicne rieçi, vele dobroçogлно rasciri blagoslovgliene ruke. A kako rasciri ruke yedan od onieh hudobnih i neviernih sluga, uzamsci desnu ruku primiloga i prikrotkoga Gospodina nascega Isukarsta blagoslovglienoga postaviyu na utlinu prisvetoga krixa, a yedan drughi, yednim prive-likim, i debelim çavlom bez varhaneka ulazechi muçno, vechma razdrie ruku, i nekamu dà vechiu do sadu, i muku, i tako probode plemenitu ruku mnogimi udorczi, yere y dva mogasce uliesti radi debelosti çavla, prem da biahu udorczi nemili i s' velikom yakostyu uçigneni; i b toliko gorka bolešt Isusova, da svgnegove xile sgarçiscefe u tay ças, zato privezavscimu yednim konom

pom drugu ruku, tolikoyu potegnuſce oni pſi nemili, da zglobovi, i sklapi priſlaſnienih i ſvetieh parſi otvorisceſe, i raſtaſiſce, i priſtegnuſci lievu ruku na utlinu, nekoyi do davahu bat, a neki darxahu ruku, i udarayuchi probiſce, i prikoſaſce, i drugu ruku, i tako prikoſan Yagagniacz prikrotki ſiſce na rukah. i priſtupiſci da zakozu noghe naydeſce ih veoma kratki, i daleko od utline, radi yerſe biſce ſve tielo ſgarçilo. To videchi oni pſi gliuti, i nemiloſtivi ſlavi ſvezafce noghe priſvete kopima, i ſvi potexuchi ſ' velikom magloſtyu, tako da malomagn puzahu ruke gnegove, poçeſce prigorko udarati za proboſtimu, i probiti ſvete noghe. Ah koliko uhoracz prigliutih hczieniſc da udariſce, prie negomu probiſce obie noghe priſvete, yere videchi oni nemiloſtiviczi da ſaſvom gnihom yakoftyu nemogahu uçiniti ali eſti çavao u obie noghe, to yeſt vednu ſvarh drughe radi veliçine

svetih kostij, i radi twardine od xila, bi potrebno, da ih najparvo probodu yednim guozdyem ostrim, a poslie s'yednim druziem bezmiernim çavlom, i filnimi udorczi prigorkih batà, da ih prikuyu k'twardomu darvu: i rastegnuvsci-ga, bi potegnuto s'tolikom filom ono prisveto tielo, da sve kosti, i svi zglobovi uzhodyahu iz svoga miesta, tako da se svi izbroiti mogahu, i po reçi Proroka Davida: *Provartisceruke moye, i nogbe moye, i izbroisce sve kosti moye.* Ah yah mili Isuse, slatki Isuse, draghi Isuse, ti ko isì satvorio svaku stvar: Ah, kako ti neima ù ono plaçno vrieme, gdibi glavu naslonio targnem okrugnenu, i gdibi malahno poçinuo. *Lisicze yame imayu, i pticze nebeske gnezda, a sin sloveçanski ne ima, gdibi glavu svoyu naslonio.* O dobri Isuse, koliko gorkò, i vechma negose promisliti moxe, yesi muçen bio? O prigliubglieni Isuse, ù komu odru lexisc ti? sçto si uçinio medeni Isuse, date su tako nemi-

nemilostivo izmučili? O ponizni
 Iuse koliko izdij, yauczij, i czvi-
 glij ter milostivih skuczij yesi izu-
 stio, stoyechi tako rastegnut na
 pritvardomu krixu, koji svi izhod-
 yahu iz ono boleznivo i tuxno
 sarcze, od velike bolesti,
 i xalosti, i vase razci
 gniasce znoyem
 karvaviem.

Razmischglianye kako bi krix uzdi-
gnut uzgoru, i od sedam plameni
gliubavi, koi planusce iz pechi
pogliubglienoga Isusa, bu-
du duchi postavlien svarh
darva svetoga
krixa.

Poglavye XIV.

BVduchi pech gliubglienoga
Isusa, veoma uxexena dzie-
chia skupglienya darva, i ugglia, to
yest prislavne karvi prolite svarh
onih biesnih pafa, koise razlogom
mogu zvati darvye po onoy rieci:
*Ako čine ova u sierovu darvu, i o-
stalo. Yere koliko vechma oni bia-
hu uxexeni sarditostyu za mučiti-
ga, toliko vechi plamij uxixasce
onoga razxarena i dobroga Isusa,
tako da uzleze tya do privisokog a
pristolya boxanstvenoga, i neraz-
degliena Troystva, i svaki koise
priblixi k'ovoy goruchioy pechi,
potrebno ye, da bude ganut od
svietlih plamenov, koi od onle iz-
hod-*

hodyahu. I lexechi yosete prisveti
 krix prostart na zemgli, na koye-
 mu pridobri, i prikrotki Gospo-
 din nasc Isukarst spasitegl, i odku-
 pitegl nasc, kakono yedan Yaga-
 gniacz bisce prikozan, i hotiyuchi
 dignuti prigorki Krix, izpušti par-
 vi plamij, go vorechi: *Otče, opro-
 sti gnim, yere neznayu sčto čine.* Raz-
 beri ò duscio razborita, i razgleday
 slatke i medene rieči prislatkoga,
 i pridobroga Isukarsta Gospodina
 nascega. O s'kolikiem ponixen-
 stvom, ò s'kolikiem dobrotinstvō,
 ò s'kolikom milostyu, ò s'kolikom
 slastyu od pameti, i s'kolikiem du-
 hom milosardya; ò s'kolikom pu-
 nostyu od gliubavi vapijone pri-
 svete rieči svomu nebeskomu Ot-
 czu. *Otče oprosti gnim, yere neznayu
 sčto čine.* I hotiyuchi oni psi dignu-
 ti krix, videchi dase bisce oddale-
 čilo tielo od krixa, yere [biahu ča-
 vli veoma dugački, i boyechise da-
 se ne bicziechia tegote ono pri-
 sveto tielo odkovalo, s'nemilom
 naglostyu skočisce na ono sveto

tielo, i zgazisceye sve silome, tako
 da cziechia silnoga trepanya ot-
 voriscefe sve parsi gnegove. O
 bolesti ne podnoscgliiva za çuti. O
 grehoto velika razmischgliati ovo
 bez velikieh potokov od suza. I
 poslie dignuvsci prisveti krix gori
 usadivsciga ù kamen, potrefayuchi
 gnim doklega vzdizahu s'veliczie-
 mi buhczii vechie puta pustiscega
 pastina zemgliu. Pogleday za po-
 xaglienye malahno okom milosti-
 vim. Razgleday, govoru, veoma
 dobro, i razmischgliay xalostyu
 gliubeznivom, i snebivayuchise,
 koliko prigorku muku chiuchiasce
 plemeniti Gospodin nasc Isukarst
 kada vzdizahu krix, yere od veli-
 ke tegote prisvetoga tiela utline
 prisveteh ruka, i ghizdavieh noga
 bihuse razfcirile toliko, da biahu
 kako razkinute, i razdarte. Da ti
 pride prid oçi ò duscio, koyasi
 gliubavyu ragnena tvoy prislarki
 Iesus gol, karvav, i zakovan meyu
 dva lupexa, napayan myroizmie-
 scianim vinom. Gleday, da iz pri-
 dra-

dragoga tiela gnegova izhodi yed-
dan kladenacz rumene karvi. Mi-
sli da sa svem bisce izragnen, a ne
biscemu miesto nikakovo gdibi
svetu glavu targnem okrugnenu
naslonio; gnegov prisveti vrat
biascese veoma istegnuo, a prisvie-
tli i pribeli obraz promenio, licze
svokoliko pgliunkami bisce pokri-
veno, i vas xivot, ter licze gnego-
vo xivo bisce uzelo cudnu promie-
nu od xutine, toliko bisce izgubi-
lo liepotu: cigniascese kakono da
ye podoban yednomu gubavczu,
buduchise promenila liepota mla-
dosti gnegove, Scto vech? od pri-
svetih nogah tya do mnogoczen-
ne glave bisce dobri Isus Gospo-
din i spasitegl nasc izmučen Vci-
nisce takoger prokleti, i hudi Po-
glavicze Popovski propeti dva
lupexa uyedno s'Gospodinom
nascim Isukarstom, nekabi oni
koibi to vidili hczienili, da oni lu-
pexi yesu po pravdi osugeni; i ta-
ko vi dechi Isusa po sriedi, nekase
on cini glava od lupexov; a to i

Ixaia govori : *Is'razboyniczi slučen*
iumegnennyest . Vpisa takoger Pi-
 lat uzrok od smarti na yednu dah-
 čiczu, i činiju postaviti svarhu kri-
 xa, yere biasce običay od xudiov
 postaviti uzrok svarh propetih : à
 yere dobrostivi Isus bi osvade ka-
 ko daje hotio posvoiti kragliestvo
 xudisko upisa po dopusctenyu bo-
 xyemu ovo malo pismo, ne razu-
 mišci, ni poznašci istinom ono
 scto bišce napisao, à to yest : *Isus*
Nazaranin kragl Xidošci. I tako
 po prigorkoy muczi od smarti, ne
 izgubi Isus kragliestvo, negoli
 po parvo dobi. Bišce napisan ovi
 nadpis slovni Garčkemi Yevrey-
 skiemi, i Latinskiemi. A čtechi
 Poglavicze Popovski ovi nadpis,
 videchi da im to ne biasce poscte-
 no, to yest da bihu propeli svoga
 kraglia, rekosce Pilatu. Ne pisai
 da on kragl yest xudioski, nego da se
 ye on činio kragl xudiski. Odgovo-
 ri Pilat, Ono scto pisah, pisah, kako
 no da reče, nechiu povratiti drugo
 yako, nego yoscte iznova potvar-
 giu-

giuyē. Ovo ne učini Pilat sã po se-
bi, nego po dopusctēyu boxyemu.

Buduchi Voyniczi Pilatovi uz-
dighli krix, uzefce odechie, učini-
vsci četiri diela, ali svitu poplete-
nu ne hotisce razdieliti, nego met-
nusce xdriebi komu pade, nekale
ispuni govorenje Prorokovo.
*Razdielisce sebi svite moye, i svarh
svitab moih metasce xdrebi.* Stahu
polak krixa Poglavicze, i Popovi
s'ostalyem mnoſctvom, i gardya-
hu psuyuchi propetoga Isusa, go-
vorechi. Nut kakoye mahnit ovi,
onye družieh oslobodio, à sebe ne
moxe osloboditi. O Iuda skup-
ctino Popovska, pokli hczienite
da nemoxe fayti s'yednoga malah
na darva on, koi sijde s'viscine ne-
beske. O sliēpi narode, pokli
hczienite odarxati konopima sve-
zana onega, koga nebesa ne mogu
obdarxati. Hodyahu po onoy pla-
nini, i prihodyahu ghibgliuchi
glavami svojemy suproch Isusu, i
psuyuchiga govorahu. *Ab koi ra-
zoruyesc Gzarqvu boxyu, i ū trē*

dni gniu sagra giuyesc, sbrani samo-
ga sebe. Takoyer yedan od prope-
tih psovascega govorechi. Ako
ti yesi sin boxij, oslobodi sebe,
i nas ; a drughi lupex karayu-
chiga govorasce. Muçi mahnit-
çe , yere ya , i tipo pravdi za-
nascia zla diela osugeni yesmo, dali
ovi koga ti psuyesc , koyeye zlo
uçinio ? kako da reçe, nepravedno
yest propet . I nakon toga obra-
tivse ovi lupex, reçe Isusu: Ah Gos-
podine moy spomenise od mene ,
kada dojdesc u tvoje prislavno kra-
glievstvo. Onda izide drughi pla-
mik iz one goruchie pechi prislat-
koga Gospodina nascega Isukar-
sta, i reçe. *V istinu u istinu govorim
tebe, da chiesc biti danaska samnom
u Rayu* . O cestiti lupexu , varli
koga medotočna dobrota Boxya
obilato bi prikazana. O kolike pri-
visoke krieposti po ovemu govo-
renyu bisceti uliyane. Vierovaosi
da istini Bog yest oni , koga vid-
yasce kako çovieka nemochna
umrieti tako pogardnom smartyu.

O privelika viera, uffayuchi primiti zdravye od onoga, koga u vlastitomu tielu vidyasce bez svakoga zdravya. O s'kolikom gliubavyu milostivom glubio yesi Isusa propetoga, posctovani lupexu, scto imasce ti prikazati dobromu Isusu na posvetiliscte za izvarstiju gliubav? Biyahuti propete, i prikovanе prisvere ruke, i noghe; samo ti osta sarcze, i yezik za mochimu sluxiti, i ocito pripoviedati prisvetu pradvednost gnegovu.

Razmiscglianye od plača prislavne dievicze Marie, i pogliubglienoga Včenika Ivanna, zayedno z' drughiemi Mariami, i od trechiega plamika, koyi planu iz pri-goruchie pechi gliubeznivoga Gospodina nascega Isukarsta.

Poglavye XV.

STasce polak krixia Isusova Matignegova, i sestra Matere gnegove Maria Kleosova, i Maria Magdalena. stasce tuxna Mayka polak Krixia svoga obneuoglienoga sinka. O rieči dostoyne xalenya, koyaye ta toliko suha duscia, da bez plača, zdaha, i yaukanya moxe razmiscgliati neizrečene bolesti, i xaloſti Marijni, koi bisce neizbroyenni. Kakono idu tekuchi ù more sve rieke, i sve vode, tako teku ù Mariyu sve nevoglie, sve tughe, sve bolesti, sve xaloſti, i gorkoſti, koyeh nie čudo da ih Euangelisti ne spominayu, yere yest istinno tward oni, koi moxe od

gne

gne misliti bez boleſti, ni mogu podnieti bez velike muke uſpome-
nu gorkoſti Dievicze Marie oni,
koi imayu milo, i plemnito ſarcze.
Euangelifti ne hotieſce rieti tolike
ſtvari, i yere biahu kako martvi
razmiſcgliayuchi prigorku ſmart
Iſuſa Meſetra gnihova, oſtaviſce
nami mnoghe ſtvari. Zatoſe ima
misliti od tega kakono za yedno
ſveto zabavglianye. O Mario,
koye ſarcze biſce tvoye, kada ſta-
ſce polak krixa, gledayuchi gdi vi-
ſi nagnemu priſlavni, i mnogocziē-
ni plod utrobe tvoye. Viſtinu iſti
razlog to nam kaxe po iſkuſcenyu,
yere ako ſamo razmiſcgliayuchi
muku gnie pridragoga ſinka bo-
gogliubnò, učini nas kako odum-
rieti, ſčto hczieniſc ti, da učini
onada nazočna muka ù onoy raz-
czviglienoy Mayczy, koya rodi
Spafiteglia Iſuſa, i vidyaſcega vi-
ſechi na krixu? Ako ta ſmart, i mu-
ka bi tako tuxna duſciam bogo-
gliubnem, koliko tuxnia i goru-
cheya bi ù ſvetih parſeh gliubez-

nive, i slatke Mayke? Do istine mi znamo da ka'ye tko uhvachien od gliubavi, i da vruchiè gliubi svoga pogliubglienoga, toliko gorçiyè mu yest razstanutye, i od-dielenye gnegovo, koliko vechma gliubgliasce, à bez sumgne, o Dieviczo prisveta, prislavni obraz tvoga pridragoga sinka nadhod-yasce bez prilike sva naslagenya od svieta, ù gnemu ti yesi posiedovala svaku stvar, gnegov hod biasce tebi izvarstita slava, i duscia tvoya bisce gdi bisce Isus, i vechma ti xivesce ù gnemu nego ù tebi, a nayvechieti veselye biasce gledati plemenitoga, i urescenoga sinka tvoga svarhu svakoga inoga stvorenja umarloga. Vgodnoti naslagenye biasce razmischliati gnegovo Boxanstvo, i misliti ò gnemu davasceti çudnovato pokrepglienye. Govoriti sc'gnime biasceti neizmerno veselye, i radost, ali slusciati rieçi od gnegovieh medeneh usta bisce tebi prislakko naslagenye. Biesce o-

gledalo sarcza twoga, i oćiju tvoih
boxanstveni izgled, i gledalište.
Gniegovo xeglno bitye dariva te-
bi stvar̃ nebeske, i zemaglske ũ
yedno. Tega dakle yedinorogeno-
ga sinka, mnogoczzenno blago sar-
cza twoga, uzdixuchi ti plaćne oći
tvoi, gledascega tako neuoglnno i
pogardno visiti meyu dviema lu-
pexi, i prolievati sa svieh strana
prislavnu karv: razgledasce, i vid-
yasce oni prislavni obraz vas po-
kriven karvyu, i moxdani dziehia
pristrascne krune tarnove, ono
ćelo priyasno, koye obicayasce
svietletis̃e neizmernom svietlost-
yu, ũ oni ćas biasce sve izbodeno,
i izragneno, i sa svieh strana iz gne-
ga kapasce karv. Razmiscgliasce
one liepe, i svietle vlase, koi biahu
raztarkani bez nikakova reda, i stis-
nuti karvyu zayedno. Gledasce
izhoditi bez pristanka iz prislav-
nih rukah, i svetih nogah mnogo-
czennu karv, kakono tekudaxdne
vode niz stiehe od kuchia; i
prid gnim vidyasce zemgliu svu
kar-

karvyu pokrapglienu. Ah koyi yest
 yezik toliko obilat, i govorniv,
 koye yest pero, toliko barzo, koya-
 li pamet toliko bistra, da moxe za-
 dovoglnno razmiscgliati gorçinu,
 ispifati bolesti, i izgovoriti tughe
 koye prostrigliahu tvoye sarcze, i
 za tebe bolesti gniegov e biahuse
 obratile ù gliubav, i gnegove
 smartne muke, toliko vechma um-
 naxahu bolest tvoyu. O prislavna
 Mayko, tolikoga vechmati gliub-
 gliasce, koliko yere istinitò po-
 znavašce da on bišce pravi sin bo-
 xij, od tebe po naravi porogen: i
 toliko biasce tvoya tuga vechia,
 koliko yer vidyašce sina boxyega,
 rogena, i zaçeta od tvoye utrobe
 tako nemilostivò, i strašcnò mu-
 çiti, i zato se ti bogliasce neizmier-
 nom boleštyu. O preslavna May-
 ko, videchi ti, da tvoiy pogliub-
 glieni sinak podnoscašce, i tarpisce
 ù sebi neizmiernu bolezan, i da po-
 somu zadovoglnno çigniasce za
 podpunno oproščtenye od grieha
 nevoglnoga çovieka, toliko neiz-
 mier-

mierniya, ò primilostiva Bogoro-
dicze, posfriednicze, mirotvorni-
cze, i zaschtiteglnicze griešcnikom,
bi ù te od Duha švetoga ulita bo-
lezan, koliko vechma biasce ti za-
dovoglna ogovoriti, i moliti za
neharnost čoviečãsku, koya po ta-
ko pritvardoy, i gorkoy smarti uzè
xyvot onomu, koyi yest xivot,
i satvoritegl od šviah švarij. Ovo
ti biasce yedna bolešt ne podnos-
gliiva. O koliko tuxno, i yadovno
ter dosadno bisce sarczu tvomu
to takovo videnye. Bisce duscia
tvoya od velike bolešt mučena.
Materina utroba bisce prigorikò
ragnena, i umirahu sc'gnime sve
kosti tiela tvoga. Svekoliko chiu-
chienenye od tebe biasce odasclo,
i sa šviah stranah bisce boleštyu
obkogliena. čestokrat uzdigasce
plačne oči onamo gdje visasce na
krixu pogliubglieni Isus, à niye-
dnu pomoch, niyedno utiescenyè
nemogascemu dati: ne biasceti da-
leko od sarcza, pačekga sveger dar
xasce s'tobom propeta. Ti biasce
izgu-

izgubila prislatici glas od tolikoga
 plaća, i yedva mogasce govoriti.
 I pomagnkavayuchi od privelike
 tughe i bolesti padè na zemgliu
 kako martva. Nayposlie uzamsci
 nikoliko yakosti od smarti gnego-
 ve, tuxnim, i niskim glasom govo-
 rasce. O veselje, ò sladkosti duha
 moyega, i svetlosti očiyu moih.
 V profcasto vrieme običavahte
 pogledati s'privelikim veseljem
 sarca moga: à sada s'neizmiernom
 bolestyū vidim te svega izruxena;
 Oh yaoh, kako te tako nevolna
 sada gledam propeta. O posried-
 niçe, i polovino dusce moye. O
 yedino pokrepqlienye dusce mo-
 ye. Vzmi s'tobom prituxnu May-
 ku, veomamiye mučno biti raz-
 stavqlienoy od tebe sinu moj, ja xu-
 dim s'tobom umrieti, i bez tebe
 nie uzmoxno, da ya živē, ne ostav-
 gliay tuxnu Mayku, sinko moy
 prislatici. Day uzmime uzmi s'to-
 bom zayedno. O tkochiemi dopu-
 stiti umrieti s'tobom prislatici
 moy sinko. Tko ye tko, koyime-
 chie

chie mochi ù napried utesciti , i razgovoriti? Tkolimechie svietyvati? sveger od sada ù napried xivot, bitichiemi smart , buduch od tebe oddigliena ; uzmi, molimte, o primili moy sinko , tuxnu Mayku , neka s'tobom umre na krixu. O neizkazna bolesti xalosne Mayke . Ah yaoh , ya vidim mrieti onoga , ù komu poçivafce xyvot moy, i sve zdravye moye. çestokrat dizaſce ruke za taknutiga , ali krix biaſce toliko viſok, da nemoſce doſechi , ni taknuti blago ſarcza ſvoga , i umnaxayuchiſe ù gnioy ſvey vechia boleſt, bi uſigliena paſti na zemgliu. O dobri Ieſuſe, imay miſofardye varh prituxne Mayke tvoye. Scto çigniaſce , ò dobri Ieſuſe, kada çuyafce plaç ſuzni, i tya do ſarcza prohodechiu tuxbu tvoye prituxne Mayke ù iſtinu gne tugovanye , biaſce umnoxenye , i povekſciavanye prigorke , i xeſtoke muke tvoye . Gne miſtivi glas , i grozne ſuze, uye-dno s' prislatkim govorenym
gnioy-

gnioyniem prostriegliavahu milo
 sarcze tvoye. Koyechie sarcze biti
 tako suho, i nemilostivo, dase ne
 priobrati u ridanye, uzdihanye, i
 plac, i da ne ucini yedan kladenacz
 od suza razmischgliayuchi prikrot-
 koga Gospodina Isukarstu na
 prisvetomu krixu prigvozdena,
 i polita suzami, i karvyu. Iz pri-
 svietlih onieh ociyu, izhodyahu
 potoczi od suza, koi natapahu
 prisveti obraz, stisnut neizmier-
 nom materinom gliubavyu. Te-
 chahu takoyer niz ono prisveto
 celo kapglie od karvi iz prigor-
 kieh, i gliutieh bodglina tarnove
 krune, i zajedno svete suze s'mno-
 gocziennom karvu natapahu po-
 gliubglieni obraz, kapayuchi dolii
 na pridragu, i milu Mayku, koye
 stasce pod Krixem. Koye cudo yest
 dakle, akose sve maycine moxdani
 priobrachiahu u suze, kada vid-
 yasce tielo sina svoga daxditi kar-
 vyu, a pogliublieni oci obrachie-
 ni u kladenacz od suza? i neimayu-
 chi drugo pokrepglienye, xegliom
 cze-

czelivafce karu, koya izhodyafce iz
smartnieh rana, toliko da pogliub-
gliena Mayka fva bifce okarva-
vena. O tkobi vidio tuxnu May-
ku plakati, i bolechife gniu za Sin-
ka, a Sinka za gniu. Scto idem ya
mnoghe ftvari broyechi i proho-
dechi? Tolika bi bolezan Materi-
na u čas prike i gorke smarti Sin-
ka gneye, da akobi bila u fva ftvo-
renya razdiegliena, sviehbi bila
u tay čas od xivota rastavila, koyu
bolezan ona darxafce zaklop gli-
nu u dufci, neoftavivsciye niyedn
dio tielu tarpieti, yere ne uzhote
da prie podobnoga vriemena pri-
mine. Tkochie takoyer mochi
skazati kolike bolefi, i kolika uz-
lifanya tarpefce pogliubglieni uče-
nik Ivan, i Maria Magdalena, koi
diahu primili od miloftivoga Ifusa
tolika znamenya vlastite gliubavi?
Ova dva pogliubgliena, fsvemse
priobrachiahu u svze, i neizmier-
na bolefi upagliuyefce fardza gni-
thova. Viftinu bifafce pogliubglie-
ni, Včenik Ivan proboden fardza-
nom

nom boleſtyu, tya do unutargnih
 ſvoih. O priſlatki Iſuſe, on uka-
 za' dielom, date goruchie gliub-
 gliafce, yere i tya do pokopanya
 tvoga ſtaya udiglno polak Krixa.
 Ah tkobi mogao ſkazati tuxni glas
 Marie Magdalene, koya vapiyu-
 chi govoraſce? O pridraghi moy
 Meſtre, o dobroſtivi moy Ieſuſe,
 bez tebe xivot moy bitichie ſmart
 yerè vidim daſe raſtaugliam od te-
 be priſlatki moy Meſtre. Ya raz-
 miſcgliam onu glavu, koyu pro-
 ſciaſtih dana pomazah mnogo-
 cziennom pomaflyu, gdie yu ſada
 vidim ſvu izbodenu; one plemenite
 noghe, koye toliko puta blaghie-
 mi ſuzami: poglievah, ſadaſu po-
 gardyene, i karvyu polite; i tako
 ſtoyechi ù xaloſtnieh tuxbah, po-
 ggliedavſci pogliubglieni Iſuſ, i vi-
 dechi priſlatku Mayku lexechi pro-
 ſtatu na zègli, iznutargniõ ſinova-
 gliõ gliubavyyu; yere muke, i bole-
 ſti nepreſtanòga ſtriegliahu, hote-
 juchi utieſciti ſvoyu boleſt, niſkiè,
 i miliem glaſom izgovori ove ma-
 le

le rieči . koye kakono xarki plamik
 prohodyahu tya do unutargne u-
 trobe sarcza Materina, *Xeno* , pre-
 stani plakati, i moya biti . *Eto po-
 gliubglieni Včenik moy Ivan* , od
 sada ù na pried bitichie *sin tvoy*; i
 polagahnose obrati vlcik' *Ivanu*
 slatko gledayuchiga reče: *Eto Ma-
 ti tvoya* . Taybi trechi plamen od
 gliubavi, koyi izide i planu iz one
 goruchie pechi sarcza slatkoga *I-
 susa* . Nehoteyu zvati *Maykom* ,
 neka ono milostivo govorenje
 nebiyoy dalo vechiu muku. O ko-
 yi nox osčtri ù utrobi materinoy
 bi ovo govorenje , tako dayedva
 uzmoxe progovoriti, i gledayu-
 chi premiloga *sinka* , govorasce .
 Koyesu to rieči koye ya çuyem od
 tebe *sinu moy* , onesu kratah-
 ne, ali yesu od tolike gorkosti i o-
 sčtrine da prohode sarcze tya do
 iznutargnieh . Ah yaoh meni tux-
 moy , koya izmena , i promena, e-
 vomibi dā učenik mesto *Mesčtra* ,
 sluga za *Gospodina* , umarli za neu-
 marloga, stvorenje za stvoriteglia.

Na-

Nakon čvo milostivo gouorenje,
 zaposćenie prislatkoga sinka Isu-
 fa, primi pogliubglenoga Včenika
 za sina, garlechiga milostivo. Ta-
 ko učini i Ivan primivšciyu za ma-
 ter. O sveti, i bogogliubni Vče-
 nič, kolikosi slatko od Isufa gliub-
 glien bio kako u vechie stvarih
 bi ti ukazano; dali navlastito u o-
 voy priporuki očitovatis, i ne-
 malo nazvanye od krieposti bi te-
 bi podano po dostoyanstvu reče-
 ne Matere, koyate biasce ufa-
 dila o svoyu utrobu, i u svoye
 sarcze, i zaradi vlastite pri-
 poruke sina gnioyna,
 tyah do svarhe u gne
 gliubavi napredo
 vao yesi.

Razmischglianye od potavnutya sun-
 cza ù okolo časa devetoga, i od če-
 tvartoga plamika, koji izide
 iz sarcza gliubeznivo
 ga Iesusa.

Poglavye X V I.

P Ismo S. Evangelia kaxe, da
 od scestoga vriemena, ù ko-
 yeno bi propet Gospodin Isu-
 karst, potavne suncze tya do vrie-
 mena Devetoga, i tavnosti pado-
 sice svarhu sve zemglie, to yest,
 svarhu svega sveta, tako dase mo-
 gasce razumieti, da to neizhodya-
 sice od pomagnkanya sunčanoga,
 ni mesečnoga, yere biyasce su-
 proch naravi. Yerefe, i čti, da
 Dionysio Areopagita Filosof Ate-
 nienski, videchi onu tavnost uči-
 gnenu suproch obartayem, i tie-
 kom od Zvezdà, reče: *Aut Deus*
patitur, aut tota mundi machina
destruitur, to yest, *Ili, Bog tarpi,*
 (koya stvar bilabi čudnovata, da
 oni koji ne ima ikada početka, i
 koji

koyi ne ima ikada početka, i koyi
 yednom riečyu satvori Nebo, i
 Zemgliu, i sve drughe stvari, mo-
 gaobi tarpeti koyu muku, a nisča
 magne čiechia svoye neizmjerne
 gliubavi, hotioye za nas tarpeti)
ili svo sagrađa svieta, i saštava, ali
 stisnutye od elementih smetase, i
imase razoriti, po neki ludi način
 i krivi sud nekoih, kako dabi rekao
 po Zakonu nascemu, da svet mo-
 ra imati svarhu; sada ovo yest re-
 čeno za potvargenye dobroga Je-
 susa, koyi prem da bialce Bog, nis-
 čta magne po svooyoy neizmier-
 noy, i neizbroynoy milosti, i iz-
 varštitoy gliubavi uzamsi put čo-
 viečansku, i slabu za nas nevogl-
 nieh grešnikov hotè umrieti.
 Takoyer za pokaranye neviernih
 Xudiov, koi zasliepglieni nevie-
 rnyu da on yest Bog, videchi da
 Nebo, i Zemglia, i Zviezde svase
 ganusce na poxalovanye, i veliku
 milost, videchi mrieti stvorite-
 glia svoğa. Ti dakle o Christiani-
 ne, koyisi uvredio prislavnoga
 Boga

Boga, koga ne vriedi nikada ni Zē-
glia, ni Nebo, à tebi bi obechian
xivot blaxeni, koyi nebi obechian
niyednoy drugoy stvary, xalechi-
se sve stvary, koye Bog satvori, ti
jesi neharan nepoznav dobrotvor-
stvo, za kogase sam Bog ponizi,
kolikoseye mogao poniziti. Toli
nech dakle plakati za muku tvoga
Gospodina? o velika naharnosti, o
sliepoto beskončanna. Ah akoti
on učini toliko dobrotvorstvo,
yerga ne nosisc sveger u sarczu
tvomu, yer stoyisc vas dan, da day
yedan čas ne mislisc o muçzi Isu-
sovoy? do istine nie Karstyanin oni,
koyi ne misli svaki dan o ovomu
dobrotvorstvu. Vigi dakle, o du-
fcio bogogliubna, da tielesa nebe-
ska xaluyu smart Isosovu, i zato
razmisli malahno prie časa Deve-
toga kako stasce tuxan, uczviglien,
izmučen privelikemi boleznima, i
nepodnosnimi tugami boleznivih
čavala, i prolitya mnogoczenne
karvi, uyedno s'trudglivim zno-
yem.

Biasce dobrostivi Isus studen, i vas obnevoglien, nemoguchi darxati glavu negoli prignutu od targnia. Videchise dakle bez pomochi, i boxanstvene, i gliudske uzdignuvsci oči k'nebu s'velikom tugom, i s'velicziem glasom govorechi: *Hely, Hely, lamazabathani*, scto bi istomačeno: *Boxe moy, Boxe moy*, zasctofime osta-
vio? i ovo bi četvarti plamen, koyi izmetnu ona uxexena pech od gliubavi. Sada vječni Otacz osta-
vi dobrostivoga Isusa u vlastito-
mu čoviečanstvu tarpeti, kako da bisce samo prav i čoviek, i kako da nie sin Boxij, i nikadare ne ima-
vechiu bolešt milostivi Isus kako ima onda. Pogleday o duscio mi-
lostiva tvoga pridobroga Gospo-
dina Isukarsta, zazivayuchiga bo-
gogliubno, i milo razmischgliay s'kolikom tuxnom boleštyu, i neiz-
rečenimi uzdisi, gliubavyu, i suza-
mi izide ovi glas iz slatkieh ustih blagoslovglienoga Iesusa, ne chie biti pamet toliko nemilostive
tvar-

twardosti, ni parsi tako gvozdeni, da se nechie razbiti od miline xalosti. O Gospodine Isuse, scto vapiyesc ti? Otce moy zasctome si ostavio? O dobri Isuse, yersi tarpio toliko zarad mene, koyi sveger znašce datechiu uvregivati? I preda dobri Isus bisce obhiten neizmernom boleštyu, i cudnovatiem i mukami tielesnemi, veoma vechie, i bez miere bisce mučena, blagoslovgliena duscia Isusova, czechia unutargne sarčane bolešti od mukah pametnih, koyeno bez pristanka prostriegliahu ono gliubeznivo sarče tya od začetja gnegova dori do napokogni čas privarde, i nemile smarti gnegove, à premda zgor rečene smartne muke, i bolešti bihu bezkončane, u kratko niscta magne hochiemo ućiniti uspomenu samo od dvana-deste.

Parva boleš, ili muka bitichie czechia uvregenya, koyim uvredi gnegova Otcza viečnoga Adam parvi otacz, i svi sinovi gnegovi, koya

koya uvregenyia bisce bezkončana
uzgledom, i zarad onoga, koya bi
uvrieden, koya biasce Bog, koya ye
nayvechie, i neskončano dobro.

Druga boleſt yeſt chiechia dux-
noſti, i darxanya od grieſnikov,
koyuſu duxni, i darxani mukam
paklienim radi ſvoih grihov: i ko-
like biahu pritvarde, i xestoſke mu-
ke, koyem biahu darxani, i pod
koye oni biahu podvezani, od to-
like veličine biasce muka, i boleſt
ù duſci Iſukarſtovoj; i yere muka
ona biasce neskončana, i bez-
ſvarſcna, skladafe, zaklapa, i go-
vorri da, i boieſt od pameti, to yeſt
duſce Iezuſove bisce neizkonča-
na.

Trechia bolezan yeſt chiechia
uliscenya, i razluke viečne ſlave,
od koyeno biahu razlučeni, i uli-
ſceni grieſniczi. I kolika biasce
gliubav, koyu on noſcaſce grieſ-
nikom, i koliko biasce dobro vieč-
ne ſlave, od koye odagnani, i uli-
ſceni biahu rečeni grieſniczi, to-
liko velika biasce bolezan Iſufova;
i ka-

i kakono vruchia glibav, koyu nosi Isukarst griesnikom, bi neizmerna, i neiskončana; tako, i dobro od slave yest neizmerno, i neiskočano; zaklapase dakle, i govori da muka, i bolešt dušce Isukarstove białce neizkončana.

Cetvarta bolezan białce radi razdielenya, il razdvoyenya od uda tiela gnegova, yere Isus yest glava svieh izabranih, à izabrani yesu uda gnegova: i toga radi kolikaye muka odsiechi yedno uda yednoga tiela naravnoga, toliko bi vechma privelika nemilostiva muka ù dušci Isukarstovoy, vidiechi odriezana, i odsiečena sva uda gnegovoga duhovnoga Tiela, koya biału bezbroyna, i neizkončana: od česa sliedi da i gorka muka Iesusova bi neizmerna, i neizkončana.

Peta bolezan bi čiechia yer vidyasce prid očyma svoyu pridragu Zaručniczu, to yest Czarquu, radi koye tarpghiasce dobrovoglno. I ovobi istinno, da nebi nikada,

nitichie biti bolezan takova, videdchi ù gnioy neizbroyni, i bezkončani griesi; i toga radi muka Isukarstova biasce bezkončana.

Sčesta bolezan biasce od skruscenyja, to jest, da bolešt koyu tarpe ne za svoje griehi, nego za nasce: bi tolika da on zadovolgi za sve griehi od onieh, koi imahu biti spaseni: od koga skruscenyja, i bolešti Isukarstove govori proročanstvo Ieremie Proroka, o vako govorechi. Veliko jest, kakono More, skruscenyje tvoje, to jest hochie rieti, da tako kako more jest toliiko da obhita svu zemgliu, tako bi bolezan koyu ima Isuschiechia nascih griehov istočnih, smartnih, i vaoddanih ili odpustglivih: od sarcza, od ustij, od die-la, i od ostavglienya ili mimopustčenia. Imase takoger ovo pro-ročasko govorenje razumieti na ovi način, to jest, da bolezan Isukarstova bi tako velika, da kad bi bile iziscle suze iz očiju, po mieri od veličine bolešti od dusce, bile-

bi

bi ućinile yedno drugo more .

Sedma bolezan bi od xaloſti , i miline , koyu ima Goſpodin naſc Ifukarſt Svetiem , i Sveticzam , koi gliubavi radi gnegove imahu tarpeti , i podnoſiti tolike muke , progonſtva , tughe , xaloſti , i nevo-
glie : i bi tolika ova xaloſt od mi-
lovanya , il poxalovanya ù duſci Goſpodina naſcega Ifukarſta pre-
ma ſvoim ſvetim , kolike vidyaſce da biahu , i imahu biti tughe , i mu-
ke gniho ve , koye zaiſto biahu ma-
lone bezbrojne , i neizkončane ,
i zatob olezan priſlatkoga Ifuſa bi
neizkončana , i zato govorafce :
ſarcze moye raſtapafce od boleſti ,
kakono voſak na oggniu .

Ofma bolezan bi cziechia ſmu-
tenya , il razruſcjenja gnegove pri-
like , i slike , videchi duſce naſce
ſtvorene na priliku , i sliku gnego-
vu ſmetene , razdruſcene , uniſcte-
ne , i iztaſčtane . Smetene koliko od
slike ; yere pamet biaſce potavnila
za poznati iſtinu , voglia oſtinula
za gliubiti Boga , a ſpomena toli-

ko slaba za uspominati dobro-
tvorstva primljena od Boga. I
tako razmischgliayuchi Isukarst svo-
yu sliku tako smetenu, i razorenu
u dusci nashioy, i priliku unishte-
nu, i iztashtenu od miloscchie ko-
ya bisce izgubgliena, uzrokovav-
sce to u dusci gnegovoy jednu bo-
lezan toliko veliku, koliko velika
biasce slava, i plemstina od du-
sce, koya na ovomu svijetu nemo-
gasce biti vechia.

Deveta bolezan bi razmischglia-
ti otaystvo pritvarde, gliute, i pri-
velike muke, koju on očitò vidya-
sce proprie negoyu podnese, u ko-
mu razmischglianyu tolika bi bole-
zan u dusci Isusovoy, dà da nebia-
sce ona glava blagoslovgliena uči-
gnena po krieposti svarhunara-
noy, nebi moglo biti uzmozno,
dabi mogla podnieti toliko utex-
glive unutargne bolesti, a da ne
umrie; dobrose govori da oni ve-
liki Filosof Dionysio od Atene,
koyi bi poslie obrachien na vieru
od S. Pavla Apostola, nahodichise

yedan put ù privelikomu gradu
 Ieruzolimu ù ono vrieme, ù koye
 umrie Isus, i razumivsci poprie
 cudnovate stvaru koye Isus biasce
 ućinio, velikom xegliom iska vi-
 ditiga, i nascadsciga yurve martva
 i slingliena doli s' prisvetoga Kri-
 xa, veomase začudi od privelike
 naravi, i fastava tiela onoga; i re-
 će, da bisce toliko dobro smešteno
 ono tielo, da po razlogu naravno-
 mu nikada ne imasce umrieti; radi
 koye stvari nie čudo, da on moga-
 sce podnieti tolike muke.

Defeta bolezan bi cziechia ve-
 likoga nefaznanya, i slieposti, koyu
 vidyasce ù pameti čoviećanskoy,
 za ne poznati svoga stvariteglia, i
 bezbrojna dobrotvorya primgle-
 na, à navlastito dobrotvorstva od
 Vpuchienya, i odkupglienya, i ko-
 liko bisce ono gnihovo nefaznāye,
 toliko velika biasce muka Isukar-
 stova: od kle, i govorasce sveti
 Ambrozij svarhu one rieći, Xalost-
 na yest duscia moyatya do smarti:
 da Isukarst reče ove rieći cziechia

velike bolesti, koyu imasce ù dusci od nasce neharnosti.

Yedanadesta bolezan bi cziechia odbiyanya, ilihoch odskakanya, od oneh bolestij, koye ima, i podnie ù sarczu mati gnegova, kada vidiasce sinka svoga ù tolikoj smetgni, i pogardi, koye bolesti biahu vele vechma ù dusci Isukarstovoy, neg ù dusci Materinoy: i kolika biasce gliubav, koyu noscasce Isus Mayczi svojoy, i bolezan, koyu vidyasce ù gnioy, tolika biasce muka, i bolest koyu Isukarst imasce ù dusci svojoy, ovoye ona gliubav koyunosi Isus Mayczi svojoy, koya prem da bisce neizmerna, i tifuchiu puta vechia od one koyu Mati gnegova imasce prema sinu svomu, niscta ne magne chiutyasce Dievicza Maria vechiu bolezan, negoye chiutila ikada xena na ovomu svietu od smarti sinovaglie. A to nayparvo, yere Isus biasce sin Boxij. Drugo, yere biasce gne sin koliko ù çovieçanstvu. Trechie, yere biasce ù gne-

mu

mu svaka izvarsnost . I akobi tko
rekao , da ako bisce tolike velike
bolesti , koye ima, i podnie dievi-
cza Maria, zascto neumrie ? budu-
chi da mnoghe xene bile su na ovo
mu svietu , koye zaradi smarti si-
nov svojih umarle yesu od bolesti .
Govorim , da Gospodin Bog htia-
sce , da ostane sviet s'koyem godi
stvorenjem , ù koyemu bilabi uz-
darxana izvarstita, iteme glita vie-
ra : i toj stvorenje bi prislavna
Dievicza Maria , ù koyoy samoy
osta izvarstita viera na smarti Isu-
sovoj; à ù svieh druzieh pomagnka
viera, yoscter, i ù Apostoleh ; i ra-
di toga Dievicza Maria neumrie ,
prem da bolest , koyu ima biyasce
nayvechia od svieh druzieh, koye-
su igda bile ù koyemuse hoch dru-
gomu priprostomu stvorenju . I
u toliko sklapase, i govori da mu-
ka, i bolest koyu ima Isukarst ù du-
sci svooyoy , videchi Mayku svoyu
ù tolikieh tugah, i nevogliah , bi
neizmerna , i bezkonçana .

Dvanadešta boleza bi od ostar-
glie-

glienia, aliti odrečenya, i ovo bi, yere imasce izvarstitim načinom narav čovečanska yedan zakon od zakonih izvarstite gliubavi, koyi zakon bisce dà gliubav pre- ma naravi čovečanskoy sveger mogasce trayati, il tarpiti, i tako sveger bilabi trayala, i bolešt čiechia griehov gliudske naravi: i tako bi potrebno dasce odreče, i da ostavi na čas od smarti dasce vechie nikada ne boli, i da ne tarpi koy u muku čiechia griehov, koibise učinili na ovomu svietu, premda- bi bili neizbroyni vechie negosu učigneni, a to yereše on bole zado- voglno za sve griehe, koy bihu ig- da učigneni, i koichiese mochi uči- niti, i tako bolešt gnegova razpro- streše na svaki smartni grieh napo- se, i akoye yedan sami grieh smart- ni tolke tegochie, daye dostoyan muke vječne, sčtobi bilo akobi stavio svi smartni grieši u yedno? i prem da prigorka, i nemilostiva muka Gña nascega Isukarsta, pro- stirase svarh svojich osugenih, i ne
radi

radi pomagnkanya od muke, nego
radi gnihovoga neustarpglijenja, i
otwardnutya ne im spasonofna, ni-
sta magne bilaye tolika, da ne sa-
mo yedan sviet, nego tisuchia, i
bezbroyni mogahuse zadovoglnu
spasiti à to yer biasce Bog, koyi
podnosisce tu takovu muku, koyi
ye nayvechie, i bezkonçano do-
bro, i tako radi gliubavi, koya
biasce neizkonçana prema çove-
çanskoy naravi, podni, i ima ù oni
ças yednu neizmernu, i prigorku
bolezan. A yere ne mogasce tako
ù vieke podnositi bolezan za ne
podnositi smart, i muku; zato bia-
sce potrebno dase zvarsci, i dospi
muka smartyom, koyu smart ne-
mogasce vechie nikadare podnie-
ti, poslie, buduchise na smarti
svoyoy odrekao, i ostavio svaku
muku, i tarpenye, à i gniegow
wiecni Otacz primi neizkonçanu
gnegovu miloscchiu za dielo iz-
varstito; ù koliko bimu ugodno, i
gnegova voglia naslagena biasce;
i tako za ovu priueliku bolezan,
za-

zajedno s'ozgor rečenimi jedanae-
 ste zaklapam, i govorim, da duscia
 Isukarstova biasce neizmiernim
 načinom veoma vecchie oxaloste-
 na, i mučena, nego tielo, i zato
 vapiasce k'viečnomu Otczu,
 buduchi u tolikoj nevogli,
Boxe moy, Boxe moy,
zasčtome si osta-
vio.

Razmischglianye od petoga, i scestoga plamena, koji planu, i izide iz prigoruchie pechi gliubeznivoga Isukarsta Gospodina nascega, to yest, Xedam, i Svarsceno yest.

Poglavye X VII.

CIulafi ò duscio bogogliubna, i xalostivna milostivoga Isusa, kako buduchi ù velikoy nevogli, i vifechi na krixu tuxnim glasom, i xalostivim sarczem vapi k'Otczu svomu, govorechi: *Boxe moy, Boxe moy, zašto mesi ostavio?* Nakon kojeh rieci obrativse k'Xudiom reče: *Xedyam.* Ovo bi peti plamen, koji izmetnu ona gliubezniva pech iz razbiyenih parsi Isusovieh.

Biahu polak Krixa mnozi Pogani, to yest Voyniczi, aliti Kogniczi Pilatovi, koji nerazumevsci Yevreyski yezik, i çuyuchi Isusa vapiyuchega *Hely, Hely*, hçzie-
gnia-

gniahu, da Iliyu zove na pomoch,
i govoraahu meyu sobom. Ovi ço-
vik zove Iliyu; à druzi odgovara-
hu: Poçekaymo, i vigimo hochie-
li doyti Ilija osloboditiga: kako re-
kuchi, da on biasce mahnit uffati
oslobogenye po Ilij: i kako reçe
Ihus ovu drugu rieç *Xedyam*. po-
zarça yedan od oneh hudobnieh
sluga, i donessci podade gubu pu-
nu oczta, xuçyu izmiešcanoga,
na yednoy tarsti; à to yere viſoko
biasce Ihus dignut szarh prisveti
Krix; i govore neki, da gliudi pro-
peti poprie umierahu napivšcise
oczta xuçyu: i radi togamu dasce
Voyniczi oczta xuçyu za uçinitiga
poprie umrieti, buduchi imse do-
fadilo stati na straxi oko gnega,
nekabi paka moghli dielitise, i poj-
ti. ali neki od onieh pafa branehu
onomu, koimu noſasce oczta, da-
mn ne da piti, govorechi, ne-
chiemo, da po niyedan put ti mu
dasce piti, neka vidimo, hochieli
priti oni Ilija, kogaye on zvaò,
osloboditiga, i skinutiga s'Krixa;
à oni

à oni nepravedni , i nemili sluga
odgovori : Nekaye meni , yere-
chiumu ya dati takovo čudno pi-
tye , da chiuga veoma vechma
izmučiti , a to nechie biti zapreka,
ako doyde llija osloboditiga , daga
mi nechiemo viditi. O pripogliub-
glieni, i pridobri Gospodine Isukar-
ste . O mnogoczenni, i priliepi Ie-
suse , ò dobrostivi Isuse kolikosi
doštoyau, i vredan svakoga poxa-
lenya , i koliko te imamo xaliti ,
koyi dori do nayposlednega, i nay-
skraynega časa , i proscallya , yesi
podnio tolake muke , i nevoglie .
Ali pridobri nasc Gospodin drugu
xedju imasce, kojamu biasce vech-
ma ù sarczu, nego biasce xedja te-
lesna , i zato se razumie takoyer na
ovi način , *Xedyam*, to yest spasē-
ye dusciam . Odušcio bogogliub-
na razumey Iesusu, i čuy sčto tvoy
spasitegl govori , ovo govorechi ,
ovoye velika bolezan , koyu Go-
spodin nasc Isukarst podnie za te-
be , o naravi gliudska , ali hochie
rieti , prem dami čudnovato texti
Ive

sve kokiko tarpim radi tebe, nif-
 čane magne toliko gorim za dati
 tebi slavu moyu, dase evo yos čer
 skončavam od xege, i yos čte ne-
 sam nasichien tarpeti za tebe; yos-
 čterse iznova prikaxuyem podno-
 fiti drughe neizbroyne bolesti, i
 inuke neizrečene yos čte vechie,
 negosu bile ove, čziechia da bare
 ti poxaliti me budesc i da ti obslu-
 xisc zapoviedi moye toliko po-
 sčtene, i ugodne, i pune slatkosti, i
 meda. Takoger, i vi svi koliczi
 koiste ovdi, i koimi dayete toliku
 muku, tème toliko nemilostivo
 yeste potezali, akose obratite, ho-
 čiu vam slage meda s' velikim ve-
 selyem, i s' neizrečenom radoštyu
 oprostiti. Spoznayte, molim vas,
 vasce griehe, neka nebude imati
 uzroka mučiti vas. Ah, ya vas ne
 prošim stvar veliku. Ya prošim
 piti, za nasititi xegiu tielesnu, bu-
 duchi dasam xedan radi velikieh
 bolestitij, i radi veliko prolitye sve-
 te karvi moye, zajedno s' mokrinō.
Evo sam ya ovdi za spasiti tebe,

ya xegiam spasenye tvoje, i za tvo-
 yu gliubav piyem xuč izmiešcian,
 zayedno s'ocztom. O Isuse slatki,
 i dobri, koliko izvarštito hotio ye-
 si svaku stvar ispuniti za spasiti nas.
 O Isuse koliko bi privelika, i neiz-
 merna gliubav tvoya prema nami,
 primivšci ti gorcu časciu od smarti
 zaradi nas, a navlašc yere znadišce,
 da chiemoti biti toliko neharni.

Na ovo ne potače Isusa iyedna
 druga stvar, negoli samo neiz-
 merna gliubav gnegova: i budu-
 chi okušio ponixeni Yagagniacz
 oczta, gnegova ušla plemenita,
 ne hotiahuga piti; i uxexen gliu-
 bavyyu izmetnu scesti plamen, go-
 vorechi, *Svaršceno yest*. Ovo bi
 scesta rieč, i scesta svietlonosna
 zraka, koya izide iz one prigoru-
 chie i razpagliene pechi Isusa Kar-
 šta. Dovaršcena biahu, i ispugne-
 na sveta Pisma, koya govorahu od
 ovega privisokoga, i prislavnoga
 Isusa Karšta. *Svaršceno yest*. To ho-
 chie rieti. Vechie yest odkupglien-
 vas narod čoviečanski, kako da

reçe . O Otče moy, yafam podpu-
no dovaršcio posluh, koimifi dao,
i svako piſmo yeſt iſpugneno, i na-
rod čoviečanski yeſt odkupglien ;
à niſčta magne moye gliubeznivo
ſarcze , uzgliubiſci da tarpi, xudi
i hochie tarpeti za ſpaſenye mo-
yeh grieſcnikov , i veoma čudno-
vatò xudi ove muke tarpeti dori
do napokognega vriemena, i čaſa .

Onda ſayde glas otčin, govore-
chi . Hodi , hodi, o moy pri-
slatki ſinu, jere jurve ſvaka
ſtvar yeſt veoma zado-
voglno , i podpuno
dovaršcena .

Razmischglianye od izdabnutya nascega pridobroga, i neumarloga I Isukarsta, od sedmoga plamena, koyi yest, Otče ù ruke tvoje pridayem duh moy, i od stvarì koyese zgodisce ù čas od smarti gnegove.

Poglavye XVIII.

POslie kako prikrotki, i pripoznizni Yagagniacz, prislutki Isukarst reče, *svarsceno yest*: buduchi vrieme Deveto, poče ukazivati, da čas od smarti bisce blizu; i prem da obraz gnegov biasce modar, i tavan, tako da bisce priličan čoveku gubavu: niscta magne buduchise priblixio k'smarti, učini čudnovatu promienu: oni obraz milostivi potavne yednom novom, i strascnom tavnostyu, i stoyechi na Krixu, malone svegh biasce darxao prisveti oči prignuti na zemgliu, cziechia privelike bolesti od bodglivoga, i prioscetroga
tar-

targnia . Ali sada vechma negoli
 poparvo biahumu otechali da s'
 privelikim trudom mogasce ih ga-
 nuti , i biahumu uliezli u glavu :
 koyu prem da on ne mogasce ga-
 nuti : nishta magne chiechia neiz-
 miernih, gliutih, i gorkeh bolesth
 od prishvetieh ruka , i plemenitieh
 noga bisce usilovan ganutiyu , ce-
 stokrat strelayuchi gniome radi
 bolesti, i naslagniyuchi na pri-
 gorki , i pritvardi Krix . Ruke , i
 miscke vechie otvardgnivahu ra-
 di bolesti prigorke smarti koyase
 priblixasce . Do istine , slatki Isu-
 se Karste , tvoye prishvete rieci , i
 tvoya pridobra chignenya , moghli
 bihu omeksciati sarcza kamenna .
 Tada prislavna Mayka videchiga
 chiechia velike muke potavneti , i
 od privelike , i neizmerne bolesti
 od smarti ghibati sada glavu , a sa-
 da plemenita ramena, ne mogasce
 vech podnositi , nego kakonoti , i
 pridobri ter obnevoglieni Isus
 krotahno , i potihò yeçasce , i ona
 yeçasce , i uzdisasce , padayuchi po
 zem-

zemgli, i czeliwayuchi mnogochê-
nu karv, koya bialce iziscia iz pri-
svetoga tiela gne prislavnoga sin-
ka Iesusa Karsta.

Tada sayde s'neba Angelsko
voystvo, i obkoli prisveti krix, ne-
kabi primili onu dusciu priblaxe-
nu. I bez sumgne imase vierovati,
da svemoguchi, i neumarli Otacz
çigniasce pripokoiscte yedinoro-
genomu sinu svomu pridragomu;
yere ako na roystvo gnegovo, sve
voystvo nebesko sayde s'neba, ko-
liko vechma na pritavno umierã-
ye, i smart gnegovu imahu sayti,
i veselitise sc'gnime ò gnegovo pri-
sveto Vskarfnutye: yere prem da-
su boxanstvenom mochiu satvo-
reni neumarli Angeli nebeski: ni-
scta magne ogagn boxanstvene
gliubavi ispugnevasce ù gnih ono
scto nemogasce naravno stvoren-
ye: i toliko gorasce ù gnih pla-
men od gliubavi, da za slavu bo-
xanstvenu dobrovoglno bilibi po-
scli na smart, kadbi uzmožno bilo: i
miloft, koya ù gliudih bi potreba, i

krepost, učini ù Angelih, tako po
 neki način od potrebe, krepost: i
 viečni tēr neumarli Otacz primi
 ovu xegliu za dielo varsceno. i
 buducchi prisclo vrieme da ona
 slavna duscia hotiasce iziti, zava-
 pi visokiem glasom, kako kaxe
 pismo Evangelsko. Iz nay da nie
 bez veliko otaystvo scto Evange-
 listi skazali yesu, da prislarki Go-
 spodin Isukarst vapi o yest velikoé
 glasom, yere ovo jesu rekli za uka-
 zati, i zlamenovati veliku boleza,
 koyu Isus imasce, razmischgliayu-
 chi veliku neharnost, i nesaznanost
 od gliudih, koi ne poznavahu ve-
 liki odkup, i veliku czienu spasen-
 ya gniho va. O duscio bogogliub-
 na da ye nami dopuscteno samo
 yedan put mochiga viditi, kako
 stasce ù oni plačni čas, glavom
 prignutom, prikazuyuchi potoczi
 od suza, koye kapahu od viscine
 krixa tya do zemglie, i kako mo-
 lechise muče prosciasce Otcza ne-
 beskoga, govorechi: O prisveti
 Otče, za onu neizmernu glubavu,
 koyu-

koyufi noſio naravi čoviečanskoy,
 prignuvſci tvoyu neizmernu do-
 brotu za imati k'gnioy milofardje,
 i za doſtoyanſtvo moga gotovoga
 poſluha, koi učinih, ſniſciavſci od
 tebe Otče na zemgliu, i za pu-
 vanye triyeſt (i tri) godiſta, i za
 czienu moye plemenite karvi, a-
 koye uzmoxno, kochiute ſtiſnuti,
 da mi dopuſtiſc ſtati ù ovieh mu-
 kah, i boleſtih tya do napokogne-
 ga dne, neka buduſe pogliubglie-
 ne duſce moye k'tebi povratiti,
 kako vazda yeſu vierovale meni
 temeglito. Oproſti Otče moy, o-
 proſti neharnoſti ovega otvardnu-
 toga puka. I ſtoyechi ù ovakieh
 miloſtivneh molbah, duſcia hotia-
 ſce iziti po običai naravi, ali neiz-
 rečeni Iſukarſt boxanſtv m zapo-
 viedaſce naravi, da yoſcte xive.
 Yurve funcze biſce zatvorilo zra-
 ke ſvoje, tolika biaſce buka od
 puka, itreſka od kamenya, i ſten-
 ya, koyeſe biyaſce meyu ſobom,
 daſe čigniaſce dachie Nebo, i Zē-
 glija paſti, i proſieſtiſe; à nebeſki

Otacz videchi pridragoga sina Ie-
fusa Karsta vapiyuchi glasom reče:
O'prislarki sinu moy, scto hoch
ti vechie darovati od tega? vidisc
da sve tvoye neoczqvargneno tie
lo yest razdarto, i izragneno, karv-
ye iziscla, i drugo neostaye, ne-
go da pridasc meni duh za spasen-
ye gniho. Onda sin ucini vse
posluscian; napokon na hip od
smarti dignusc oči gori visokim
glasom zavapi, govorechi: *Otče u
ruke tvoye pridayu duh moy.* I rek-
sci ove rieči, prignusci glavu,
pusti duh. Tada tavnosti pokrisce
zemgliu, i funcze potavne, a po-
krov od Czarqve raspadese, kamē-
yese raspuczalce, grobovise ot-
vorisce, i mnoga telefa Svetih uf-
karsnuse iz grobov, i nakon Vf-
karsnutya doydolce u sveti Grad,
i ukazalce mnozim. Tada Stoti-
nik, toye yedan koyi bisce glava
nad sto gliudi, videchi tolika
znamenya, reče: *Vistinu ovi čo-
viek biasce sin boxij,* yerga pozna
po glasu, kako govori Euangeli-
sta,

sta, Ad vocem credidit, po glasu
viero va : samo glas progemu sar-
cze; a tako, i svi govorahu: *Vi-
stinu sin Boxij biasce ovi, i
mnosctva okolo stoye-
chia, udarayuchi od
straha parsi svoye,
odhodya-
hu.*

Razmischglianye od onega sctose
 zгоди po smarti Isusovoy, i
 od privelikoga placa Ma-
 rijna, i drugieb
 sestara.

Poglavye XIX.

O Ddielivscise duh od puti, i
 ostavsci prisveto Tielo na
 svetomu Krixu suho, i stisnuto
 mnogoczennom karvyu, sve hu-
 dobno mnosctvo nasichieno gne-
 goviami mukami oddielise od on-
 le, i povratise u Grad; a xalostna
 Mayka, s' pogliubglienim Ivanom,
 i s' drughiemi Mariami ostavsci
 polak Krixa, gorko plakahu, ce-
 kayuchi boxanstveni savet, dabi-
 ga moghli dignut s' Krixa, i pos-
 cteno pokopati, i stojechi doli po-
 lak krixa, razmischgliayuchi svoga
 pridragoga sinka puna modricza,
 i gnegove kosti rastavgliene, i
 neznaduch scto uciniti, pogleda-
 vsci put grada, vidisce gdi ide ve-
 liko mnosctvo piescicze, i na ko-
 gnich

gnieh oruxano, i da s'nagloſtyu na planinu uzhodyafce, poslano od Pilata, i Poglavicza za probiti koſti lupexom, nekabi umarli, da ne bi oſtali viſechi u dan ſubotgni za radi Vazam; i naſciad ih xiveh razbiſce im golieni, metnuvſci ih u yednu yamu; obrativſcife paka k'Ifuſu, vidifcega martva, a Mayka boyechife, da mu nebi ucinili novu pogardu, bi ragnena boleſtyu, i milo mogliafceih, da nebi ticzali tielo gnegovo, nego dayojga dadu ukopati; i gledayuchi priſlatkoga ſinka, govoraſce: Slatkoſti moya, yoſte hczienim da chiete pogargevati, a ya te vechie ne mogu braniti; i tako yedan Kognik zvan Longin, tarçuchi ſuliczom, udri u parſi iſuſovi, i izvadivſciyu na dvor, tay ças izide karv, i voda vele obilno, i tekuchi karv niz ſuliczu, okarvavi ruke onega Kognika, i po dopuſtenyu Boxyemu poſtavivſci on ruku na oko ſliepo, krepoſtyu mnogoczenne karvi, on ças bi profvetglien.

I koyi vide svedocanstvo iz vede, i
 znamo, da istino yest svedocanstvo
 gnegovo. Tada videchi, tuxna
 Mayka takovu nemilostivu ranu
 u gliubeznom sarczu pridrago-
 ga, i dobroga sinka, padu na zem-
 gliu martva. O prislavna May-
 ko, danaskase ispuni proročanstvo
 Scimunovo; to yest, da nox muke
 sinovglie, probosti chie sarcze
 tvoye. Nakon toga, kako bi dra-
 go Bogu, oni narodse dieli, a oni
 svi pet postavise polak prisve-
 toga Krixa, i ne pristayuch plaču-
 chi, zaboravise sve stvari ovega
 svieta, yere buduchi izgubili sva-
 ko pokrepghienye, xivot biasce
 im smart. meju to vrieme dva ple-
 menita čovieka, Včeniczi Isufovi,
 ali skroviti, zaradi Xudiov, to yest
 Yozef od Abarimatiye Grada Iu-
 dina, i Nikodem, koyi biasce do-
 sciao obnoch k'Isukarstu, kadase
 obrati, buduchi Isus yosče xiv,
 nebuduchi bio pristao smarti Isu-
 fovy, pridosce bez nikakova
 straha k'Pilatu, profechi od gne-
 ga

pozdravivyu, ukazasceyoy, i poviedasce uzrok doscastja gnihova, i xalostechise plakahu, i oni veoma gorko. Ah yaoh prislatka duscio moya, kolikose hczienisc ti ponovisce bolesti Marijne, videchi piakati tako gorko one draghe Vcenike? ali niscta magne pakase pokrepi, kada razumie, da oni hote snimiti gne pogliubglienoga sinka koga ona toliko yako xudyasce taknuti. I uzamsi ti plemeniti gliudi mlacze, i drughe stvari potrebne, zayedno svojem slugami naslonisce liestve s'obe strane krixa, i yedan od gnih uzleze na liestvu koya, stasce ob desnu, a drughi na onu koya stasce ob lievu, i s'velikom mukom izvadisce cavle, koi biahu zabiyeni veoma tvardo u darvu Krixa; nakon toga skinuscemu oba dva zayedno tarnovu krunu; paka yedan od gnih sayde doli za izvaditi cavao iz nogah, a drughi stasce gorina liestve darxuechi blagoslovglieno tielo: i buduchi izvadili caval iz nogah, yedan

dan od gnih uze ono blaxeno Tie-
lo, obyamsciye rukama svoima. O
čestiti Včeniczi, Iosef, i Nikodem,
koiste bili dostoyni darxati ù ru-
kah vascih onoga, koyi vas sviet
vlada; i polagahno znihodechi, s'
velikiem posčtenyem snimahuga
nosechi. Razmiscgliay duscio bo-
gogliubna, ne bez prolitya od su-
za, milostivom xalostyu prislátku
Mayku, koya stasce s'otvorenemi,
i razprostartemi rukami čekajuchi
s' velikom xegliom dabi mogla tak
nuti onoga, koga s'veselyem obi-
čayasce garliti, i nemoguchi če-
kati doklega snimu na zemgliu, je-
re rukami nemogascemu dati po-
moch, napokon kako bi slimglien
na zemgliu, postaviscega na ye-
dan linczuo prostart na zemgliu.
Ah, tko moxe zadovoljno skazati
suze, uzdisi, ridanya, i plač, koise
ù to doba čigniahu.

Stasce ù okolo onoga prisveto-
ga Tiela ponixna Mayka, zayedno
z'drughemi Mariami, Mati svarh
glave, à Magdalena na nogah, à

druzi na stranu yednu, i drugu, i tolik gorak plač čigniahu, dase biasce istinom izvarscilo govoreye Proroka Ieremie. *Plakah yedinorogenoga, učini tebi plač gorak.* Ali svarh svega, i nayvechma xalofina Mayka čigniasce xaloftivnutuxbu. O s'kolikom xegliom uzimasce, i hitasce ruke gnegove, i xegliom materinom gargliasce ih, i poglievasce suzami obraz martvoga sina, i czelivasce rane gnegove, sad na nogah, à sada na rukah i yedva od boleſti mogasce rieč izgovoriti; li usigliena gliubavju milim glasom vapiyasce, govorechi.

Sčtoſi, sčto učinio, ò prislarki moy sinko, dasi tako gorkò, i nemilò ofugen, i umoren? sčtochie od sada ù napried učiniti princ--voglna Majka tvoya? Ah yaoh mili sinko Iesuse, ù kolike gorkoſti obratilemile yesu slatkoſti one, koje obiçayah od tebe imati. O neſrechni moy xivote, yachiu sveger xiveti ù tuzi, i boleſti, i vazdachie biti ſarcze moe utopglieno ù vaju,

ah

ah yaoh, nebi nikada, nitichie
biti Mati tako nezoglna, i tuxna,
kako sam ya bedna. O sinko moy,
kako to stoisc sada vas izdart, i
razkinut. O pravi Boxe, o pri-
draghi, i slatki sinu moy, pribie-
xiscte moye, utieho, i pokrep gliē-
ye moye. O slatka duscio moya
koyu ya podnosim bolezan, i tugu
za tebe. Vigi sinko moy, yeremi
farcze pucza, i rastapafe, niti mo-
xe najti miera. O priliepe, i ugliud-
ne miscicze, putti moya izabrana,
kakofise sada ucinila, kako guba-
va. O plemenite ruke, koye satvo-
riste nebo, i zemgliu, i narav istu,
kakofste sada probodene towardima
cavli, i debegliastom provirom
ragnene, i probiyene. O sinko
istim orudjem vidim dasu, i noge
tvoje probodene. O sardacze
otvoreno toliko nemilostivom ra-
nom. O obrazu plemeniti, o lic-
cze gliubeznivo, o oci suzechi, i
pognuti, u koyehse ogledasce vas
Ray nebeski. O neharni puçe,
i zlobivi, terè himbeni narode,

Xidovski, sctoti učini moy prisla-
tki sinak, dagasi tako nemilostivò
razdrio, i nakazao? On tebe iz-
vede oslobodivši iz Egypta; à ti
gnemu krix poda. On tebi dade
za hranu ù pustigni mannu nebes-
ku; à ti za'povratak da gnemu xuç
ocztom izmiescan. On za tebe
pokara Egypt s' parvorogenimi
gnegovimi; à ti nemilostivò ne-
famo yednokrat, nego vech ner ya
mogu rieti, frustaoga yesi, i biço-
vao. On tebi dade sctap Kragliev-
ski; à ti gnega okruni tarnovu
krunu. On tebe uzdixe ù velikoy
yakosti; à ti gnega uzdixe, i izmuçi
na krixu. On prid tobò otvorì mo-
re, da te shrani od nepriategli tvo-
ih, a ti nemilostivò otvorì sarcze
gnegovo. O koliki zdasi, ò kolike
suzze, ò kolike xalostne tuxbe. O die-
vicze milostiva, tvoja radošt, i bla-
gost biascese priobratila ù veliku
ravnost: i sarcze tvoje puno bolešti
nenahodyasce utescenye. O Die-
vicze prislavna, kolikosi puta po-
pogliubila glavu tvoga pridrago-
ga

ga sinka, koga darxasce na skutu
onako martva. O s'kolikiemi ri-
danyi, i s'kolikiemi uzdisi boglia-
scese tuxna mayka, i kako stiska-
yuchi, garlechi, i czelivayuchi raz-
gledasce svoga slatkoga sinka. Mi-
sli ò duscio bogugliubna ove stva-
ri, yere skazati, i ispisatise nemo-
gu. Stasce takoger, i pogliubglie-
ni Vçenik, proglievayuchi prigor-
ke suze, boyechise da nebi izgubio
novu, i priporuçenu Mayku zaye-
dno s' Mesctrom. Takoger, i Vçe-
nicza Magdalena, grozniemi, i
gorkemi suzami stasce metnuta
nad one probijene noghe, i vap-
yasce. Yaoh prislarki moy Mes-
ctre, h'komuchiuse ja tuxna utechi?
tkochie biti od sada, koyimechie
braniti, i ogovarati? O Isuse, moy
Gospodine draghi, timeš obr-
nio, i ogovorio od Farizeov, i ti-
meš moyoy sestri slatko ogovo-
rio, time pohvali, kadate poma-
zah pomastyu, kada umivah suza-
mi noghe tvoje, otirayuchi ih ko-
sami, i tvoje mi rečmi utesci boleš
moyu,

moyu ,i oprosti bezbrojne moye
 griehe . Ove ,i drughe takove
 rieçi, Magdalena pritishnuta na no-
 ghe Isusove , s' velikom bolesty
 izgovarasce . Buducchi çignen-
 za dugo vrieme neizreçeni plaç, i
 zuxba svarh pridobroga Isusa, i
 priblixayuchise yur zahod sunça-
 ni, oni plemeniti Vçeniczi poniz-
 no , i posçteno molisce Mayku, da
 yurve pristane plakati , i da ostavi
 pomazati tielo po običaji Xudio-
 skoy, nekabiga moghli pokopati ;
 à ona reçe : O bratyo moye , neu-
 zimglite toliko barzo Mayczi xa-
 lostnoy pridragoga sinka . Yedali
 hczienite vi pokopati sina bez
 mayke ? Hochiu da gnegov
 grob budu moye ruke , boglieye
 umrie ti s' xivotom dusce moye ,
 neg' xiveti ù svegernoy smarti . O
 sinko moy priliepi . O gliubavi
 moye prislataka , hochliti ostaviti
 mater bez tebe ? Tada Iosef, i Ni-
 kodem govorahu. Vechieje docz-
 lna , radi svetkovine Vazmene ,
 yurveye vrieme poyti; à Ivan sla-
 tko

tko molechi dobrostivu Mayku,
govorasce. Pridraga Mayko mo-
ya, doczkneye yur, i yurve Sun-
cze zahodi, day nekase yurve po-
maxe, i pokopa; a ona spomeni
vscise, dagaye sin gnioy ostavio
za straxu, radi posetenye gnego-
vo nehotiese suprotiviti Ivannu,
negoli paček prista, i dopustimu,
nekase pomaxe, i pokopa.

Onda plemeniti Vçeniczi raz-
dvoyivsci xalostnu Mayku od sin-
ka, uzesce prisveto Tielo, i posta-
vivsciga na yedan pribieli linczu
Myrrhom, i Aloem, i drugheni
stvati mirisnemi pomazasce, i ob-
kolisce sveto Tielo obvivsciga
lenczulom u okolo; i hotiyuchiga
dignuti za ponestiga u grob, poçe
iznova mila Mayka vapiti, i plaka-
ti govorechi: O sinko moy koli-
koye velika, i neizmerna bolest
moya? O sarcze moye zasctose ne
razsedesc, neka budem i ya poko-
pana s' duscioy moyom zayedno?
O sinko moy, kakomi bi dobro; i
pristoyno nadenuto vlastito ime,
kada

kada bih imenovana Mariom, yere istinom sarcze moye yest yedno more prigorko, mislechi dachiu biti od tebe razdegliena. Evofam ya vech trudna, i umorena, o sinko moy pridraghi, od tolikoga plača, i yosče hotelabih novi plač početi. Buducchi postavili ono mnogoczzenno Tielo u linczuo, sviga zayedno podigosce za ponestiga tya, Mati uhitivsciga za glavu, Magdalena za noghe, a svi ostali u okolo s' velikiem posčtenyem, i tako svi nastoyech, ponesoscega k' grobu, koi biasce u vartlu, i biasce daleko od Krixa okolo četaryest sexagn, il koračai. Biasce za grob učignen na način yedne kuchicze, u koyoy biasce mesto, gdi imahu postaviti tielo, yere na ovi način biahu učigneni grobovi Xudioski plemenitih gliudi, i hotiyuchiga pokopati digosce veliky kamen od vrata od groba, a paka postavisce unutra ono prisveto Tielo, stoyechi sveger ondi xalostivna Mayka, koya s' nayvechion

chiom po mgniom, koyom znaſce
boglie, gledaſce gdi gne ſinak pri-
draghi, poſtauglien biaſce; i bu-
duchiga ſtavili unutra, poſtaviſce
opeta oni veliki kamen na vrata
od groba, radi ſcto videchiſe do-
broſtiva Mayka raſtavena od ſin-
ka, i daga vech nemogaſce viditi,
čigniaſce plač novi. O dobroſti-
va Divicze, s'kolikiemi ſuzami
czelivala yeſi grob gdi ſinak tvoy,
i duſcia tvoja biaſce poſtaugliena.
I buducchi dovarſcili ſve ſtvari
polak pokopanya, i hotiyuchiſe
povratiti domom oni Včeniczi ſa
ſvoyom druxbom, zazvaſce, i tux-
nu Mayku, dabife doſtoyala poyti
počinuti ù kuchi gnihozoy: ali
miſtiiva Mayka liepo, i ponižno
zahvaliſci im reče: Ya ſam pripo-
ručena Ivannu od moga dragoga
ſinka: on me vodi, i gnemuſam
poſluſcna. Toga radi molifce o-
ni Ivanna, dabi hotio poyti ù ku-
chiu gnihozu s' Maykom, on od-
govori dayu hotiaſce pozeſti na
planinu ſionsku ù kuchiu gdi gne-
gov

gov draghi Mesſtar biaſce uĉinio
 Vazam s' Vĉeniczi ſvoimi, i da on-
 di odluĉuje ſce umrieti ſc'gniome.
 A oni razumevſci ove rieĉi, i po-
 zdraživſci Goſpu, obechiaſcife
 gnioy ù ſveh potrebah, i pokloni-
 vſcife Grobu, otdidoſce; à dobro-
 ſtiva Mayka zayedno s' družiem
 ſedechi oſtaſce ondi polak Groba:
 i videchi Ivan daſe priblixaſce
 vech noch, reĉe: Draga moja Maj-
 ko, ti vidieſc daye noch, nehcie-
 nim daye poſĉteno oſtati ovdi,
 nitiye ĉaſtno povratitiſe paka po
 mraku ù Grad, negoye yur vrie-
 me dielitie. Onda dobroſtiva
 Mayka dignuvſcife, poſĉteno cze-
 livajuchi grob s' velikimi ſuzami,
 reĉe: Priſlatki moy ſinko, nemo-
 gu vechie ſtayati ſtobom, duſciu
 moyu oſtaſgliam s' tobom poko-
 panu, i dielivſcife pridofce na ond
 mieſto, gdi biaſce Krix, i ſvi po-
 kleknuvſci pokloniſceſe gnemu, i
 iduchi put Grada ĉeſtokratſe d-
 brachiahu gledati Krix, i Grob.
 Biaſce Goſpoya naſcia zaviena, i
 ſva

ſwa pokrivena, i idyafce meju Iva-
nom, i Magdalenom: i buduchi
doſcli ù Grad, zazvayu Magdale-
na ù kuchiu ſvoyu, govorechi:
Molim vas za gliubaſt moga pri-
dragoga Meſtra doſtoyteſe doyti
ù naſciu kuchiu, yerechiemo bo-
glie ſtayati. Vi znate da moy Meſ-
tar dobrozoglno ovdì poçivaſce
Tada odgovori Ivan, da muſe
boglie vidyaſce poyti na planinu
ſionsku, buduchi tako odgovo-
rio onem plemenitem muxem,
koi ih byahu zazvali, i na ovi
odgovor priſta Magdalena, i oſta-
uteſcena, a Ivan zazvaſci i gniu
da ide ſc'gnimi, odgovori da ih
nechie nikada oſtaviti, i buduchi
ulezli ù Grad, mnoghi narod zdru-
xuyefce milu Mayku, teſcechi-
yu s'plaçem, i xalbom pomilovan-
ya, govorechi: Velika nehar-
noſt, i nepravda uçignena bi da-
naska od naſcieh Poglavicza; bu-
duchi oſudili na ſmart ſinka ove
dobre Mayke, i buduchi doſcli ù
kuchiu ulezoſce unutra, i gleda-
yuchi

yuchi milla Mayka pametyu sin-
ka svoga, govorasce: Yaoh, ya-
te, ne vidim ù ovoy kuchi, sin-
ko mili. O sinu Ivanne, gdiye
Méshtar tvoy, koyi te toliko
gliubi? O sestro moya, gdiye
utescitegl nasc, oddieliloseye ve-
selye nasce, i vtescenyé. O sinu
moy draghi, kakomi bi uzet ù
yedan hip? koliko bi nemilosti-
va ova osuda ù ovu noch pro-
sciastu; ty bi uhvachien, i s'to-
likom naglostyu Pilatu prikazan,
svezan, kako lupex, biyen bez
milosti, ù vrieme Trechie osu-
gen na smart, à ù Deveto izdah-
nu s'velikom bolestyú. à Ivan,
i ostale Marie na ovu tuxbu ne-
mogahu odgovoriti, nego svi-
koliczi plakahu neutescglivom
bolesti: tèt Ivan boyechise neiz-
gubiti, i Mater zayedno sinom,
pokrepise, i moliyu slatko, da-
bi yur pristanula plakati, ponav-
gliati tolike bolesti sebi, i dru-
ziem, i dabi uzela scto izyesti,
yere yoscte nebiahu niscto iz-
yeli.

yeli. Onda dobrostiva Mayka
za gliubav svoga sina Ivan-
na prista plakati, u-
zamsci nekoli-
ko ye-
sti.

Razmischglianye ; kakose povratisce V čeničzi k' May-
czi Isusovoy.

Poglavye XX.

BVduchi svanulo yutro ù sobo-
tu, stasce pridobra Mayka ù
kuchi zayedno s' Iwannom, i dru-
ghemi Mariami ù velikoy bolești,
i tuzi, ne razgovarayuchise, nego
stoyechi kako izvan sebe, toliko
biahu smetena, i ogorčana sarcza
gnihova, i stoyechi tako xalostni,
etò netko naglo zakucza na vra-
tih, i dixese Ivan viditi, i pozna,
da biesce Petar, i otvorivšimu
uleze ù kuchiu s' prigorkiem pla-
čom, tako da svieh potače na plač,
i nakon gnega dojdosce drughi či-
nechi toliko velik plač dase pono-
visce sve bolești, i utaxivše Petar
poče govoriti, govorechi: Gospo-
ye, yafam naygori, i naynefrech-
nij čoviek, negogaye na ovomu
svetu, i prosedamse od štida sto-
yechi prid vami: yere malu yakost
ima-

imayuchi, i radi straha zatayah,
 i ostavih moga dragoga Mesetra,
 komu biah obechiao, i umrieti
 se'gnime: tako govorahu, i ostali
 Vceniczi. Tada dobrostiva May-
 kamilo plačuchi odgovori: Dobri
 Pastir, i vierni Mesetar, otisciao
 yest od vas, i ostavio vas ye siro-
 te; tuxna mayka ostala jest bez sin-
 ka svoga gliubglienoga; à draghi
 sinovi bez dobrostivoga Otcza.
 Ah yaoh, kolikoye ne voglian
 ovi moy tuxni xivot, ali draga
 moya bratyo, imayte milofardye
 svarh mene, i ostavite te tolike
 suze, i pokrepitese: koliko od me-
 ne nemoyte sumgniti, à moy si-
 nak dobrostivi, yereje milostiv,
 hochie vam slatko oprostiti, ya
 znam stanovito, da prem daga vi,
 i nebudete bili ostavili, nebi bilo
 uzmoxno izvaditiga iz rukah xi-
 dovskih. Odgovori Petar. Doi-
 stine to yest tako, yere videchi ya
 famo početak, bih poraxē tolikim
 strahom, da nehcziegniah utechi;
 i skaza Petar ono; scto bialce re-

kao Isus na večeri. Reče tada
 pridobra Mayka: Ya vele xudim
 čuti one stvari, koye reče, i učini
 na večeri; à Petar učini znamen-
 ye Ivannu, dabi rekao, à Ivan
 skaza Mayczi sve one stvari, ko-
 ye Mesetar biasce učinio, i način
 koyi biasce darxao na večeri, à to
 yest kako on kaza poprie daga Iu-
 da imasce izdati, i kako s'viem s'
 velikim ponixenstvom bisce umio
 noghe, i učinio yednu Besiedu,
 kakoga zdruxisce u gradinu, i na-
 čin koga darxa molechise trikrat,
 kako himbeni Izdaicza pride s'
 mnosctvom oruxnikov, kakomu
 da mir czelivausciga himbeno, i
 tako skaza po redu svaku stvar, i
 priscad vrieme kada slobodno
 mogahu dielovati Magdalena za-
 yedno s'drughemi Mariami po-
 slasce kupiti stvari potrebne za
 pomast, nekabi na vrieme u yu-
 tro mogle poyti pomazati Tielo
 Isusovo.

Razmischglianye, kako Xudei postavisce straxu na Grob, i kako dusca Isukarstova sijde nad limbo, i oslobodi puk svooy.

Poglavye XXI.

BVduchi umro dobrostivi Isus, i poçivayuchi mnogoczenno Tielo u Grobu, nevierna sarditoft Xudioska yosçte ne biasce uga-scena, i zato iskasce svakako uçiniti, da Isus nebude vierovan da ye fin Boxij. I drughi stanovito dan, koiye za Petkom, to yest dan koi sliedi pò Sobote doydosce Poglavicze, i Popovi zayedno s' Farizei, i poydosce k'Pilatu, ovako govorechi: Pilato, mise spominamo da oni higniacz, dokle yosc xiv biasce rekao yest; da nakon tri dni ima uskarfnuti. Zapovieday dakle dase çuva, i pazi grob gnegov tya do trechiega dne, da nebi doscli Vçeniczi gnegovi ukrastiga, tèt paka reku uskarfnuoye

Inuoye od martvich, yerebi ovo
 bila yedna smetgnia velika, gora
 od parve, yerebi svi vierovali u
 gnegu; koyem odgovori Pilat,
 govorechi: Imate straxu. Eto,
 rece Pilat, moi gliudi, i moi ku-
 chiani, uzmite od gnih koliko vi
 vagliayu, i koliko vi ye drago,
 ter poydite, i pazitega, kako vi
 znate boglie: i Xudei s'gliudi Pi-
 latovi dielivscise postavisce straxe
 na grob, zapechativsci kamen pe-
 catom Pilatovim: i etosmo razu-
 meli nacin pokopanya blagoslov-
 glienoga Isusa.

A sada nebudi dosadno duscam
 bogogliubnem razmischgliati ono
 sto ucini, i gdi poyde duscia
 Isusova u ono vrieme dokle po-
 civa tielo ono mnogoczeuno u
 onomu grobu novomu. V tay cas
 kako izide ona blaxena Duscia,
 syedignena s' boxanstvom sayde
 u dubinu paklenu, i stavivsci na
 verighe Poglaviczu od taznosti,
 sve Dusce pravih, koye zaradi
 istocnoga grieha bialu darxane
 oko-

okovane ù pritavne tmaſti od lim-
ba , po gnegovoy ſpaſonofnoy
ſmarti povrati ih gnihnoy parvoy
ſlobodi . Velika zaſto, i neizmer-
na bi dobrota, i miſoſcchia naſce-
ga ſvemoguchiega Spafiteglia, ye-
re ſamo yednom rečyu mogalce
ih osloboditi , à on niſceta magne
dobrovoglno , i miſtoſtivo yako-
ſtyu od gliubavi ſam ù kipu hote
poyti onamo . Vlezſci ona ſvie-
tluyusceta zraka ù pritavnu tazni-
czu ù tay čas biſce razvezani, i o-
dreſceni iz pritvardih verigah pa-
klenih , i naydoſceſe ù velikoy ſla-
vi, i prignuſcife s' neizmernim,
i privelikim poſcetenyem poklo-
niſce muſe , i s' velikim ponixenſt-
vom molehuga govorechi. Vzay-
di , i uzlezi o pridobri Goſpodine
naſc Iſukarſte , koyiſi ſvukag , i o-
plinio Pakao priſtraſceni, i ſvezaoſi
Poglaviczu ſmartnoga ù viečneh
mukah, povrati yur neizmerno,
i neizbroyno veſelye ſvietu, neka
ſvi tvoi izabrani oveteleſe na tvo-
ye Vzifciaſtye , aliſe ne moy zabo-

raviti ò slatki Gospodine povra-
 titise k'nam, evobo, mi čekamo
 videti te ù dvoru nebeskomu. I
 buduchi odrio Pakao, sveta Du-
 fcia gnegova obkogliena neiz-
 broynim mnoštvom od An-
 geli povratise k' sveto-
 mu Tielu ù
 grob.

Razmiseglianje, kako Marie poy-
dosce k' grobu, i naydosce, da-
je Gospodin nasc Isukarst
uskarstnuo.

Poglavje XXII.

I Susa isčete propetega, uskar-
stnuoye nioga ovdj. S. Marko na
naypokognem Poglavju. Prem-
daye veliko veselje nayti yedna
stvar xudenu; veomaye vechie
naytiyu ù bogliemu bityu, i redu,
negoli čoziek uffasce. Evo boxā-
stveni Karstyani, od kolikoga ve-
selya, i od kolike radošti yest dan
danascgni. Ove svete Xene, ko-
je nazvane bisce nayparve Kar-
styanke, hczenechi nayti Isusa
martva, naydoscega xiva: i hczene-
nechi naytiga umarloga, naydo-
scega, neumarla; i zato nasc gu-
dacz Kragl David svojem orga-
nom zaziva svakoga karstyanina
na razgovor, i govori ù Psalmu:
Ovoje dan, koga učini Gospodin,
veselimoše, i raduymoše ù gnemu.

Ovoye dan slavni, veselimose ù
 gnemu. Raduyse, i veselise, ò pu-
 çe Karstyanski; jere danaska xivot
 tvoy, toyest, Isukarst slatki Mes-
 star, ù slavi yest uskarsnuo, uffay
 dakle, i ti da chiesc uskarsnuti;
 onye blaxen, i ti vieruy dachiesc
 biti blaxen; onye neumarli, tako
 vieruy dachiesc, i ti biti; on ye
 svietao, i ti prosvetglien slavom,
 sedetichiesc s'Isukarstom na desnu
 oçinu. Od ovoga Vskarsnutya
 govorechi, viditchiemo bili po-
 trebno, da Isukarst martav uskar-
 sne, i od strane potvardujuchie re-
 scti hochiu da bi potrebno, radi
 mnogieh razloga. Parvise zove
 od prilikah Yedna prilika od Isu-
 karsta uskarsnuta vidise ù staromu
 Zakonu, koyaye ova. Buduchi Io-
 na Prorok poslan od Boga ù Grad
 Niniwe pripoviedati pokoru, poj-
 de on bexechi, i uleze ù jednu Plav
 za poyti daleko, i inamo; i spava-
 yuchi ù plavi, Mornari za olaksciti
 plav, yere biasce velika fortuna,
 metnufcega ù more; i staya tri dni
 ù tar-

ù tarbuhu yedne ribe, imenom
 Balene, i trechi dan bi izmetnut
 nadvoj xiv na kray mora. O Kar-
 styanine, scto hczienisc ti, da Bog
 çigniasce ù ono vrieme? Yedali
 hczienisc dase igrasce s'Proroczi?
 Ne: nego sve ovo çigniasce Bog,
 ù priliku drugoga otajnoga Ione,
 koyibi Isukarst, novi Prorok po-
 slã od Boga na zemgliu pripovie-
 dati Ewangelie ù Ninive, Grad ve-
 liki: on boyechise bixasce, i sakri-
 se ù Plav, ogo varayuchise poslu-
 hu večnoga, i verhovnoga otcza,
 ne koliko od strane razloxite duha
 potvargenoga ù milosti; nego ko-
 liko od strane chiuchienya plaçu-
 chi, i bexechi smart, kakose vidi
 kod Matthea na 25. i, 26. pogl. Ot-
 çe, akoye uzmožno, da mimoide
 çascia ova od mene. O otçe, ako-
 ye uzmožno çini, da ja nepopiyem
 ovu çasciu od muke. O otçe sve-
 tiya nebih hotio umreti, ochiu-
 chienye se boyi, a put slabase tuxi.
 Odgovori vieçni Otacz: Hochiu,
 da poydesc pripoviedati na dre-

vu od Krixa; i tako tri dni staya u
utrobi zemglie, i kamena; a tre-
chi dan bi izmetnut na kray mo-
ra xiv, kad uskarsnu. O Magda-
leno, govori Isukarst, rieti ho-
chiefc Vçenikom, da chiese ya
povratiti u Galileu; ovo danaska
vapiyasce Angeo, govorechi ovié
Xenam, Vi isctete Isusa, a on ye
uskarsnuo, &c. etoti dakle parva
prilika.

Druga bi od yakoga Sansona:
çtise u kgnikah Iudicum, ali Su-
dacza na 15. pog. da Sanson ipava
tya do ponoçi, i oni çasse vsta,
i uze vrata od Grada gdi biasce
zatvoren, i postavijh na rame, i
ponese ih zajedno sa zatvori svarh
yedne planine, koya blizu biasce.
Sanson, istomaçuyese nascki fun-
cze, i znamenuye Isukarsta, koyi-
ye sluncze istinite svietlosti, kako
imasc u Evangeliu Ivanovu, gdi
govori Isus na 11. i, 1. pog. *Ta ye-
sam svietlost istinna. Koya profvet-
gliuye svakoga çovika pribodecbie-
ga na ovi sviet* Ovi Sanson uze o-
bod-

bodvoya vrata, to yest tielo, i dusciu, s'gnihovimi zatvori, to yest sa svemi gnih izvarsnosti potreb-
nemi za biti izvarsnomu čovieku;
pone se ih tja do varha planine, to-
yest Isukraft ù dan svoga Vskar-
snutya poyde ù dusce, i ù tielu na
Nebo. ù S. Marku, na napok. pogl.
Isus bi uzet na nebò, i siedi ob de-
snu otcza .

Trechia nie prilika, nego Pro-
ročanstvo, i govori David ù Psal-
mu ù kipu Boga Otcza k'Sinu, *V-
stanise slavo moja: A Isukraft od-
govara, Vstaticbiu ù yutro rano,*
to yest ù zoru; i ovo budi zadošti
koliko od parvoga skazanya.

DR VGO potvardyenyje govo-
rife svedočastvo Prokov. Cti Ixa-
iyu na pogl. 4. gdi govori: *Onchie
umrieti, i grob gnegov bitichie sla-
van.* To yest Isukraftchie umrie-
ti, i gnegov grob bitichie slavan,
yere bialce nov, i ne bialce prie-
gnega nitko postavglien unutra.
Mat. 26. i bi zvan slavan grob, jere
slavno uskarfnu Isukraft iz gnega.

Cti Amosa Proroka na pogl. 9. gdi govori u kipu Boxyemu. *Vzdignutichiu pribivalishte Davidovo, koye upade, ponovitichiu otvorennya zidov gnegovih. Pribivalishte Davidovo, biasce Tielo Isusovo rogeno od semena Davidova, kako imasc u Psalnu receno od Boga, Od ploda utrobe tvoje postavitichiu svarbu pristolya tvoga; ovo pribivalishte biasce oboreno na zemgliu, kada Isukarst umrie na Krixu, onada bi ponoveno, kada trechi dan uskarfnu bez otvora, toyest bez rana, i utlina na rukak, i nogah, koye oczqvarnilebi czielinu tiela; i oftasce samo za beleg, i znamenye.*

Vigi Ieremiu na 24. pog. gdi govori. *Vzide lav iz loxnicze svoye. Vstafe, i dignu yedan lav iz odra svoga, koyi kradesce, i plegniafce narode, i uftaoye gori sam po sebi. O Karste moguchi, o Isuse gliuti, o lave strascni, o lupexu, o razboynice od puta. Pokrade, svuce, i opleni Isukarst libo svetih Otacz, koi spavahu u gnemu, i kako lav revuchi,*

vuchi, dignu Krix, vapijuchi : Na-
vor, na dvor , o suxgni.

TRECHIE potvargenye bi re-
čeno očitovanye. Ciuy stvar čud-
novatu , a to dà Proroczi buduchi
yurve profclo toliko godisća , i
toliko, razumeli jesu sveto Vskar-
snutje Isukarstvo; a yest došti sćto
čuditise od nevirnikov, i poganov
koi bez zakona niyednoga pozna-
sće , i razumesće , da Isukarst ima-
sće uskarsnuti . Vzmi nayparvo
ustarpglivoga Ioba , koyi ne bi
Xudijn , ni od puka Boxyega , iliti
od kolena Abrahamova , negoli bi
od yednoga miesta po ime Hus ; i
biasće čovek pravedan , koyi go-
vori ovako . *Znam dà Odkupitegl
moy xive , i da u pokogni dan iz
zemglie uskarsnutichiu , i da u puti
moyoy viditichiu Boga Spasiteglia
moga . Znam veli lob da Odku-
pitegl moy xive , i da chie uskar-
nuti na pokogni dan od Zemglie ,
a ya viditichiu u puti moyoy mo-
ga Spasiteglia . O prisveti lobe ,
reczimi kakoti to znadesć? Odgo-
vara ,*

vara , po očitovanyu Boxyemu. Prosvetgliena pamet gnegova ispovieda uskarfnutje nasce, kad govori: *I ù napokogni dan, uskarfnutichiu iz zemglie, &c.* Ispovieda dachie biti tielesa nasca slavna; i potvargena yest prilika tielom. Iskarstovim, kada govori: *I ù puti moyoy viditichiu Boga Spasiteglia moga.* Primi ù drugo mjesto onoga hudoga, i zloga Proroka Balaama, i čti u knigah Numeri, ili od čisla na 24. pogl. gdi pisano jest: *Onchie kakono lavicza ustati, i kako lav bochie se uspeti, i ispraviti, i nechie pristati dokle ne izyi lov vuka.* Primi napokon , i razumey ono sčto govori naučni Platon Filisof. Buduchi on upitan od yednoga Kraglia, koya stvar yest Bog: odgovori ovako . *Deus est circulus rotundus, & dilaceratus.* Bog yest kakono yedan obruč okolčast, okrugao, i iskinut, ali kako nabiyen. Okoye čudnovato govorenje , ù koliko sčto govori, Bog yest yedan obruč nabiyen, ili skinut, on

govorasce od Isukarsta mučena, i biyena od Xudiov, &c. à ù koliko scto govori, on yest yedan obruc okolçast, znamenuye izvarnost; yere obruc ondi zavarsciuye, gdi i poçigne: i hote rechi, premdase çigniasce da biasce umarli, niscta magne barzose opet povrachiasce na svooy poçetak, to yest na xivot; i zato dobro pieva Angeo govorechi, Isusa isctete? Onye uskarfnuo: yere prilike, Proçanstva, i svaka recenya poganska yesu ispugnena i zato govori isti Isukarst ù Luke, na napokognem poglavju: Potrebno biasce da se bude ispuniti pismo koyeye pisano od mene ù Proroçizih, i Psalmih.

SVARHA

Razmischlianiy S. Bonaventura.

*Statutum est hominibus semel
mori. Hebr. 9.*

*Odlučenoye gliudem yednokrat
umrieti.*

OD DVOSTRVKE

SMARTI COVIEKA .

S L O G A .

O. FRA PETRA BOGDANA

*Bakscichia, Custoda Bulgariae,
Reda Male Bratye Sveto-
ga Otcza Francescka
obluxevayu-
cbib .*

BO-

OD DVOSTRAVE

SMARTI COVIEKA

S F O G A I

O. PRA. PETR. B. B. D. V. I.

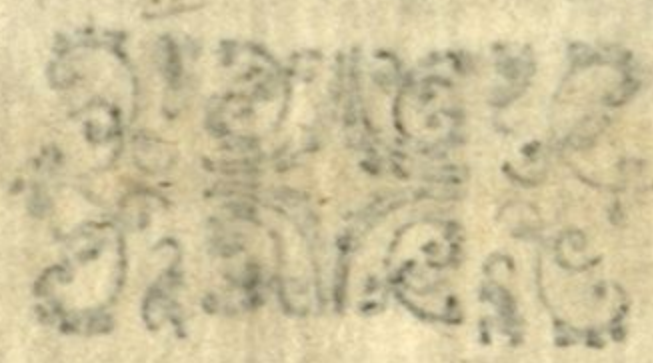
Belgicibus, Cypriota Bulgariis

Rede M. A. B. B. S. S. S. S.

ga. O. A. S. P. A. N. S. S. S.

oblatio. S. S. S. S.

chis.

BO.

BOGOLIVNOY,
I VISVKARSTV
vele pogliubglienoy

G. MARI KATICINOY

*Bratucedi svooy, i Kchieri duhovnoy,
Poklon, i milo Pozdravglienye.*

Piscuchi sveti Paval svomu V-
čeniku Timotheu, meju osta-
liemi svetiemi nauki, koyemu po-
dà, reče na petomu Poglavju svo-
ye parve Kgnighe, ove reči: *Pos-
čtuy Vdovicze, koye istinò Vdo-
vicze yesu*. Koye reči premda
S. Apostol li samomu Timotheu
onada pisa, niscta magne učehi
gnega, nauči ù gn emu, i svieh o-
staleh. Nemoyse dakle čuditi,
Kchierko moya duhovna, ako po
zapoviedi Apostola uzhotih ya
tebe posčtovati, poklonivsci ti
ovi moy trudak, koga učinih ù
ovoy sloghi. *Od dvostruke smarti
čovieka*. Yere znaduchi ya dafi
Vdovicza, i istinom prava Vdo-
vicza; imajuchi ti izvarsne one
kreposti, koye ù istomu miestu
S. Pa-

S. Pavalskazuye, i broyi: à to yer
 fi vladala, i vladasc kuchiu, i çe
 gliad tvoyu vele pomgnivò, i çast
 no, kako mi to sviedoçiti mox
 ista çegliad, à navlasc staricza Maj
 ka tvoya koyoy s'tolikom milinò
 i zdravoy, i nemochnoy prigle
 dasc, i sluxisc; yersi takoyer met
 nula sve tvoye uzdanje ù Boga
 dan, i noch nastojechi na molitvu
 i pokorenje od tiela: i napokon
 yer pokleti Boguze parvoga,
 yedinoga muxa, moguchi, nesife
 hotielā udati za drugoga, obslu
 xivsci ù tomu oni savet koga ù
 parvoy Kgnighi Korinthianom
 na sedmomu poglavju isti Aposto
 upisa govorechi: *Xena priveza
 na jest zakonom koliko vrieme
 mux gnioyni xive. da ako umre
 mux gne, oslobodena jest: za koga
 bochie moxese udati, samo ù Gospo
 dinu. Ali blaxeneyfca bude, ako ta
 ko prebude, po moyem savietu.*
 Blaxeneyfca zaišto podloxivsci se
 be Bogu samomu: i mislechi sve
 ger ne kako ima ugoditi muxu,

negoli kako ima ugoditi Bogu. Imayuchi dakle ti kreposti te, i ostale kako to svi dobro znayu, koite poznavayu, s'razlogom mogahte posctovati kako Vdoviczu, kakono i posctuyem ovim cim sam yaki, bududuchi razloxno posctovati oneh, koyeh Apostol posctovati zapovieda. Ti sctose tebe dostoyi primi, i zagarli ovi moy darak, i beleg od posctovanya kakono naydraxu stvar, koyu ti moxem za sada pokloniti: koi premda malahan yest, ni nedostoyan, negoli vriedan datise pokloni nekaga, i lasniye moxesc prosctati, i na pameti darxati. Malahan yest, alise uzdam, da i tebi, i ostaliem bitichie veoma koristan: to yer uzdarxi ono scto nemoxemo minuti, uzdarxi, reku, smarttielesnu, i duscevu; tielesnu koyoy itko nemoxe utechi: a duscevu, kome umirayu oni koi umirayu bez pokayanya. Owaye yedna od cetireh napokogneh; stvarih, od koyeh reče Mudri: *V svakomu dielu tvomu uspo-*

uspomeni tvoja napokognia, i nika-
dare nechies sagriesciti. Tako yest
 Bratuçedo mila, yer ako razmisli
 çoviek, onada prem, kad napasto-
 van kani, i odluçuye sagresciti, i
 Boga, koigachie na sudgni dan su-
 diti, uvréditi; ako reku, razmisli
 da uçinišci greh, i umrešci ù gne-
 mu bez ispoziedi, i pokayanya da-
 chie umrieti ne samo smartyu te-
 lesnom, negoli, i vieçnom, i ù vie-
 ke tarpeti muke paklene: nedar-
 xim da yest Karstyanin, akose ne
 usteghne od grieha koga misçglia-
 sce uçiniti. Nastoy ti xiveti kako
 prava Vdovicza, i napreduy kakosi
 počela sluxiti Isukarstu, tèt darxi
 stanovito da nechies okusiti smar-
 ti vieçne: negoli chies primiti
 plachiu onu scesdesetnu slave ne-
 beske, i ù vieke prebivati ù Rayu
 sa svetimi Vdoviczami Annom
 Proroçiczom, Monikom materom
 S. Augustina, Paolom Rimglian-
 kom, Yelenom Czariczom, mate-
 rom S. Konstantina, i nascom S.
 Elisabetom Kragliczom Vgarskó,
 à pos-

áposlie Koludriczom Tretoga
Reda S. O. Franceska , s'ostaliec-
mi . Bog swemoguchi imay swar-
hu tebe osobitu prigledu, komu te
priporuçam .

Iz Rima na 26. Iulia, 1637 .

Tvoje Dobrote

Bratuced, i Otacz dubovni .

O. Fra Petar Bogdan, Kustod Bulgarie .

OD DVOSTRVKE

SMARTI COVIEKA

Smart parva.

S Mart, koyasey' na sem svitu
 Ciudnovato usilila,
 I pod kosu grozovitu
 Vas sviet yurve prihitila.
 I yest' toli sviem očita,
 I svakomu prid očima:
 Da nie vechie stvar skrovita
 Prid sobomyu svaki ima:
 Kako boglie sad uzmogu
 Hochiuyu o'vdi ukazati,
 Nekye slava vechia Bogu,
 A nam uzrok grieh plakati.
 Grieh bi uzrok da izniče
 V počalu smart nayprije:
 Grieh yest' uzrok da protiče,
 I da svuda davi, i bije.
 Prigorka yest', i neslatka
 Svim sinovom Adamovim;
 Nù dobrim ye vele slatka,
 Kako Pismo zvoní ovim.

K Do-

Dobrieh s' Bogom syedinuye,
 I ù viečni dvor postavglia,
 I Rayski im put kazuye,
 Gdise viečna radost spravglia.

A griscnim ye gliuta strila,

Koya sobom nalip nosi:

I britki maç, koga sila

Yaob gresnike gliuto kosi.

Dobrim svese s' dobrim vrachia

I ù xivot, i po smarti:

A zlieb çeka gorka placbia,

Ka ih ù vik bude tarti.

Smartye, kako svaki znade,

Nam cziech griha ostavgliena.

Otacz namyu Adam dade

Basčtinikom od plemena.

Istočnoga radi griha

S' kimse na svit poragiamo

Na smart svaki od nas diba,

Ter xivechi umiramo.

Hczieni çovik kadse ragia,

Onda xivit da poçigne,

Nè. neg'onda xivot fragia,

Ter xivechi mret poçigne.

I od çasa, ù koyise

Na svit ovi çovik rodi,

Tey

Tey naredbi podloxise,
Ku nam parvi Otacz zgodi.

Nitye mochi ubegnuti

Tega suda, tey ne voglie,
Tyemsno uzlom svi stegnuti,
Tay britki mač svih nas koglie.

Stvarye ova svim očita,

I niye laxi nikakove,

I svemuye svitu odkrita,

I gne ime souda slove.

Ona Kragliem gospoduye,

I pod nogbe Vlasti tlači:

Ona sama soud voyuye,

I gdi koga bita, svlači.

Ona Bane, i Herczegbe,

I Knezove, i Vlastcle

Povagliuye pod betegbe

Stare, mlade, svake fele.

Ona sama sve isparxi

Naučene, i Razumne,

I ù svoyu mrixu darxi

Tako mudre, yak bezumne.

Veletiye yaob britka

Smartna kosa gliudskom rodu,

Strahovita pogub xitka,

Adamovu tuxnu plodu.

Gdigod čovik upisanu

Gnie priliku uzre očima,

Kosemuse s'glave ganu;

I nekiga štrab poyima.

Ter uzdiše na gniu zrechi,

I promiscglia gorku sčtetu,

Koy nemoxe nitko utechi

Kise rodi na sem svetu.

Niese mochi od gnie skriti,

Ni na zemgli, ni pod nebom,

I niese moch potaiti

Svuda ona ide s'tobom.

Bixat toye sve za ludu

Teryoy nechesc igda utech,

I svi oni zaman trudu

Ki naštoye prid gniom ne lech.

Svakomuchie odoliti,

Kada pride smartna sila;

I gnim doli obaliti,

Terye gliuta gniyona strila.

Kad navali na čovika

Tescka nemoch bolexgliva,

Tadye smarna tay prilika,

Ka pod nemoch sebe skriva.

Nemoch smartni Poklisarye,

Ku smart sama sobom traxi,

I gdi

I gdi nemoch pruxi granye,
 Smartnu stvarbu svaku kaxi.
 Kad navali sardoboglia
 Na čovika, al groznicza,
 Pritisnoga svo zla voglia,
 Ostanumu blida licza.
 Na vrimenta kuga, i rest
 I tropika sas grozniczom,
 I od glave gliuta bolest,
 I bodexi sas kascgliczom,
 Gutta u nogab, surab pod koxom,
 Pokosticza, i Vloghe,
 Bolest zubna yadnom tuxbom,
 I tolesti drughe mnoghe.
 Kadse vidi u nevoglie,
 I u strahu tuxni čovik,
 Gdiga smartno nemoch koglie,
 Suproch keyoy neimalik.
 Obrachiasse, i obzira
 Tedabiga tko pomogal,
 Na rodyake oči upira,
 Dabi koga vidit mogal.
 Tednim glavu u skut skriva,
 A drugomu ruku daje,
 Milu mayku pak zaziva,
 Primesčayuch soud uzglavyc.

A kadaga smartna sila
 Vech yakostyu pridobiye,
 Koyagaye priklopila,
 Tad vech onda nezna gdiye.

Niti čuye oko sebe

Priatcglie, ni Rodyake,
 Od pritescke smarti zebe,
 Yerye velmi file yake.

Plače otacz, plače mati,
 Plaču kcbieri, i sinovi,
 Nemogomu pomoch dati
 Suproch smarti kaga lovi.

Oko gnega stav gledayu,
 I plačuchi, i xalechi,
 A otetga moch nemayu,
 Niti mogu yosc botechi.

Yeresuga obkolili

Sa sve strane smartne boli,
 I zamčiczu postavili,
 V koyuchie pasti doli.

Onda blago nechie pomoch,
 Ni imanye sega svita,
 Tu sinovi nemogu doch,
 Ni bogastva imenita.

Priategli, tuxna xena,
 Drobna diecza stav gledayu;
 I dru-

I druxina ubigliena,
 Yaob al pomoch svi nedayu.
 Neg' sam čovek, ki umira
 Obrachi ase na sve strane,
 Auzgoru oči upira,
 Date tuxni strah ubvane.
 Dusca hochie da izide,
 I skupgliase sa sve strane;
 Yeryoy smartni konacz pride,
 Dase s'tilom vech rastane.
 A izlazeč yoscbi btila
 Da zayedno pribivayu,
 Alye priscla smart nemila,
 Nechie dase zabavgliayu.
 Nego hochie da raštavi
 Dusciu s'tilom svakoyako.
 A to nami yaob pripravvi
 Adam, čime zgresci opakko.
 Kada davno yosc u Rayu
 Vze vochku zapričenu:
 Ter ostavi nas u vayu,
 Posluscausci ludu Xenu.
 Ter bi uzrok od nevoglie,
 I od smarti prike, i bude,
 Radi česa smart nas koglie,
 I klatichie dok' svit bude.

Druga smart.

A Nè samo dabi uzrok
 Nam od smarti on telovne,
 Nego yosčete yadovit skok
 Pridade nam, i dubovne.
Terye malo strabovita
 Smart tilefna ku nosimo,
 Koya namye tač odkrita,
 Ku sočima svegh vidimo.
Ter oruxye koy vidimo
 Magniu ranu nami daye;
 Kako u svetih knigah čtimo,
 Gargur sveti svedokuye.
Nego ono sčto neznamo
 Sčto ima bit u napridak,
 Na sud Boxyj ki čekamo
 Koyichie bit vele bridak.
Gdise griscni ofugivyu,
 I u vične muke odhode,
 Gdise drugom smartyu truyu,
 Oakle vechie neizbode.
Tay smart, vegliu, gliuto gorka,
 Koya nami dušciu gubi,
 Teye, i Bogu vele marska
 Ter gnegovu vogliu grubi.

Ta smart strascno suxgne vodi
 Okovane, i svezane,
 Ona Pakao sc'gnima brodi,
 I propasne dogne strane.

Tay smart paklen ogagn stice,
 Gdise grisni parxe, i vare,
 Gdi kakono zmije czvice,
 Ki Pokoru malo mare.

Gdi Lucifer sam Obole
 Davi, muči, i razdira.
 Nedava im mira ikole,
 Gdiye stado bez Pastira.

Azmodeo bez milosti
 Gdi Bludnike plamom gori
 V tavniczah, u tminosti
 Peče, vari, davi, mori.

Gdi Satanas gliutim tirom
 Neustarpglive gliuto davi,
 Neostavglia ih nigda s'mirom
 Sveg'im nove muke pravi.

Gdi Belfegor Sladokuse
 Sarxbom Boxyom zakusuye,
 Ku nevoglni kad okuse
 Xestoko ih varlo truye.

Gdi Belzebub gliut, i sardit
 Zavidglive nenavidi,

Nastoyi gnib gliuto satrit

Nad gnimise sveger yidi

A Bemota od lienosti

Lienib vaglia, i satira

Gdisu dusce u grusnosti,

Odkle vicni plam izvira.

Gdi Lakomcze sve Mamona

Voggneni sinxir stæglia;

S' Kamatniczi, yaob' gdi ona

Pecb paklena gnima vaglia.

Ovaye smart yaob' ruxna,

I gorçine svak: puna,

Ovaye smart velmi tuxna

I gresnikom yadna kruna.

Od koye ti Gospodine

Ki u Troystvu sam pribivasc,

Ne day da nas tko pogbine

Za miloscchiv koyu imasc,

Kom grisnike k' sebi primasc.

SVARHA.

